

3/12/25

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 12,
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూన్ నెల 6-వ తేది శనివారము
శ్రీ క్రోధననామ సంవత్సరము, శ్వేతమాస శుద్ధ పౌర్ణమి ౧౫.

No. 57
సంచిక ౫౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారీచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష. చీటి మాచి కొనిన మోనముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిడ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
జేతములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

హనుమాన్ సము

చోక ప్రసిద్ధమైనది.
చర్మ వ్యాధులకు
నంజీవివంటిది.

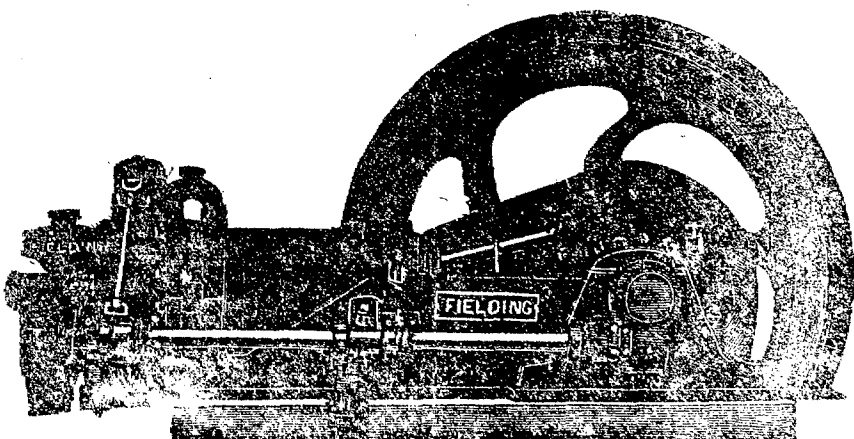
2177) దీన్ని సమానమైనది వేరులేదు. అన్నిచోట్లదొరుకును.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్, 12-బందరువీధి, మదరాసు.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన "ఫీల్డింగ్" వేటెంటు శమిడిశల్
క్యీక్ స్టారింగు కూడు ఆయిలు ఇంజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేవరై జరు చుచు నీటిలో నుండగనే ప్లాట్
కాగలదు. యెటువంటి కూడు ఆయిలుతోనైనను అతినంకుప్టి కరముగా పనిచేయును. కూడు
అయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

ఫోల్ యెంట్లు:-

టెలెఫోన్
నెం 690 రు.

డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో.,
12, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

పోస్టుబాక్సు
నెం 203 రు.

బ్రహ్మసూత్రార్థచంద్రిక
తెనుగు వచనము

కందుసంపుటములు (ప్రతి 1-కి ర్వు. 12.
తైత్తిరీయోపనిషత్తు, సటీక " 8.
చ్యానశోపనిషత్తులు, సంస్కృతమునకు శతమైన తెనుగు 8.
అప్పకవీయము, మాతముద్రితము రావుసాహెబు గిడుగు
వేంకటరామమూర్తి పంతులుగారిచే పరిష్కృతము
పరిష్కృతపాఠంతో నున్నది. ప్రతి 1-కి ర్వు. 8.

వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రులు
అండు సన్న

292, ఎస్ట్రేనేడు, మద్రాసు.

శ్రీ క్రోధన బోధిత మార్గదర్శిని

ఈ ప్రక్రమమును చదివినచో ఎంతవారు ప్రోధన దగ్గ
రనులో గలిగెమునో నిమిత్తములేతండా ప్రతిగంట, శోభా
మాసము, ఏక, పంచమి భక్తిరహితము వాంఛించు తెలిసికొనగలరు.
తగ్గింపు నెల వాస్తవేషణ 1-4-0 అణా.

శ్రీ రాంప్రసాద్ శాస్త్రి తనమందిరము,

భీమారంవాడ, భీమారం తాలూకా, కృష్ణాజిల్లా.

అయ్యచ్చే దావధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము

కొద్దిరోజులువరకు వల 8-0-0

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి

(పిన్నిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ)

మైనపువత్తులు, మైనము

ది ఇండో-బర్మా
వెట్రోలియం లిమిటెడ్.,
రంగూన్
వారిచే తయారు చేయబడినది.
మైనపువత్తులును,
స్టియరెనువత్తులును
తెలుపులోను, ఇతర రంగులలోను
బండ్లవత్తులును, నైట్ లైట్ లును
పారఫిన్ మైనము
అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును ప్లాకులోనున్నవి
వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు:-

పారి అండ్ కో, మద్రాసు.

శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేదకళాశాల, బెజవాడ

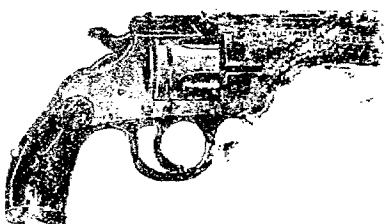
నిఖిలభారతాయుర్వేదముహూవంశవిహారి భిషక్, విశారద, ఆచార్యపరీక్షలకు శిక్షణ మీయబడును. అన్ని తరగతుల క్రొత్తవిద్యార్థులు చేర్చుకొనబడుదురు. దరఖాస్తులు జూన్ 15 తేదీలోగ-చేరవలెను. కళాశాల జూన్ 29 తేదీని తెలుపబడును. విద్యార్థులకు సంస్కృతజ్ఞానాభివృద్ధి కొరకు సంస్కృతపాఠశాలయు, ఆభ్యాసజ్ఞానముకొరకు ధర్మవైద్యశాలయు రసకాలయు గలవు. ఫీజుగలబడి, అనాటమీ బోధించుటకు సమర్థులైన ఇంగ్లీషువైద్యులు కలరు. ఆయుర్వేదము సుప్రసిద్ధ వైద్యపండితులచే బోధింపబడును.

దరఖాస్తుపాఠములు కొరెనవారికి పంపబడును

నోరి రామశాస్త్రి ప్రధానాచార్యులు.

ఒంటినాళముతోటా తుపాకీ నుప్రసిద్ధమున
కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది. (8068)

నానాభిముఖ రివాలవర్ ఆయుర్వేద
బిరుతోటా యెక్కువది ప్రాసెక్టు ౧౮౬౩ నం

ధరలు
సరసము.
కృతులాగు
ఉచితము

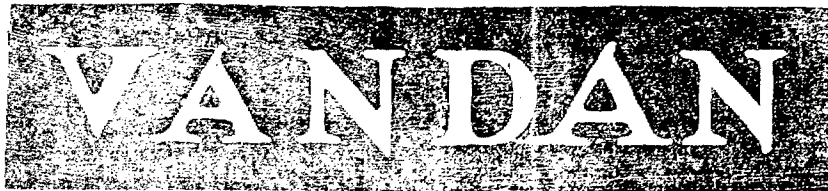

ను 3౩, 3౪, 3౬ అంగుళముల బొరతును ఉన్నది. కేసులో కట్టుకొని గురిగించుటకు బొరతును.
యం. వి. రామానుజం కెట్టి అందు కంటెని, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

"SMILE" స్మైల్ "వన్దన్"

ఈ డివ్యానధము స్త్రీ పురుష జాతులకు సంభవించు కఠిన బలహీనత, పుక్త నవ్వు, నపుంసకత్వము, స్వప్నస్కలనము, అతీత స్త్రీ సంభోగము వగైరాలెల్ల కలిగి చిత్తైవ వ్యాధి చిహ్నములకు నిస్సంశయ నివారిణి.
ఇందులో టెటిస్ (ఫార్మోకోషియ) బొవగ (గ్రంథములవల్ల బయటపడిన మిక్కిలి గురువారి సుప్రసిద్ధ బలవర్ధకావధముల (టూనిక్సులు) ముఖ్యముగా సందోహముల గ్రహించి చేర్చబడియున్నది. ఆ టెటిస్ లుచే శుద్ధియైన యీ "వన్దన్" అను సిద్ధావధము, నవీన రసవాద (Chemistry) ప్రైవ్యచికిత్సశాస్త్రము (Therapeutics) ల విషయ చక్కలతో బయలుపడిన నరములకు పటుత్వమును కలిగించు టూనిక్కులలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠతమైనదని సంపూర్ణముగా నమ్మదగినది.

దివి యీ క్రింద కనినవారివద్ద కొరవడు:-

మద్రాసు రాజధాని సోల్ యేజెంట్లు అయిన దాదా అండ్ కో కె. మి. స్వెన్సన్, ఎస్. సేడ్ ఫ్లె, మద్రాసు.

అలి బలహీనత గా
నున్నప్పుడు "వాణా"
అనునది వైపూతగా యుప
యోగించ బడవలెను.

పశ్చిమోత్తరపు రైల్వేసమ్మె

అ. భా. వర్తకసంఘమువారి యేర్పాటులు

లక్నో, జూన్ 4:- కొన్ని రైల్వేమాత్రము ఆలస్యముగా నడచుచున్నది. వి.ఎస్. డబ్లియ. రైల్వేయందు కొందరు నాథులు సమ్మెకట్టినందున రాకపోకల కేషియం యిబ్బంది కలుగలేదు. చీఫ్ ఇంజనీరుగారు ఎక్కువమైనవారు, వర్కసెంటువే నాథులకు పనిలోకి రావలసివచ్చి చాల ముప్పుపడునని భేదించుచు నోటిసులంపిరి.

అ. భా. రైల్వేఉద్యోగుల సంఘసభ

కలకత్తా జూన్ 4:- అ. భా. రైల్వే ఉద్యోగుల సంఘసభ నాగపురంలో జూన్ 7-వ తేదీన జరుగును. కానవ సభలలో కార్మిక ప్రాతినిధ్యము గూర్చియు, ఇండియాలో రైల్వే ఆల్వోయ్యోగుల యిబ్బందులనుగూర్చియు, పశ్చిమోత్తర రైల్వేయందున్న ప్రస్తుత సమ్మెగూర్చియు చర్చించబడును.

అ. భా. వర్తక సంఘము

బొంబాయి 4:- అ. భా. వర్తక సంఘ స నాగపురము న 6 వ తేదీన సమావేశము కానున్నది. పశ్చిమోత్తర రైల్వేయందు సమ్మె సందర్భమున నాథులకు అధికారులకు సమాధానము కుడుచ్చు నుద్దేశముతో రైల్వేబోర్డు వారు యెంతవరకు పనిలేసిరో సమాచారము తెలుపగోరుచు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు వ్రాసిరి. సై సంస్థ యేదేని తోక్యము కలుగజేసికొననిచో యీసమ్మె పూర్తికావని వారు రైల్వేబోర్డువారికి నూచించిరి. వర్తకసంఘమువారు సమాధానము కుడుచ్చ సంపూర్ణ సానుభూతి దలిపిరి.

ఆంగ్లో యిండియను విరోపియను ఉద్యోగుల సభ

కానూరు, జూన్ 4:- పశ్చిమోత్తర రైల్వే యందు ఉద్యోగులుగనున్న ఆంగ్లోయిండియను విరోపియను శివాసులందరు తమపాక్కుల సంగ్రహించుకొనుట కొక సంఘముగ నేర్పడుటకై కానూరుకొట్టా సంఘాధ్యక్షుడగు పాండిగారు అధ్యక్షత క్రింద సభజరిపిరి. పశ్చిమ సమావేశపరచిన సి. ఆర్. కోల్లుగారు యాసభోద్దేశమును సంఘస్థాప నావశ్యకతను దెలుపుచు దీర్ఘము గను ప న్య సిం చి రి. పశ్చిమోత్తర రైల్వే యందు ఆల్వోయ్యోగులు తమ పర్మిట్టులు జూచుటకు యెట్టి సంస్థయులేకయున్న ఆంగ్లో ఇండియనులు 6000 గలరు. వీరందరు సక్రమ బద్దముగు సంఘముగా నేర్పడినచో ఉన్నతోద్యోగుల సహాయమును బడయగలరు. ప్రస్తుత సమ్మెయందు పేద నాథులు మోసపోయిరి. పనిచూనికేసినచో వారి నాయకులు కోరెడి అసందర్భపు కోర్కెలన్నియు నెరవేర గలవని నమ్ముము కలిగియుండిరి. తన సంఘ మేర్పడినచో యెట్టి అసందర్భపు పద్ధతుల నవ్వసరించి, అధికారులచేతను ప్రజలచేతను నించులు బడరాదని ఆయన జెప్పెను. అధ్యక్షుడగు పాండిగారు తమసంఘమువారి సహాయమును సానుభూతిని దెలియబరచిరి. వారి నాయకుడగు కర్నూలు గిడ్డేగారు యెల్లప్పుడు సంగ్రహించుచుననెను. తాను మాత్రము ప్రత్యేక పోకర్కెములకు వ్యతిరేకముగనుండు ననెను. కాని తమ తాము ధైర్యసాహసము గలవారై యిచ్చుటకువచ్చి ప్రభుత్వమువారికి రైల్వేలు నిర్మించుటయందు తోడ్పడినందున, తాముగూడ వారివలెనే తమపజ్జ తెలియబరచ ఆవకాశము గోరుదుమనెను. ఆల్వోడగు ప్రతివాని కియే జాతివాడయినను సరే ఆవకాశ మొసంగవలెను. తన సంఘము వారు యెప్పుడును నేవజేయుటయందు భక్తి కలిగియు యుండురుగాని తమపాక్కులను సక్రమముగా సాధించుటయందు మాత్రము చివరంతట పోరక మానని వీరెంటుగారికి నచ్చజెప్పెను. ప్రస్తుతమున్నది సమ్మెయే గాదనెను. సంఘమును సంస్థాపించుట వారి కధనకు జయము కలుగుగాక యని అధ్యక్షుడు కోరెను. అంతట నీ దిగున తీర్మాన ముమోచవలెనెను. పశ్చిమోత్తర రైల్వే అను కననెంటెడు ఉద్యోగుల సంఘమును స్థాపించుట తీర్మానపరముగాన పథ్యుల చేర్చుకొనుట ప్రారంభించవలెను. కోల్లుగారు కార్యదర్శులుగా నుండ సంఘసంస్థాపనకు గడంగెదరు. (ఆ.ప్రె)

గాంధీదైవజ్ఞుడు

ధర్మవ్యాయమైన 5 ప్రశ్నలువ్రాసి పంపినయెడల పరియగు భావిఫలితమువ్రాసి పంపెదము. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును విలాసమునకూడ తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ 1.0-0. పై పతిప్రశ్నకు 0.4-0. (వి.పి. 1.4-0) ఒకవంశశ్చక్రమువ్రాయ -0.0. ఆంజనేయశ్చక్రము, రితుల్లే, చిత్రారుణి.

అత్యద్భుతకృష్ణురంగని వారి లో

నివారణ:- నిశ్చయము- నిస్సంశయము- నిశ్చయము- ప్రపంచోద్ధారణకై, ప్రసిద్ధ యోగిపుంగవునిచే ప్రసాదింపబడిన యాసిద్ధ యోగరాజముచే అష్టాదశ కృష్ణురంగములు, ఎంతనిశ్చయముగా నున్నప్పటికి నిశ్చయముగా కుదర్చుగలము. గుణములేదని ఋజువుచేయువారికి రు 116.0-0 బహుమానము. లోగులు వారి వారి యిందవద్దగాని లేక మానే స్థాపించబడిన శ్రీ కృష్ణశ్రమములో గాని చికిత్స పొందవచ్చును. యోగ్యతాపత్రికలలో కూడుకొన్న వివరములుగల శ్రేష్టానుబంధ వ్రాసి తెలిసికొనుడు.

యం. నుబ్బారెడ్డి, ప్రాప్రయిటరు. ది రెడ్డి అందుకో, గోపాలపురం; కొత్తపేటపాడు, గోదావరి జిల్లా.

ఆంధ్రులకే

Last Few Copies of

"OTHELLO" Unveiled
"HAMLET" Unveiled

by the late Rentala Venkata Subba Row for Clearance price of Rupees three, Each Volume of about 700 pages available till the 15th of July or till stock permits.

Victoria Depot, Mylapore, Madras.

లోకామయహరకన్సారిమాత్రలు

విజ్ఞాపన

మహాభాగా, 25 సం॥ లనుండి నేను లోకనేవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. (వరి సం॥ రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నారు. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చినప్పుడు నన్ను మరచుటలేదు. నాకేర (లోకామయహరకన్సారిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, భౌలింథలు, కడుదువారు, ముసలివారు, వారు పిరనసేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తకీలములు, సకలజ్వరములు, మాందము, శీతవాతము, ప్రక్కలకాడ్పు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించినభేదలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్ధ (క్వాసకోశము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకల్చుఎంబా, పేగుజ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపాపకృతిలోనున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక సుగుమగును. నా విక్రమముండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకుంటే గలవు. ఒకదఫా నాతో స్నేహముచేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

300 మార్కలగు బుడ్డి 1 కి ధర 0.4-0. పోస్టుఖర్చు కేర 6 బుడ్డు నెల పోస్టుఖర్చుతో రు 1.8-0. 12 బుడ్డు రు 2.18-0. 25 బుడ్డు రు 5.8-0. కావలసినవారు ఈ దిగున విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేద వైద్యపాశ్యపు మొకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాముల వైద్యశాల, మైసూరు.

అద్దెకులోలు మోటారు బండ్ల

తదితి

మదరాసు దొరతనముయొక్క క్రొత్తయేర్పాటు

ఉదకమండలము, బాను 14:- నగరమందును జిల్లా యందును ఆర్థికారకు నడపబడు మోటారువారులను తదితిచేసి లై సెన్సుల నియ్యటకు తదితి కాబడిన మెకానికలు యింక నీరులను యావత్తుకాలము యావిధిని నెరవేర్చుటకు నియమించు కొరకు నూతనపు టేర్పాట్లు మదరాసు ప్రభుత్వము గావించుచున్నదని తెలియుచున్నది. పరీక్షకొరకు యీ విధానము రెండుమాడు తిగినజిల్లాలందు ప్రవేశపెట్టబడును. (ఆ. ప్రె.)

బావలా హత్యకేసు తీర్పు

ఇంకోరులో తెలియుట

బొంబాయి క్రానికలు ప్రకృత ఇంగ్లీషు విలేజరి 27

లేడిన యిట్లువ్రాసెను:-

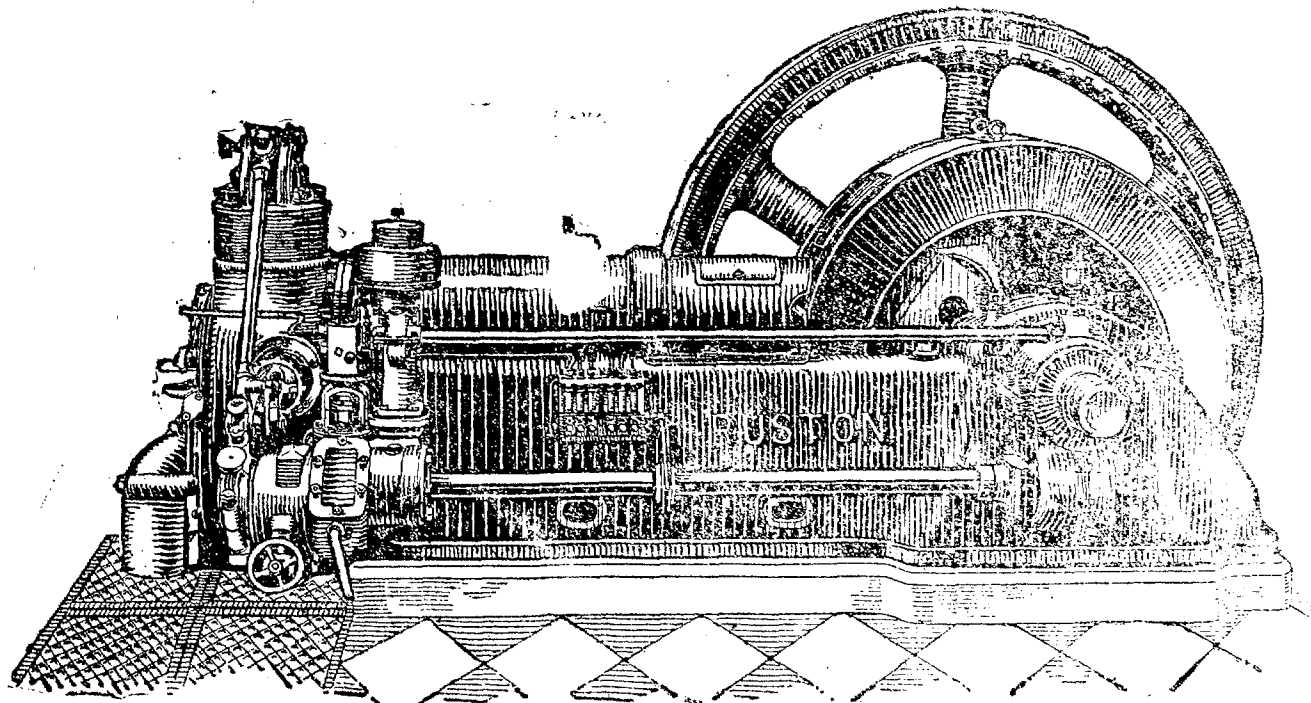
నేను ప్రతికల కొరకై ఆరుకత ఎక్కవయ్యెను. బావలాహత్యకేసు తీర్పు యిచ్చుట చాలమండక విన్నవముగొల్పెను. 8 గురు ముద్దాయిల ఉరికిత్తు 4 గురు ముద్దాయిలను స్వేపాంతర వాసము ఆశ్చర్యము గొలిపెను ధనగరు మహారాష్ట్ర జాతివారిలో వెక్కువ ఆందోళన కలిగి-వి. కాక్సహాజీర్ల న్నవ కిల్లిదుకాణములవద్ద సి. సి. డి. ఉద్యోగులు తిడుగుచున్నారన చిర్రాకు మాంజయను ప్రతికలను నిశ్చయించు దివానుగారు ఉత్తరువు జేసిరి. 2 ముద్దాయిలెల్లి మహారాజాగారికి బంధువు చాల బెంగపెట్టుకొనిమంచము పట్టినది. ముద్దాయి కిరువురకు హావభాగాగా నిదివరకెల్లిన బంగారాలను తిరిగి తీసికొనడి నున్నారు. మహారాజాగారిప్రియస్నేహితుడగు శింకరరావు గ్వ గారి కిష్టింపబడుటచే ఆస్తి చెరబెట్టబడెను. బావలాహత్యకేసులో పేరెక్కిన వారల దరిని స్టేటు ప్రొవిసునుండి తొలగింప నున్నారని వచంతులు గలవు.

ది రస్ట్ నేక్రూడ్ ఆయిన్ ింజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంటెను మిక్కిలి పోడిమిగలది. తక్షణమే కదులును. హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటో, మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన నూనె చాలును. కొద్దినూనెతో పనిచేయును. చతురతనమియు ఉండ నవసరము లేదు.

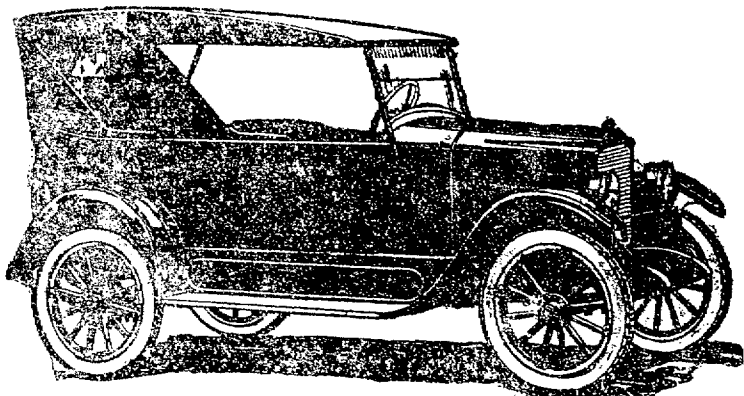
నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు (380) మద్రాసులో ఫోల్ విజంట్లు, మాస్సి అండుకో లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ వెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

ముఖ్యమైన ప్రకటన

కొత్త మాదిరి

రంగ్ బి

టూరింగ్ కారు

పెద్ద ఎంజినుతోను,
మాగ్నెటో ఇగ్నిషన్ తోను
అమర్చబడినది.

తగ్గించబడిన

ధర రూ 2990

(ఎఫ్. ఓ. ఆర్. మద్రాసు)

ధరయందు తగ్గదల కొంతకాలమువరకు మాత్రమే

విజయం:-

నెస్సర్ ఆండు కో లిమిటెడ్, మద్రాసు.

ఉత్తరములు చతురతో వ్రాయుపద్ధతి

ఒక ఉత్తరమును వ్రాయుటకు ఎంత చతురత కావలయునో మీకు తెలియునా? దానిని చదునట్టివారిని మైమర చున్నట్లుచేయు గొప్ప కృతి దానికిగలదని మీకు ఎప్పుడైనను తెలుసుకొంటిరా?

ప్రస్తుతకాలమందు జయముకలుగుటకు ఉత్తరములు - వ్రాయుపద్ధతి తెలుసుకొనుట చాలముఖ్యము.
కె. ఎమ్. బెనర్జి గారి

Wide-World English Correspondence.
సహాయముచే సదుపద్ధతులు చక్కగా నేర్చుకొనుడు

విషయములు

వర్తక, వ్యవహార సంబంధమైన ఉత్తరములు:- కష్టమనానునారితో దిగుమతి, ఎగుమతులనుగురించి వ్రాయుఉత్తరములు, చిన్నవ్యాపారములు, వర్తకులు, తపాల తంతిఆఫీసులు, కొట్టబు, వృత్తిపన్ను పురపాలకసంఘము, జిల్లా బోర్డు, యోగ్యతాపత్రికలు, పెద్దపాత్రాక్షరకాలము, మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు.

కుటుంబ సంబంధమైన ప్రత్యుత్తరములు:- ఒకరికి పరిచయముచేయుట, అభినందనము, ఓడార్పు, స్నేహము, బంధుత్వము, సంఘము, దయ, సలహా, తుమాషణ, ఆహ్వానము, బహుమానములతో పంపు ఉత్తరములు మొదలగు సవిగల ఉత్తరములు.

పాఠశాలకు సంబంధించిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు సాధారణమైన ఇతర ఉత్తరములు:- బిల్లుఆఫ్ ఎక్స్చేంజి, క్రెడిట్ నోట్లు, బిల్లుఆఫ్ రేడింగు, ఇన్ వాయిసు, ప్రామిసరీ నోట్లు, బిల్లుఫారము, కంట్రాక్టుఫారములు, అగ్రిమెంటులు, చేబాలులు, పిలువవ్రాయుపద్ధతి, విలాసమువ్రాయుట, మామూలుగావాడు పెద్దమాటలను కురుచుచేయుట నొకరి సంబంధమైనపద్ధతులు, సర్కారును వ్రాయుఉత్తరములు, తపాలాఫీసు నిబంధనలు మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు. మిక్కిలి ముఖ్యమైనవాటి విషయమై వివరములు తెలుపు ఒక సూత్రసాధ్యాయముకూడ గలదు.

ధర 1 కి రూ 1-12-0

వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

Industry Office Book Depot, Shambazar, CALCUTTA.

నూతన ప్రచురము ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్నమాల

శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

పాటనామాత్యప్రణీతము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న బాగుగ ముద్రించియున్నారము.

12 స్కంధములుగల సంపుటము గ్లాజాకాగితములు క్యాలిగోపైండు గిల్లు పేరు రూ. 6-0-0

సంపూర్ణప్రతి రెండు సంపుటములుగా క్యాలిగోపైండు గిల్లు పేరు రూ. 8-0-0

సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలిగోపైండు గిల్లు పేరు రూ. 9-0-0

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీలలో

భద్రమై సట్టియ

672

సమయమునకు ఒదుగునట్టి

ఓరియంటల్ లోనే

భీమా చేయించుకొనుడు.

దీర్ఘ కాలమునుండి

అనేక కాలాదారులను

విస్తారమైన

మూలధనము గలిగియున్న

గొప్ప పొందూదేశీయ

భీమాకంపెనీ,

Apply for full particulars to

Oriental Assurance Buildings,

F. E. VAID

Branch Secretary

Post Box No. 8, Madras.

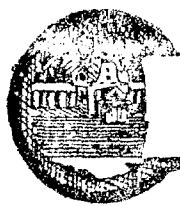
Bangalore Branch:

No. 3, South Parade, Bangalore

Trivandrum Branch:

Trivandrum.

మదరాసు నాగ్నలు

విచారణ:—పబ్లిక్ ప్రెస్ కు కృష్ణదాసుగారు

సదానందుని అను 27 ఏళ్ళుగలవాడు వేపేరి కాపురస్థుడు
గొంతుకమీద గాయముతో చచ్చి పడియున్నందున శేను
విచారించుచున్నారు.

సర్, సి. శంకర్ నాయక్ గారు:— సర్, సి.
శంకరనాయక్ గారు ప్లేటుకాన్సిలు ఎన్నికలకు పట్టుడుగా నిల్చి
నట్లునూ వారికి వోట్లనిచ్చి సాయముచేయవలెననియు కోరుదు
తను అభ్యర్థిత్వమును ప్రకటించగోచారు.

జాతీయపతాకోత్సవము:— మదరాసునగర కాంగ్రెసుసంఘముల యజమాన్యముక్రింద 7 లేదేని 6.30 ఉదయం ఏడుబావుల అంజనేయస్వామి గుడివద్దనుండి జాతీయపతాకోత్సవము బయలుదేరి గడ్డి రంగయ్య నాయకుగారికై పట్ట ప్రచారమునకుగాను 10-వ డివిజన్ పేటలందు తిరుగును.

మద్రాసు కార్పరేషను రోడురిపేరు పని
వారి సంఘము:—కార్పరేషను రోడురిపేరు పనిచేయు
వారి కష్టములను తెలుపుటకై పై సంఘమువారి యాజమాన్య
మున 7 వ టేబి ఆదివారం సాయంకాలము 5 గంటలకు చింతా
ప్రతిష్టాల్లా తిల్లివనమునందు (నేషియల్స్ పార్కు) ఒక బహి
రంగవృత్త జరుగును.

రాకపోకలు:—జి. డబ్ల్యూ. లాయిడ్ జోన్స్, సర్.
సి. పి. రామస్వామయ్యర్, డి. ఎన్. ప్రైరీ, జె. జి. మర్లన్,
గార్ల మదరాసువచ్చిరి. సి. పి. రామస్వామయ్యర్ గారీరాత్రి
మధురజిల్లా నాదర్ సమావేశమున కథ్యక్షత వహించుటకు
పోయి శివకాశిలో హైనులు శంఖస్థాననోత్సవము చేసి 11
తేదీ మద్రాసువచ్చి 13 తేదీన ఊటీ చేర్చుదురు.

తె. బలరామయ్యగారు బొంబాయికి, రాజ్ బి ఎస్
గోపాలస్వామయ్యగారితో కలకత్తా మేయిలుమీద లాయడ్
జోన్సుగారు సికింద్రాబాదుకు వెళ్లిరి.

(శ్రీ) సాండురంగ భగవత్కృపాప్రసంగసభ:—
 పల్లికల్వ్యాణము, 1925-వ సం॥ జూన్ నెల 7-వ తేదీ ఆదివారము పగలు 4 గంటలకు; మయూరధ్వజ ఉపే భాగ్యనము, 1925-వ సం॥ జూన్ నెల 14-వ తేదీ ఆదివారము పగలు 4 గంటలకు; చెన్నపురి, బార్లటపుకొ, టంకతాల వీధి, సామంతారేటపాలాఫీసుకు యెదురు) హిందూలియలాజికల్ హోమ్సులు హాలులో ఏడవ కాలక్షేపములు (శ్రీసాండురంగ భగవత్కృపాప్రసంగసభవారి యాజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ, శ్రీరంగం పండిట్, శతగోపాచారీ భాగవతవివారిచే జరుపబడును.

గురిటూరు వరదల నష్టము

పభుత్వ సహాయము

ఉదకముండలము, జూను 6:—గుంటూరుజిల్లాలో కృష్ణా
పానుచే యిండ్లు పడిపోయిన వేచవారలకు ఉచితముగ కలప
సప్లయతేయుటకై మదరాసు ప్రభుత్వమువారు రూ 5, 000
ఖాయపరచిరి. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసు శాసనసభ లోని
మార్పు

ఇంగ్లాండు బోవుచున్న సత్యమూర్తిగారిని
సందర్శించుట

ఇంట్లోనున్న వాళ్ళున్నవారు ఎన్. నల్లపూరి
ఎం. ఎల్. సి. గారిని ఆసానియేటెడు ప్రాంత ప్రతినిధి పద
స్వీకారము నిజము చేసిరి:—

శామిగ్రుడగు డా. సి. వటేకేనుగారు తనపత్నీయను
మార్చుకొని తన “ఆధ్యాత్మిక నివాసము” నందు చేరు
టచే మదరాసు కాపనకర్తలొని పరిస్థితుల న్నివ్వకును, అత
నికీ మనక్యాంత్రిమరుగుని తోచును. అతఁడు బ్రెజిలియెంబిలో
చేరిన సంతసించెదను.

స్వరాజ్యపక్షము

దీనివలన స్వరాజ్యపతక్తమువారి పని చాలాష్టమశకం. సర్ పిట్టి త్యాగరాయశెట్టిగారి మరణమువలన ఖాళీయైన స్థలమునకు స్వరాజ్యపతక్తమువారు పోటీతెగలవండుట భావ్యము గలదు. తమిళనాడు స్వరాజ్యపతక్త నాయకుడు టై ఎల్కస్సన్ నందు శత్రుత్వము లేననుచును, సంయుక్తవాతీయ ఏకత్వమువా దు చురుకుగ పనిజేయవలయును యందులకు తోడ్పడినవి. ఈ సందర్భములబట్టి మదరాసు శాసన సభలోని స్వరాజ్యపతక్త మువారు 1926 ఎన్నికలలో ప్రత్యేకముగ స్వరాజ్యపతక్తము పకు చెందినవారిని నేయుండి ప్రయత్నించుటకు, దురదృష్ట వశమున మదరాసు రాజకీయములందు బాతిద్యేషములధికముయి నవి. ఇది బ్రాహ్మణుల నిర్దేశకాపేక్షముచేగాని, బ్రాహ్మ ణే తరుల స్వాధీపరత్వ తెగన్టుచేగాని అంశంబాలదు. బాతి ద్యేషములు బాతీయతొల్లనే నాశనముకాగలవు. స్వరాజ్య పతక్త మందుకొరకే ప్రయత్నించుచున్నది. అందుకు తగియు న్నది. రాష్ట్రమునం దన్నిజాతులూ వారి వారధులను బాతీయ ప్రాయమువారిని తగునట్లుగా ప్రయత్నించుటకు స్వరాజ్యప తక్తమే తగియున్నది.

రాజకీయపక్షములం దై క్షత

బాంబాయి, జూను 1:—నేను పిల్సానాయకు నాక
పై సర్వమూర్తిగారు ఇంట్లాండు బోయిరి. బాంబాయి వీధక
ముందు సందర్శించినప్పు డిట్టుదలెవరి:—

ఇందియాను విడిచివచ్చుచున్నపుడు మన దేశములో రా
జకీయపక్షములం దైకమత్త్యునుగూర్చి యిరువక చెప్పదల
చెడదు. మనకు కావలసిన రాజకీయ
చర్యలయందు వికమత్త్యమనిన నుద్దించివో మన మట్టి వికమత్త్య
మును అవశేషముగ గోరవలసినదే. ద్యంధ్యప్రభుత్వము విఫలమైనను
దనియు, దానితోలగించి రాష్ట్రములకు బాధ్యతాయంత ప్రభు
త్వ మొసంగవలెననియు ఎల్ల రోజులనుచెడును. దీనివట్టి కేంద్ర
ప్రభుత్వముగూడ త్రవచాలనక్రింద నుంచి ఎన్నుకొనవలయు
కావనవలయు జబాబుదారీగా నుంచవలెనని మేముగా జెప్ప నవ
సరములేదు. విభరములు వేరుగా నిర్ణయింపవలసి యున్నను భా
రతీయ లెల్లరు ఏకగ్రీవముగా కోరు రాజకీయ స్వేచ్ఛ యిదియే.
ఈకోర్కెను మనము అమలుజరుపుటకు ప్రభుత్వకావన ముగ
డవలెను.

స్వరాజ్యపక్షమును సమర్థించుట

గత రండేండ్లలో ఇంక్వాంటులోను యిచ్చట జరిగిన అంకేములన్నియు స్వరాజ్యవత్తును కార్యవిధానమునకు సరిగనున్నవి. దళందళపభుత్వము ఆచరణయోగ్యముకాదని తెలిసి

యేమిటచే మంత్రపదవుల నిరాకరించితిమి. ఇదివరకు మంత్రులగుండినవా రందరట్లేజెప్పిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వము పనిజేయ వాలవపుడు మంత్రులగుండి యేమి ప్రయోజనము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రజల కోర్కెలకు నెదియొగ్గినంతకాలము మా మాతృభూమియు నిలకెట్టులాది, మానిశ్చితాశ్శిష్టాశుమును పరిణింపుటయై, నింతక ప్రతిష్ఠలభన విధానమే అనునని చెబుదును. ఈ కార్యక్రమమును అనాలోచింపనిది అని చెబుదును. మేగా ప్రభుత్వమువారే ప్రజలెప్పు కొనిన శాసనసభ్యులను అనాలోచితులుగ ఆదుదులుచున్నారు.

అందుచే నీజనుల విక్రమశక్తి మే యెల్లరు తోనునో రా
జకీయనాదులు లంబరు పురాజ్వలతమునకు చేరవలెనని గో
రయన్పాను. మాతమునకు కాన్యనాథులకు రాజకీయశక్తి
లు నాయకులుగానున్నారని నేకప్రకారమును, ముఖ్యము
ముగ్ధులకు ఉన్న తోయముల నెఱియిచ్చుచు మార్పుధానికి
తనతమ జీవితము లంకితముజేసిరి. ఈమిత్రులందును మామగము
న జేరినచో అందరము కలసి తిరిగి ఆలోచించి ప్రభుత్వమువా
రి కెక్కుడు ఒత్తి కలిగించునట్లుగా కాన్యక్రమమును మార్పు
వచ్చును.

స్వరాజ్యములు | పత్యేకతను వదలుకొనరాదు

కాసనసభలలో కార్యక్రమమును నిర్ణయించు బాధ్యత నియోజకవర్గములపై నున్నది నామకా, నిరవయోగముగనుండు బోమత్కమునకై స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రత్యేకతన విడువ రాదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు 1928 ఎన్నికలలో ప్రత్యేక ముగ నిలవనవచ్చును. ఎట్టి ఫలితముండునోయిన విషయమున నాకు సంబంధములేదు. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టము

అంధ విశ్వవిద్యాలయ చట్టపుచిత్తు ప్రచురణకు తయారుగానున్నది. ఇది అంధ్రప్రదేశ్ లు అభివృద్ధిని సాధించుటకు మంత్రిగారిచే అలోచింపబడి తెదేజీటీవీకాన్ఫిరూ కూడేలోగా ప్రచురింప నుద్దేశించి తయారుచేసి. ఈచట్టముయొక్క ఉద్దేశ నిర్వచనము, విశ్వవిద్యాలయ లక్ష్యము, అందులకు సామగ్రి ఖరీదినగూర్చి విపులముగా గలదు. ఇది మాకు తెలియవచ్చినదని మదరాసు మెయిలు పత్రిక ప్రాయమున్నది.

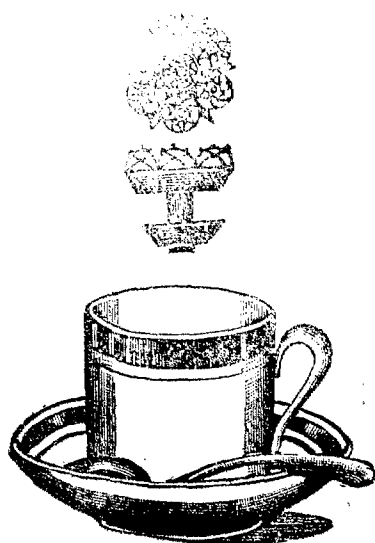
పెరియార్‌నువంటే

కరుంబకుడి, తూ.ను 6:— పరియ్యను నన్ను ప్రేమింపదు
రాజమచిరు, పం తెనను పి. శ. పుచ్చిర వివాహ కారు పురుషోత్తము
నివాసగారు నన్ను పాయంకాలము తెరచిరి.

శ్రీ॥ శే॥ వి. వి. ఎన్. అయ్యంగారు

శ్రీలములో పరామర్శ సభ

నిన్న సాయంకాలము డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడు గారి ఆధ్యక్షత క్రింద నేలములో బహిరంగపథ జరిగినది. ఈ తీర్మానమును ఇ. వి. రామస్వామినాయకడుగా రుపహరించిరి. కందసామి బెల్లెగ్గి రనుబడించిరి. ఆంధ్రునులేచినెలచి తీర్మానము నామోదించిరి. నాయకరుగాడును వరదరాజులల నాయుడుగాడును ఆయ్యురుగానిని ప్రశంసించిరి. “గురుకుమారు సంస్కరించి స్థిరపరచినచో నది అయ్యురుగారికి స్వాగతము చిహ్నము కాకలదు. గురుకులునుననువారు మర్యాదగా దానిని కాలానుచారికిగాని అనుచారికుగాని పతనపదమును,” అని వరదరాజులుగారు నుడిచిరి. (నేలము కంటిపా ర

ఇదివరకు మా ప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి
ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

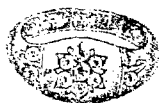
మా నమ్మకము, పనితీరు, స్వయము మీకువిశేష దమగును

ప్రస్తుత నవనాగరీకీకృత రీతినిట్టి పశ్చేల దైవముందు, సైకిల్, సావిత్రి, కేసులతల, వంక, పూర్తి, బొబాయి, క్లాసు, మిరియాలు మొదలగు రకముల బంగారుగాజులు, చేతిగొలుసులు గట్టివి, బోలువి, లోలాములు, పుష్పగమల తోడులు, బేసములు, క్లావరులు, ముక్కుపుసుకులు, అంటిపోసులు, వెంటి తిరుగుచెంబులు, బీ సెట్లు, కెన్సి నకపళ్లు, బహుమానపతకములు మొదలగునవి మానవ సిద్ధముగా నున్నవి. లేవిని ఆరరచిచ్చ అతిక్రమలో తమబుజ్జేమిచ్చెదము.

ముఖ్యగమనింపు:- సీమ పెండికీ, నవరం బంగారును, మేటరకంపువ్యూహగములను గారంటి
యిచ్చెదము. త్వస్తికరముగాలేనిచో వేకమువాపిసిచ్చెదము.

ఉమిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి,

నగలవర్తకులు, 25, చెన్నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కే. శే. జెట్టి కృష్ణయ్య గారు మదన పల్లి

(న్య కేయ విలేఖరి)

మొన్న మొన్న జరిగిన ఎన్నికలవరకును, ఆ సంవత్సరములను గ్రామ ఆర్థికాభివృద్ధికి విశేషముగ కృషి సలిపి, వృద్ధులయ్యు కడుసమర్థులతో, కార్యనిర్వహణము చేయుచు, ప్రజాక్షేమమునే ఆదర్శముగ నుంచుకొనియుండిన క్షీణుడు గాగను శ్రీయుత, జెట్టి కృష్ణయ్య గారు మరణించి యిదిగో నామందికి జ్వరసిడితులై యుండి, దానివల్లనే మరణించిరిగాని తెలియజేయుటకు విచారముచున్నది. వీరికి ౬౦ సం.లు వయస్సు. పెద్దకుటుంబము, క్షేమములు, ఆర్యసమాజములు, సంఘ సంస్కరణాభిలాషులు, అంగ్రహామయమైన ఆభిమానము, జన్మితు వర్తమానము చేరిన వారైనను, ఈ దారి నన్న భావము కలవారు భాగ్యవంతులు, వీరవారు అనుభవములేక అందరితో కలిసి మెలసి, యితరుల కష్టసుఖములలో పాల్గొనుచుండిరి. ఎల్లప్పుడును విరువకుండా సంతోషముగ నుండి వారు. ముఖ్యమైన వారైనను పొలుపునకురారు. కొలది మామయలకంటె జరిగిన గంగ జ్వాల సమయమున జీవించి జరుగకుండునట్లు చేయుటకు గాను, యింటింటికిరిగి ప్రచారముచేయుచు, సభలలోను పాల్గొనిచియు, చాలవరకు తగ్గి చివరయ్యెరి. వీరివృత్తికి దుఃఖంపనివారు లేరు. వాటికినను సాయంత్రం గం 4-30 లకు సభాసభాటికకు అన్ని వర్తమానవారును, రాజకీయ మతక్షులకు చేరినవారును, స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు, పెద్దలు విశేషముగ వచ్చియుండిరి. మేక భాగములలో ప్రాశంభ్య ఉత్సాహమునందువలె శనియ సభాసమునకు వీరుకొనిపోయెను. జన్మితు ప్రధాన నాయకులగు శ్రీయుత ఆర్. వేంకటస్వామి నాయకుగారు మాట్లాడనడగిందియు, దుఃఖమును పట్టజాలనందున మాటలాడ జాలకపోయిరి. తదుపరి జేనియర్ కౌర గారును, ఆర్. గోవిందప్ప గారును వారుచేసిన సేవలనుగురించియు, వారిగురి గణములను గురించియు, వారిగ్రామభివృద్ధికి చేసిన ఉపకారములనుగురించియు, వారి జీవితమునందలి వివిధ విషయములను గురించియు విశదించి వర్ణించి చెప్పిరి. అటుతరువాత, ఆర్యమతానుసారము ఆంధ్రప్రదేశ్ జరుపబడెను. కే. శే. జెట్టి కృష్ణయ్య గారు సోదరులకును, కుటుంబము వారికిని సామర్థ్యము చూపుచు చాలితత్వము పరమేశ్వరుడు శాంతిని ప్రసాదించవలెనని ప్రార్థించుచున్నాడను.

హిందూపురం (ఒకవిలేఖరి)

విద్యార్థుని ఆత్మహత్య

ఈ గ్రామమునయున్న మునిశివర్ హైస్కూలు (4-6-35) తేదీన తెరువబడినది. పరీక్షాఫలితములు తెలిపినారు. మూడవఫారం చదువుచున్న పదునైదు సంవత్సరములు వయస్సు గల ఒక బ్రాహ్మణ బాలుడు పరీక్షలో కృతార్థత చెందని కారణమున పూరిక బలవలనను తుమ్మచెట్టిలో పురిజేసికొని ఆత్మహత్యగాంచికొనెను. పురజనులు, విద్యార్థులు, ఎత్తువగా వృద్ధులను తల్లిదండ్రుల సంతాపమును జెప్పటకు నలవికారు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ

జూలై 11-వ తేదీని కాకినాడలోనే జరుగును. ఈ సభ బంగళాలో జరుగునని యిదివరకు ప్రకటించబడినదిగాని మండల కాంగ్రెసు సభ్యులు యెన్నికలు యింకను ముగియలేదు. అవి జరిగిన పిమ్మటగాని కాంగ్రెసు-ఖద్దరు సంఘములకాయితాలనుగూర్చి విచారించుటకు వీలులేదు. ఈలోగా ముఖ్యవిషయములనుగూర్చి వెంటనే తర్ఫీదుపరిచియున్నదిగాన యీతేదీ 11 వ తేదీనివచ్చుచున్నది 2 గంటలకు కార్యసంఘం, కాకినాడలోనే జరుగుననిగాని బందరులో జరుగదు. ఈసభలో చాలముఖ్యులగు విషయములు చర్చింపబడునుగాన సభ్యులందరూ విచ్చేయ ప్రార్థింతులు అని రాష్ట్రీయ సంఘ కార్యదర్శి యిం. విద్యార్థులవారుగాను కాకినాడనుండి తిండి వార్తనందిరి.

ఇండియా గెజిటు

సిద్ధా, జూలై 6-గెజిటులో నిట్లు ప్రకటించబడినది:-

చిట్టగాంగుల కొండపాతల రిస్కలేషను (1900) సవరించు శాసనము ప్రకటించబడెను. వైటుకొన్నింటి సభ్యత్వమునకు లబ్ధి పొయి కా ముఖ్యులుగారు యిచ్చిన రాజీనామా అంగీకరింపబడెను. బొంబాయి మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గము వారు తరఫున ఎన్నికైనవలెనని ప్రకటించబడెను.

ఇండియనులకు సీనియ సర్వీసు ఉద్యోగమునకు చేర్చు కొనుటకు ఆలచాబాదు సెనేటుపోతునందు 1926 జనవరి 4 వ తేదీన పోటీపరీక్ష జరుగును. ఇండియను హైకోర్టులో జడ్జిల జీతములు, సెలవులు, ఆలవెన్సులు, ఖర్చులు, ప్రయాణ సౌకర్యములు, పింఛనులు అన్నింటి గూర్చి క్షేమ సెక్రటరీ గారు నిర్ణయించిన నిబంధనలన్నియు ప్రకటించబడెను.

విదేశీ శాఖ

బ్రిటిషు ఇండియా పానుపోర్టుయ్య 1921 అనుసరించి అనుభూతములేనిది ఎవ్వరుగూడ కైబరుపీఠానికి చేరి ఆ మార్గముద్వారా ఇండియాకు రాగూడదని కైబరు పీఠాన్ని పానుపోర్టులా ప్రకటించబడెను.

ఆటు మునిసిపల్ ఆరడణలోపున నున్నవారు ఏవ్వొత్తి నకుసరించుచున్నను, ఏ వర్తకము కేయయన్నను, సాలునకు రూ 50 మించకుండ పన్ను విధింపబడును.

ఫారిను పాలిటికలుకాఖయందు అండరు సెక్రటరీగా ఖా. సా., మహమ్మదు ఇమాముల్ముతుగారి నియామకము ప్రకటించబడెను.

మెగ్నిషియములోరెవు సంరక్షణకు అర్హులగు పరిశ్రమ కాదని టారిఫ్ బోర్డువారి యుద్దేశమున ఇండియా ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి.

ఇండియా దొరతనమువారికింద నుండు మిలిటరీ కైర్య, జాకా, మతాఖిల ఉద్యోగుల వితంతువులకు విడ్డబతు పింఛను లిచ్చుకాసక్రము ప్రకటించబడెను. (ఆ. ప్రె.)

మధురలో ఖద్దరు ప్రచారము

మహాత్ముని ప్రబోధము

బాగుగా పనిచేసినది చాలమంది రంగులుకేయువారు ఖద్దరుబట్టలేక గాని విదేశీబట్టలకు రంగు కేయకుండుటకు దీక్ష జూనిరి శంకరరావు అయ్యగారి భార్యయును, వాణ్ణిజోకపు గారి భార్యయును మరిపెత్తుమంది స్త్రీలును కలసి యొక ఖద్దరు సంఘము నేర్పరచిరి. స్త్రీలుచాల శ్రద్ధచూపుచున్నారు. కుడిజూనినవారిలో కొంతమందికి రాట్టయనిచ్చి వారువడికిన నూలును పుచ్చుకొనుటకు యేర్పాటుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆర్టిస్టు ఎన్. టి. రాజగోపాలు ఎన్. వి. గారు

ఆర్య చిత్రాలయము, 20, హైదరాబాద్ మొదలిపిది
పాపలుకారుపేట పోస్టు మదరాసు

వీరిని నేడు 20 ఏండ్లనుండి బాగుగా నెరిగియున్నాము. వీరు ఆంధ్రదేశమున చాల సాటకసమాజములకు సీనులును తెగలను చాల బాగుగా తెలుసుకొనియున్నారు. ఆంధ్రదేశమున వీరికి చాలమంది శిష్యులు. వీరిపుడు చెన్నపురిలో వైని వివరింపబడినచోట నున్నారు. వీరి సహాయమున గోరువా రా విలాసమునకు వ్రాయబ్రాథింతులు. నాకు సాటకసంఘములతో ముప్పదేండ్లనుండి అధికమగు పరిచయము కలదు గాని రాజగోపాల్ గారి సామర్థ్యమునుగూర్చి నేను వైర్యముగా చెప్పగలిగియున్నాను. ఆంధ్రదేశమునందలి సాటకసంఘములవారనవరము కలిగినపుడు వీరికి వ్రాయుదురుగాక.

చెన్నపురి } వెదురుమూడి శేషగిరిరావు.
6-6-25 }

జన్మదిన సందేశము

ఉదకమండలము, జూలై 6:-సార్యభౌముని జన్మదిన సందర్భమున మదరాసు పోరుల తరపున గజర్నరుగారు వంపిన నార్తక సార్యభౌము శిరీశి త్రతులైరమిచ్చెను. మిరుపంపిన కృత్తిత్రార్థక అభినందనములకు వ్యాకృతజ్ఞుల యెప్పుడున్నాను. మదరాసుపోరుల కందజేయును. (ఆ. ప్రె.)

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు

అధ్యక్షుని ఎన్నికొనుట

రాయసాహెబు మాదిరెడ్డి శేంకటరత్నం నాయకు (జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు) గారి అల్లుడగు శ్రీయుత పోలల గోవిందరావు నాయకుగారిని నిన్న తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికొనిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారే బోర్డులో అధికసంఖ్యాకులుగానుండినను వారు పోటీదారుని నిలవకుండుట అక్రమమని పోరులు చాలమంది తలంచుచున్నారు. గోవిందరావు నాయకుగారు జన్మితుపాటీకి చేరినవారు. రాజమహేంద్రవరము అమలాపురం, రాజోలు తాలూకాలలో తగినవారొక్కరును లేనటుల వీరిని ఏలూరునుండి తీసికొనివచ్చిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారి జౌర్యమునకు పోరు లాగ్రహమును చెందుచున్నారు అని రాజమండ్రినుండి స్వకీయనిలేఖరి రెండువార్త నంపెను.

పెరిషేయను వెలుచిస్తాను

తిరుగుబాటు సూచనలు

అలచాబాదు, జూలై 6:-వెలుచిస్తానులో పెరిషేయనుల భాగమునందు తిరుగుబాటు జరుగునట్లు సూచనలు గలవు. యజుడెపు (నాష్టి ఎక్స్టెంషను కైల్వే చివర) నందు బ్రిటిషు పోరులకు పోని గలుగునట్లున్నది. స్పష్టములో అంగ్ల రాయ బారిగానున్న కెప్టను ఫీమరుగారు అచ్చట కేగి సర్దుబాటులు జేయుచున్నారు. త్వరలో తిరుగుబాటు ఆరగగలదు. సరికొద్దు ప్రాంతములందు గాని బ్రిటిషుఇండియాలో వెచ్చటనుగూడతిరుగు బాటుదారులకు కరణము దొరకదని ప్రకటించబడెను. కొందరు కొండ జాతులవారు బ్రిటిషువారికి సఖ్యులుగ నున్నారు. (బ్రిటిషు ఉద్యోగులకు తెలుపిల తత్వము తెలియును. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను గవర్నరుగారు

రంగూను 6:- గవర్నరుగారు మెయిసోను నుండి కుక్రవారము 12 వ తేదీ బయలుదేరి ఉత్తర చిందేవిను జిల్లాలో సంచారముజేసి తిరిగి 28 వ తేదీకి చేరుకొందురు.

హైకోర్టు చీఫ్ జడ్జి న్యాయీ సర్ సిట్నీ హావిస్సుగారికి మూడ నెలలు సెలవు ఒసంగబడెను. (జూలై 23 నుండి)

ఆంధ్రపత్రిక చందా ఏర్పాటులు

దినపత్రిక సంవత్సర	చందా రూ	24	0	0
,, ఆర్థసంవత్సరము	,,	12	0	0
,, మూడుమాసములు	,,	6	4	0
,, మాసమునకు	,,	2	2	0
వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి	,,	4	0	0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడదు.				
నూతన సంవత్సరాది సంచిక వెలులు				

దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0	0
దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు	1	4	0
వారపత్రిక చందాదారులకు	...	...	1 4 0
ఇతరులకు	...	...	2 0 0
ప్రభుత్వము పోస్టులు రూల్సు ప్రకారము	0	8	0
రిజిస్టరు చార్జీ అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణి యార్దర పంపిన ఈఖర్చు తగ్గును. పి. పి. లు పంపినచో సామ్యమును ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుకుండు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును. సంచికలు తపోజులో పంపుటకు 0.80 రూపాలఖర్చు ప్రత్యేకముగాచార్జీ చేయబడును. మే నే జరు,			

చిరువాన:-ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7. తంబుకెట్టిపేళి, మద్రాసు.

గజికితైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0.4-0

గజ్జ, చీడ శరీరములకు వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలమును నాలుగు పూటలురాచిన గజ్జ,చీడ,చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. వెలకన్న పోస్టుఖర్చు లధికమగును గాన ఇతరమందులతో కలిపి తెప్పించుకొనుట యుక్తము. ఆమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

కూచిబీహారు దావా.

రాజకుమారుని దుష్ప్రవర్తన.

పిటివనరుతరపున ఘోషుగారి వాదము.

కలకత్తా, జూన్ 25:—తనభర్త యగు విక్టరు నిల్వేం ద్ర నారాయణ్ రాజకుమారుడు (కూచిబీహారు) వ్యభిచారు డు క్రూరుడనే కాశీయములకేర తన వివాహబంధమును కద్దుతే య వలసినదని రాజకుమారి యీశ్వరాణి విరుపమాదేవి తన భర్తపై తెచ్చిన దావావిచారణ నేను హైకోర్టులో జడ్జిను గ్రెగోరిగారియెదుట ప్రారంభమయ్యెను.

పిటివనరు తరపున బి. సి. ఘోషుగారు వచ్చిరి. రాజకుమారుడు స్వయముగా రాలేదు గాని వానితరపున ఆర్. సి. బానర్జీగారు విచారణను చూచుచుండిరి.

ఘోషుగారి వాదము

ఘోషుగారిట్లు ప్రారంభించిరి:—ఈ యభియంతును 1-16-వ సం॥ ఏప్రిల్ 18-వ తేదీన వివాహమాడి 1917-వ సం॥ జూలై లో ప్రథమ పం తా న య క లి గే వరకు నుభవముగానే యుండిరి. పిమ్మట రాజకుమారుడు త్రాగుడు కలవాటు పడినట్లు రాజకుమారి కనిపెట్టెను. అతనినప్పుడత దామెయెదుల నిర్ణయతో ప్రవర్తించెడివాడు. అమెనప్పుడైన కొట్టివాడో లేదో నేను చెప్పలేనుగాని రాగ రితులవద్ద నుండు క్రూరత్వ మతనినెట్ల గానరాదు. అమె కట్టు చూడుటవలన రాజకుమారి అమెయొక్క గృహంతుయు చెడిపో యెను. భర్త తనను సరిగా చూడకపోవుటవలన కలిగిన మనో వ్యాకులతయే అమెన్యాధికి కారణ మని దాక్షులు తెప్పిరి.

రాజకుమారు డొకసారి అమెను తుపాకితో కాల్చెనని నది బెదిరించెను. ఈమాటలు 1922 ఆగష్టు 80 తేదీన అతడు వ్రాసినబాబులో నున్నవి దాని తరువాత పంపబడిన టెలి గ్రాములలో కూడ అమెను గురించి చెప్పరాని మాటల నుప యోగించెను. అబాబులో తాను రాంచీకి వెళ్లుచున్నాననియు ఎవరినో ఒకరిని తుపాకితో కాల్చు ననియు తాను తానుగా కాల్చుకొననియు నతడు వ్రాసెను. రాజకుమారు డొక రిచార్జు (రు పెంటునిదుకొని రాంచీకి వెళ్లి అమె యత్తగారి యెదుట కాల్చెనని బెదిరించెను. 1922 ఆక్టోబరు 15 తేదీన తనమామ గారికి వ్రాసిన బాబులో కూడ రాజకుమారు డట్లు వ్రాసెను. తానావిధముగా ప్రవర్తించుటవల్లనే తన భార్యయొక్క అ రొగ్గుమ తూర్తిగా భగ్నమైనదని రాజకుమారుడు తానే ఒక బాబులో అంగీకరించెను.

1918 నుండి రాజకుమారునిపై క్రూరప్రవర్తన చేరమ మొనరించెను. కూచిబీహారురాంచీలోని ఆతని దుష్ప్రవర్తనకు సాక్ష్యమియ్యబడును.

నిరుపమాదేవి సాక్ష్యము

రాజకుమారి యీశ్వరాణి విరుపమాదేవి యిట్లు సాక్ష్య ము చెప్పెను:—1916 ఏప్రిలులో కలకత్తావద్దగన్న బాలీ గంజిలో విక్టరు రాజకుమారుని నేను పెండ్లాడితిని. 1917 జూలైలో మొదటి కుమారుడును, 1918 ఆగష్టులో రెండవ కుమారుడును పుట్టిరి. అప్పటినుండియు నాభర్తయొక్క ప్రవర్తన బాగుండలేదు. అత డపరిమితముగా త్రాగుచుం డెడివాడు. అతి మూత్రవ్యాధిచే బాధ పడుచుం డెడివా డగుటవలన, అవ్యాధి యొక్కవగునను భయమున వలదని యాతని నివారించుచుంటిని. అతిథూరుతో నుండగా నొకసారి నేనాతనిగడలోనికిపోతిని. అత డతిరుపిండ్ల కన్నజూచి “బీనీ నీచజాతిదావా నడలిపో మ్మ. నన్ను బాధింపకుము అనివలెనను. ఆమాటలు నాకునన్ను నెంతో నొవ్వకేనునెట్లుచు బయటికివచ్చితిని. 1920 లో ఒక సారి, కాంచీ లో నుం డ గా నేనుదమిట్టమీదనుండి క్రిందబడగా గాయములతిగిలి చాలబాధ పడుచుంటిని. నన్నట్టిసిథిలో నేనకుల కప్పజెప్పి రాజకుమారు డామరునాడే కలకత్తా గుట్టుపుపం చెయలకు వెళ్లెను. రాంచీలో నుండగానే 1921లో మాయెద్దరికిని ఒక గడ్డవివయమైతిగాతా గలిగెను. నాకు తక్కిన గడ్డలకంటె లోపలి యిష్టుమగుట చేత అందడనే కొంటిని. అందు కతడు కొవగించుకొని “ఇచ్చట తయారై నదిగనుక నీకులాల్మి యిష్టుమ”నివలెనను. తండ్రికి తమలను నాకు కొవమువచ్చుటకై నా కులస్తులన లైద్యాలను అతిదవ్వడు చూపించి ఇట్లనెను:—“నీవు నాతో సమ్మతింప చేసి నేను నీతో కాపురము చేయజాలను. నిన్నింటినుండి వెడలు గొట్టించెదను.” ఈ జోట్టుట జరిగినతరువాత రెండురోజుల వరకు రాజకుమారుడు నాతో మాట్లాడ లేదు.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు వాఙ్మయాభ్యుదయమును, తన్మూలమునను విజ్ఞానాభ్యుదయమును సాధనంబు లను విషయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు దేశమునందు గ్రంథ మండలులు గ్రంథాలయములు కళాప్రదర్శనములు మొదలగు సంస్థాపనలు సర్వాప్తంబులై ప్రజాజీవనప్రవాహమును ప్రవహింపజేయుచున్న విధమును దేశచరిత్ర విశదము చేయుచున్నది. శ్రీయుత కె. వి. లక్ష్మణరావుగారి రారంభించిన యాంధ్రవిజ్ఞానచంద్రికాగ్రంథమాల నేడు కాళోపశాఖలుగను భిన్నరూపములను వెలయుచున్నది. గ్రంథమాలలన్నియును యథాశక్తిని వాఙ్మయాభివృద్ధికి బాటుపడుచున్నవి. ఆంధ్రమాల నలంకరించుట కేర్పడిన గ్రంథమాలలందీ యొకటిగ నుండగలదను విశ్వాసముతో నీప్రయత్న మారంభమైనది. ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లైన గ్రంథములు ప్రచురించుట కేర్పాటు చేయబడు చున్నది. వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసములకొక గ్రంథము వంతు నను బ్రచురింపబడును. ఆంధ్రమహాజను లీప్రయత్నమును పోషించుటకు ప్రార్థితులు.

ప్రస్తుతము వెలువడనున్న గ్రంథములు:

1 శతకమంజరి (భక్తి సంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు విపులమగు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు.

(ఈ శతకములు విడిగను దొరకును)

2 బసవపురాణము (ద్విపద): చాల్మురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను గొని పరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడి నవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారువ్రాసిన విపులమగుపీఠిక గలదు. అచ్చు, కాగితములు సుందరముగ నున్నది.

3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము

4 కమలాక్షి (చిన్ని విచిత్రకథ): రాయసం వెంకట శివుడుగారు

5 నీతినిధి: వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నేనును ఆ య న ద గ్గ ర పో లే దు. త రు కా త రెండురోజుల కతడు తిరిగి నాతో పోట్లాడెను. భోజనపుటల్ల వద్ద నేను మార్చుపోయి రెండుమాడు రోజులవరకు మంచము లోనే యుంటిని.

రాజకీయావద్ద ప్రమాదము కల్గిన పెద్దమనిషిసంబంధ మలో జరిగిన వ్యవహారమునుగూర్చి అమె యిట్లు చెప్పెను:—అప్పవహారము 1922 లో నేను రాంచీలోను, రాజకుమారుడు కరకత్తాలోను ఉన్నప్పుడు జరిగినది. అతనికి ప్రమాదము జరి గినదో లేదో కనుగోనుటకై ఆపెద్దమనిషితల్లి నన్ను కేడగా నేనామెతో కలిసి టాక్సీలో పోయితిని. కొంతమంది తుంట రివాం డైవతో పోయి యావిదయము రాజకుమారునికికెచ్చి నా చర్చవైదురుడ్యేతమున పుట్టింది. ఇది జరిగిన కొద్దికాలమునకే నాకు దూమదవాక్యములతో నిండిన టెలిగ్రాములు వచ్చు చుండెను. అప్పుడే 1922 ఆగష్టు 80 తేదీన తాను రాంచీకి వచ్చిన నున్న పాపాతితో కాల్చెనని రాజకుమారు డొక బాబువ్రాసెను. పిమ్మట రాజకుమారుడు నిశ్చయముగా రాంచీకివచ్చి నాగడిలో ప్రవేశించి నావంక కొంతసేపు దిగ్భ్రమతో జూచి చాలు! చాలు! నని పలికెను. ఏమిటని మామమ్మ అతనినడిగెను. తాను నిన్ను చూచునని రాజుమారుడు పలికెను. రాజకుమారు డప్పుడు కొవ ముతో గడ గడ వడకుచుండెను. నన్ను ద్వేషించి రాజకుమారు డిట్లనెను:—“నాకామె అక్కరలేదు. ఇష్టమువచ్చిన విధుల లోనికి పోవిమ్మ. ఈపర్యాయము నాపిల్లలను నేను దీనుకొని పోయెదను. నేనుమార్చుపోతిని. ఇనంతయు నేనకుల యెదుట జరిగెను.

రాజకుమారుని శ్రీలోలత్వమును గూర్చి నిరుపమాదేవి యావిధముగా చెప్పెను:—కూరబాలా యనునది కూచిబీహారు లో నొక బాలవిధవ. కుట్టు ప ని నేర్పించుటకై మహారాణి యామెను కాలింపొంగుకు పంపెను. అప్పటినుండి ఆమె తిరిగి రాగానే కూచి బీహారు సాంకేతిక పాఠశాలలోనే నామె ను ప్రవేశ పెట్టించితిని. ఒకనాడు నేను పాఠశాలను వరదీం చుటకు పోగా కూరబాలా అచ్చులెదరు. నేను విచారించగా

నాభర్తనుగురించియు ఆమెనుగురించియు నిజవిషయములు తెలిసినవి. కూరబాలాను పిలుచుకొని రమ్మని ఒక బాలికను మేడ మీదికికంపితిని. ఆ బాలిక వెనకకు తిరిగి వచ్చి కూర బాలా యను రాజకుమారుడును పెద్ద గదిలో లేరనియు వారిమాటలు ప్రక్కగదిలోనుండి వినబడు చున్నవనియు చెప్పెను. కూరబాలా వచ్చినప్పుడు నేనామెను ద్రక్ష్యంపగా వికటరు రాజకుమారుడు కలుగంపెననియు అందు వలన వెళ్లకతప్పినదికాదనియు వప్పుకొని అది నాకాళ్లపైబడెను. దీనితో రాజకుమారి సాక్ష్యము ముగిసెను. కొద్ది అంతటితో చాలింది. (ఆ. వె.)

లెఫ్టినెంటు కలనల్ కృష్ణాజి వి. మాజీ వి. యం. యస్. గారు మధ్యరాష్ట్రములో సివిలుఅప్పైంతుల యగ్రెస్టరు జేస రలుగానియవింపబడుదురని తెలియుచున్నది.

గుత్తి అదనపు పోలీసు

విచారణకర్తగా ఐరోపీయునుని నియమించుట

ప్రభుత్వకటన

ఉడకమండలము, జూన్ 25:—ఈ దినన ప్రభుత్వప్రకటన వెలువడినది.

గుత్తి తాలూకాలో అదనపు పోలీసు నియమించుట బావశ్యకతనుగూర్చి ప్రత్యేకముగ విచారించుట ఒక ఐరోపీయ ను ఉద్యోగిని నియమించుటలెనని డి॥ కేవలమైగారును ఇతరు లు కొందరును ప్రభుత్వమువారిని కోరియుండిరి. ప్రభుత్వము వారికి దావపలసినదేమియు లేదుగాన వెంటనే అంగీకరించి, నేలము జిల్లాజడ్జిగా నున్న హెచ్. కాప్రి వి. సి. ఎఫ్. గారిని ప్రత్యేకోద్యోగిగ విచారించుటకు నియమించిరి. జిల్లా కలెక్టరు గారును పోలీసువారును తమకు చెలిసిన సమాచార మంతయు చెలిపెదరు. కాప్రిగారు జూన్ 19వ తేదీన గుత్తిలో విచారణ ప్రారంభించెదరు. సాక్ష్యమియ్యబడుచినవారందరు కాప్రి గారియెదుట హాజరు గావచ్చును. (ఆ. వె.)

“అత్యాశా పరం దుఃఖం”

జీవితపరమార్థ మేమి ?

(రెవెన్యూ దానాశ్రమానాథులు)

“రెవెన్యూ దానాశ్రమం యీ నెల మాడరెక్కరెక్కలా నీ క్రింది ప్రశ్నలను వ్రాసిరి. దీనిని వారు యిదివరలో పశ్చిమ దేశ మునకు నానాధానము జేయునపుడు వ్రాసియుండిరి. దానినే పరివర్తనముజేసి ఆసంవికకు ప్రకటనార్థ విద్విరి:—

జీవితపరమార్థము వివరములు, కార్యసాధనము దానిని జూచెను. వెంటనే ఒక్కొక్కరూ నాతడు సంచికముజేసి నాభాగ్యముని జెప్పకొనెను. సాక్షయాన్నియు పద్మమునుండి ఒక్కొక్క దళమును వెలికి గాలికిపోనిన్ని నాకి దళములెల యెనెను. ఇట్టి ఆశ్చర్యమనమదై పుష్పమును నీక్షించు చుండెను. దీనియందేమి? “ఈపుష్పము నాదే, నాదికాదు” అనుచును భావించుచు అయినకు గోచరించుచుండును. విద్యా పతికాన్ని “అందు ప్రేమకట్టికను: “ఎన్నియో యుగములు నిన్ను నాపరివర్తనమందందు కొంటిని. అప్పటికిని నామనస్సు త్విగ్నమౌచును.” అనగా ఆయన ఒక్క నిమిషములోనే యెన్నియో యుగము లాస్పాదించినటుల గనుగొని యింకను యెన్ని యుగములైనను సంతృప్తిలేదని భావించుచున్నాడు. కాలబంతెగా మెప్పుడును భావాధిక్యమునుబట్టియే నిశ్చ యింపబడుచుండును. నేటి కది కాలస్రవంబంధమున వచనము లందు నిర్ణయింపబడుచున్నది.

ప్రతి ఉదయమున ప్రపంచము రాత్రి చీకటినుండి క్రొత్తగనువయించునని నాచిన్నతనమున నేననకొనుచుండు మాటలు నాకు జ్ఞాపకమగుట. “అతి పరివర్తనా అవజ్ఞతయో” యందును, ఎందుచేత? దానివలన ఒకవిధమైన మాయయుండ యిండును. అదియెట్టిదో? మనకు తెలియును. అప్పటికిది దట్ట ముగ నుండదు. అందుచేత సత్యపరిజ్ఞానముండుటవలన మాయ వైభాగ మెట్టిదో? మాత్రము తేలేతేలాడుచుండున న విషయము తెలియుచునేయుండును. నేను నాచిన్నతన ములో జీవయాత్రను ప్రారంభించినపుడు ఒకపరిహాసాధిని తరిం పవలెనని యుద్దేశింపలేను. ఆయాత్రయందు ప్రతిమెట్టునను కొంతభయము గల్గునని యెదురుజూచుచుంటిని. ఆయాత్రయననే తెలియనిసంక తేమైన బయల్పడుననియు, పరమరహస్య మేమైన నాచెవుల బడుననియు ఆశించియుంటిని. నేను యింటి ముందొక మూలలోనికేసి పాదుత్రవిల్వి అందు సీతాఫలము విత్త నము నాటితిని. ఆవిత్తునుండి మొక్కపుట్టునని వేచియుంటిని. అది పుట్టుటసత్యమేగాని అసత్యమును వివరింప నేరీతరమున! ఆయాత్రను నాకు ప్రపంచ నిత్యవ్యవహారములను జూచి ఆశ్చ ర్యముగాంచునంతటి జ్ఞాన ముండెను. ఈప్రపంచ మంతయు సత్యముయొక్క తీర్థయాత్రాఫల మనియు, ఇంద్రుడును పత్యానత్యముల సంఘర్షణము గల్గుచుండుననియు తెలుసు కొంటిని.

ఈశోపనిషద్భావము

సత్యమున నాకేమియు తెలియదని చెప్పవారి కేమా త్రము పోవునో, నాకు తెలిసినది చెప్ప సత్యాన్వేషికిగూడ ఆంధ్ర మాత్రము పోవునని యు ఘట పోధించిరి. నాకు తెలియనని చృఢముగ జెప్పవారు అత్యాశతో గట్టిగ ముడిచుకొనెను. ఆసంమున జారవిడుచును. నాకు తెలియ దని గట్టిగ జెప్పవారు ఆమూలగుడ్డనుగూడ పోగొట్టుకొనును. ఈ శోపనిషత్తు నాకేవిధముగ వర్ణముచున్నది. జ్ఞానము, అజ్ఞా నము రెండును కలసి ఒకటిగ నునకు సంప్రాప్తమైనపుడు, మన స్సు ఆనంతపుష్పసంకల్పమున పత్యమును బొందియులు భావిం చును. గట్టిగ యిదివాద నేనుసంపాదించితినిని నమ్మునని కది నిశ్చయముగ బోయినదనియే ఆదము. నేరేమియునులేదు.

ఇంద్రుడు ధీమతిదేవము నెట్లు కోల్పోయెను?

జ్ఞానాన్నిదేశము లన్నిటిలో నెక్కువగ ఇంద్రుడు భారతదేశము నన్నిటాగనే కోల్పోవుచున్నది. భారతమానసము నందలి సత్యమును మాయ అంగ్లేయుని ఛలింపజేసెను. భారత దేశమున్న బలని కాశ్చర్యమేమియు లేదు. ఇది మానాత్రేగదా యను గవ్యముతో సన్నిత్యము గ నుండును. దౌర్జన్య నిర్మలమును పితరుల భారతదేశమును గట్టిగ గట్టితినిని ఆయన జయించినటుల భావించును. కడుపునిండిన తృప్తితో నుండుట

వలన యాశోపులని యితరదేశములనుగూర్చి కన్న భారత దేశమునుగూర్చి బహుస్వల్పముగ నాలోచించును.

దీని కంతకును కారణము ఇంద్రుడును భారతదేశము తో అంత్యంతమున నవసరముగలదు. ఆయనసరమును సంకల్పి పరచుకొనుటలో అన్నముతో కుక్షింభరత్నము జేసినటుల యెం తనేవటికిని సంపాదించు దృష్టితోనే జూచును గాని లాభము రాజేమానున మాటయే యొక్కదు. కాబట్టి అది సరియైన దృష్టిగాదు. కారణము అది సత్యముగాదు. అందు సంతోషము లేదు. చిత్రములేదు. గౌరవములేదు. ఒకటేతరుల ఆకర్షణిడి త్యాగభావమునది లేక పోవుటచేతనే అంగ్లేయులు భారతదేశ మునెడ ఉదారభావము నేమాత్రమును జూపజాలకపోయిరి. ఇందులకు నేనేమియు ఆక్షేపిం చుట లేదు. అందు వలన యే విధము గ జరుగుచున్న దో మాత్ర ము చూపుచున్నాను. ఇంద్రుడు అత్యాశతో ముట్టడించిన భారతదేశమును ఇంద్రుడు అత్యాశతో కోల్పోయెను. అందుచేత భారతదేశములో నన్నపుడు అంగ్లేయులు లాభము దీయును. అందులకు గర్హించును. కాని భారతదేశము అతనికి పెద్దభాన ముగ నుండును.

అందుచేత నేనంగ్లేయులు కొందరు వ్యక్తులకు భారత దేశమునకు సహాయమును, విద్యను, స్వాతంత్ర్యము నొసంగుట కష్టముగనుండి, దురాగ్రహముతో నేదైన కిత్తనిధించుట యన్న సులభముగ నుండును. (విలుపు కాపిటలిష్టు ప్రజల మూఢత్వమును దార్శిన్యమును అకాశముగ నైకొని లాభముల దీసి బాగుపడును. కాని అంతలాభమువచ్చినపు డందు అల్పాంశ మైనను, వారికి కరువు వరదలు కాలకమునవచ్చి బాధపడుచున్న పుడు సహాయము జేసినట్లగు. అధికారులు కనులెట్టజేసికొని పగపాధించుటకై నిర్బంధవిధానమునకు గడంగునపుడు యీ కాపిట లిష్టు లాపులాపు డెట్లు సంచలనై కూర్చొని యీ మార్గ ములు పవిత్రకరములని హెచ్చించుచుండును.

లా ఆరదుల అవసర మెంతవరకు ?

నేను పక్షపాతము వహింపకొరను. ఏ పథకర్యమున కైనను లా, ఆర్డరు లవసరమని నేనొప్పుకొందును. ఎంత ప్రేమ బాంధవ్యము లెక్కనగ నున్ననుగూడ అనుకాసనముండ నేయుండును. ప్రజలలో నుద్వేగమెక్కువగ నున్నపు డు మామూలు న్యాయమే అసాధారణమున న్యాయవైపరీత్యమున నెడల తుంతవ్యముగావచ్చును.

ఏదైన ప్రభుత్వముగూర్చి నిజముగ నిర్ణయించునపుడు అవిధానమునంతకు ఒకటిగ విచారింపవలయును. ఇతర ప్రయో జనము లన్నిటిని మింగివేసి లా, ఆర్డరులే అదాయమునంతకు మింగుచు గొంతుయెండినను కోగము పీడించుచున్నను నిర్భూ లించును పా య ము జే యుట కేమియు లేకున్నను; ఈ న్న జై దా ర్య మం త యు ను కాంతి రక్ష కలకు బహుమానములు, వసతులు, అలంకారములకు చెచ్చించు చున్నపుడు; నివిలు విలివిరిపక్షములెందైనను వారి ప్రార్థ నల నాలింపనవచ్చును; దేశమునందలి జనము దారిద్ర్యములో ను న్నపుడు సురియేసహాయము జేయక యెవరికివారు సహాయము జేసికొన్న భగవంతుడు సాయముజేయుననియు జెప్పనపుడును, యిట్లు జనక మందులలేక భనమున చెచ్చించునపుడు భారత దేశముయొక్క నక్షత్రము చెడ్డదైయుండి దానిని కనిపెట్టుకొ నియున్న దూతలకు కట్టి కుడుపుచున్నదని చెప్పవలయును.

మిత్రులు, బంధువులు, సహాయసంపన్ను లెందరోయిం డి అంతకెక్కువగ రక్షకభటులు వార్తరులుండు రాజసాధనమున నిచభాషయందు కారా గార మం దురు. తోట చుట్టును ముండ్లకంచె జేయుట మంచిదని ప్రజల నుకొందురని మనకు తెలియును. కాని వండ్లు పూవులు యేమి యునులేని పండ్లభూమియట్లును ముండ్లకంచెవేసి చిక్కగనంది నపుడు మనము త్యానామేమియు లేకుండ యాదేమిపనియని యన్నయెడల ఆసంగతిని తోటమాలి యేల తెలిసికొనలేక పోవలయును? మన పరిపాలకులు మనలను యాదేశమున లా ఆర్డరులు అక్కరలేదాయని అడిగెదరు. మేము కావలెననియే చెప్పెదముకాని వాటికొరకని ప్రాణమును మనస్సునుగూడ నెత్తురులేకుండ జేయుటనుమాత్ర ము మాక్షేపించెదము.

తక్కువ రెండు పక్షములలో ఒకదానియందున్న సరకు మనకు బాగా యిష్టమున్నదైనయెడల రెండవదానిలో టన్నులకొద్ది బరువుజేసినను తప్పలేదు. కాని యిట్టి యెక్కు టుజేయుటలో నుద్దేశ్యము ఆదేశయుల లాభమునకై దానిని వృధిజేయుటకుగాక, వృధిజేయుటలో యాదేమివారికి దానిని

కాశ్యేతముగ భద్రముజేయుట యగునెడలను. మన కర్మము యిటుకలబరుపు మోయుట యై, అవతల పక్షము వారు మంచి విలువగ, నస్తువులను దాచి యుంచుకొనునెడలను, అట్టిత్రాసుకట్టను శిక్షించుకట్టగ భావింప వలసినదేగాని వేరుగాదు. మనము పోలీసులు వద్దనుటలేదు. వారి కంతశిక్షన్న స్వాతంత్ర్యము లిచ్చుట యేలనునియే మన ఆక్షే పణ. మనము అగ్నిప్రజరిల్లుట యేమిచుని ఆక్షేపించుటలేదు. దానిమీద యేదైన వండుటలేదే యనిమాత్రమే ఆక్షేపణ. ఈ ముటబెట్టుటకే విపరీతపుఖచ్చై వైన మండనింపుట. కేమియు లేకున్నయెడల మనము కనుపునుండి కన్నీళ్లు గార్చునపుడు, “మేము మీపాండు కిండ ముంటజేయ నక్కరలేదా” యను ప్రశ్న పిడుగవలె బడును. మనము కాస్త వెనుకకుదగ్గి “అవును అవును. మమ్ముల దహనముమాత్రము చెయ్యకండి బాబు” అనవలెను.

“అత్యాశా పరమ దుఃఖం”

ఈ నేను తెలుసుచుండిన దోషము ప్రపంచమంతటను వ్యాపించియున్నది. ఎక్కడజూచినను మనుష్యునియందు గల సత్యలేజము లాభము దీయువారి మానముక్రింద మురుగు పడిపోయినది. ప్రజల లాక్ష్మీజ్ఞానము దెబ్బ రాజకీయములు గూడ పాశ్చాత్య దేశమున నున్నత స్థానమును పీడి పోయెను. మానవుడు మోసముజేయుటయు ప్రారముగ నుండు లయు సులభమయ్యెను. అనగా మానవుడు దయ యనునది లేకమాత్రమును లేకుండ జేయు నింపుకొందమును అనంతముగ లాభకాంత్యతో చచ్చిపోవు. ఈవిధముగ సర్వమును భక్షిం చు ఆకాపాతక ముప్పటిని పరిపూర్ణతను గాంచుటకై యంత హర్షమును ప్రపంచచారిత్రమునం దెన్నడు నెరుగము.

ఆత్మకేత్రపులగు రాగక్రోధాదులు మానవుని పవిత్రతను దాచియుంచి వానిపని యని చేసికొనుచుండును. మోహపరజకు లమై ఆత్మకూటయే లేక మాంసకేరీరమున ప్రేమించుచుండును. అత్యాశాపరజకులమై యజమాను లెవరైనను సరేయని వారి యానీపై కన్నజేయుచుండును. గర్వాంధులమై యితరు లెవ్వ రినిగాని లక్ష్యము జేయకుండును. ఈ కేత్రపులలో వృతిలేక ముగ నుండున దింకొక్కటి గలదు. ఇది దృష్టిమాంద్యము.

పోగచుంచువలన భూప్రదేశ మేమియు నష్టముగాదు. ఆకాశము మాత్రము కనబడకుండ అసంత భూలయము గాన్పించుచుండమాత్రము పోవును. అలవాటువలన గాని భౌతికాస్తికత వలనగాని జనించిన మాయమనస్సును మాత్రము అరిగట్టును. దానివలన చిత్రజ్ఞానము మందగించును. అవగ్రహియవస్తువులు గాన్పించక పోవును. అందువలన సత్యముయొక్క ముఖము మలిసి కృతమగును. మనస్సు దామెడ నుంచవలసిన గౌరవముతో జూడ లేకపోవును. సత్యమును జూచి అద్భుతపడుటయేగాక గౌరవిం చుట.

దివ్యారాధనమే పరమావధి

క్రొత్త క్రొత్త సంఘటనములతో సంపర్కము గలుగ జేయుచుప్రకృతిజీవితమునందు త్యానము గలుగజేయును. ఏసంఘ టనమునలనైనను బాధగల్గునెడల మరింతయెక్కువ ప్రాణమును మగు నుత్యానమును గలుగజేయును. ఈ సంఘటనములను నని అనంతములగు వస్తుసందేశము నొసంగునది. అసాధారణముగు సందేశము నొసంగును. మనము మాంద్యమునబడి కొట్టుకొనకుండ ఆత్మకాంతిని గలుగజేయును.

మన దేశమునందు యాత్రలు చేయుట మతధర్మములందు ముఖ్యమైనదిగ తిరిగిజింపబడుచున్నది. ఆచార మను తెరచాటున దివ్యత్వమున్నటుల మనకు గాన్పించ నపుడు మనము చేయుపూజ ఆతెరకే వర్తిండును. స్వభావ రీత్యా మానవముఖమునే గోరువారు మతమునందుగూడ భౌతిక ఫలితములనే వాంఛించుచుండును. వారేదైననుగాక తెరను పూజించువారు. యాత్రజేయుటవలన యీ తెర తొలగిపోవును. అప్పుడు నిత్యజీవితజ్ఞానగోచరము లగు నస్తువులు అసంత, అజ్ఞా తమునందు గాన్పించుచు స్వల్పము లగునవి పరమాత్ర హృదయ మున స్థావర శోర్పరమకొనును.

కావున ఈసారి నేను యాత్రకు బయలుదేరునపుడు మార్గమునకు రెండు వైపులు జూచితిని. ఎచ్చటైనను కాశ్యేత పరాత్పరుడు ఏదో విధముగ నెక్కడనో ఒకచోట ఏత్తువులలో చూలగా వేసికొని ఏనక్షత్ర తేజముక్రిందనో యుండునని ఆశతో నుంటిని. ఆ మహానుభావు డెటుట నున్నను ప్రపంచధర్మరీతిలో నుండుటవలన దృష్టికిగనరాదు. అధోరీతిలోనే “అదియేమియు లేదు. ఎక్కడను లేదు” అని అందును. సమద్రమునుండి ఘోష యిట్లని ప్రత్యుతరమిచ్చును. “అవును అంతే గావచ్చును. నీవు చూచితి ననుకొనుటచేత నీకిది గాన్పించదు”.

మహాత్ముడు - సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు

భారతపూర్వలో జరిగిన విషయములు

సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారికి కొంతకాలము నుండి బబ్బుగా నున్నదని మహాత్ముడు తెలియగానే, మహాత్ముడు బెనర్జీగారిని చూడగోరెను. ఆసంగతి బెనర్జీగారికి తెలుపగా ఆయన చాల సంతోషించెను. ఆ వాడుదయమున చల్లనివేళ హాయిగా గాలిపీచుయందగు మహాత్ముడు మోటారులో కలకత్తా నుండి బారక్‌పూరుకు 17 మైళ్లదూరము ప్రయాణముచేసెను.

బెనర్జీగారిమేడ హుగ్లీనదీతీరమున నున్నది. బెనర్జీగారు మేడ నసారాలో కుర్చీమీద కూర్చుండి నదివలె చూచుచుండిరి. మహాత్ముడు వెచ్చి ననువార్చి విసగానే బెనర్జీగారు లేచి నిలిచి మహాత్ముడు స్వాగతి ముసంగిరి. బెనర్జీగారు మహాత్ముని కంటె 20 ఏండ్లు పెద్దలైనను గూడ యువజన కులభావనాహునీ వెల్లడించిరి.

“వంగసంగమును దానిగుహలోనే ఎదుర్కొంటిని”

అని మహాత్ముడు నవ్వుచుచుండెను. కుశలప్రశ్నలు జరిగినవి. “కొంచె మేమైన దాహము వున్నదాదురా?” అని బెనర్జీగారిడిగిరి. “వేడినీళ్లలో నిమ్మపండురసమును ఉప్పునవేసి యిచ్చిన చాలును” అని మహాత్ము డనెను. “తేజబొబ్బరికాయ నీళ్లు వున్న కొనరా?” అని బెనర్జీగారు మరల నడిగిరి. తూర్పు వంగరాష్ట్రమువారికి తేజబొబ్బరికాయ నీళ్లు చాలయివ్వదుగాని పానీయము. “మీ తేజబొబ్బరికాయలను నా కంటపెచ్చిన యువకులు పాము చేసెదరు లెండి, వారి కియ్యండి” అని మహాత్ము డనెను.

బెనర్జీగారు చెయుచున్నపనులనుగూర్చి మహాత్ముడు ప్రశ్నింపగా “ప్రతిమానమును మన్నిచాతి” అను మేముగల గ్రంథముప్రకారే ప్రాంతయైనది బెనర్జీగారునడిచిరి. దానినిగూర్చి వింటినిగాని చూడలేదని మహాత్ముడనెను. బెనర్జీగారికి గ్రంథమును మహాత్ముని కొసంగిరి. “మీరు దానప్రతికను ప్రాసీ యియ్యవలెనని మహాత్ము డనెను” “గాంధీమహాత్ముని సాధునిర్దేశమును, సుసత్కరమును, గాఢతమదేశభక్తిని, ఉన్నతి ఉదార భావములను సేధింపగ ప్రయత్నించుచున్నందులకు నిరసనముగ దీనిని వారికి సమర్పించితిని” అని ప్రాసీ బెనర్జీగారు సంతకము చేసిరి. దానిని బెనర్జీగారుచువులు అని తన ఆల్బమ్‌లో పెట్టిరి.

“మా మామగారు ప్రాసీన ప్రతిభయను నడిపించి వినుట వారికి వాడుక” అని నడిచి, బె. బానర్జీగారు స్వప్రముగ నడిచిరి “అధికముగా ప్రశంసించు చున్నందులకు” అను వాక్యమును బానర్జీగారు చదివిన నందున బెనర్జీగారు ప్రశ్నించిరి. బెనర్జీగారివారైనచో మంచి మహాత్ముడు చాల ప్రశంసించెను. “మోక్షపు దున్నంత వయసు నాకు నచ్చుననుకొను నేను జీవించునో జేదో తెలియదు. అధివా జీవించినను ఇంత చక్కగా నంతటి పెద్దయనునగుడ నేను ప్రాయశఃపరమము నని తోచదు” అని మహాత్ము డనెను.

“లేదని నేను మరచితిని. నేడేమి లేదీ?” అని బెనర్జీగారిడిగిరి. 6 వ లేదీయని యెకరనిరి “అహ! అటులనా? అదియే నాజన్మదినము 77 వ ఏడు ప్రవేశించినది. నేను 5 ఏండ్ల బాలుడైన యుండగా నేను నామేనమామగారి యింటికి వెళ్లితిని. అయిల్లు ఇప్పటికి నాకునోనేత్రమునకు బాగుగా కనబడుచు నే యున్నది. దానినిపుడు పరిగాచిత్రింపగలను” అని బెనర్జీగారు నడిచిరి.

“మోక్షి నీ నెరుగుదును. పూనాలో మీరు కాంగ్రెసు మహాసభ కర్మక్షరమింతి 80 అక్షేప్తో పుటించుచునును గగగ్రాహిగా పొలుపొకడ అగువుగా నడిచిన విషయమును వ్యయముగా చూచిన నజీవగారు నా కరిగించిరి” అని మహాత్ము డనెను.

“నిజము. నా కిప్పటికి ఉత్సాహము కొంచెమువ తగ్గలేదు. నీ విప్రుడుగూడ నుపన్యసింక గోరదనుగాని దైత్యులు నిరోధించుచున్నారు. 91 ఏండ్లు విందునరకును నీవింకగోరదను” అని బెనర్జీగారినిరి.

“నూరేండ్లు విందునరకుమాత్ర మేల జీవించగూడదు.” అని మహాత్ము డనెను.

“91 ఏండ్లవరకు మాత్రమే నాకు పనిచేయుగలక్తి యందును. నాకు బ్లాపకక్తి పూర్తిగా నున్నది భావనాశక్తి తగ్గిపోలేదు. నాభావములను ప్రజలకు వెల్లడింపగోరదను” అని బెనర్జీగారు నడిచిరి.

“మీరేమి చదువుచున్నాడు” అని మహాత్ముడిడిగెను. ఆయన భగవద్గీత, ఉపనిషత్తులు, వైష్ణవగ్రంథములు మున్నగునానిని చదువుచుండెదరు. నా స్వీయచరిత్రనే మరల ముద్రింపదు

చి పునరావలోకనము చేయుచున్నాను” అని బెనర్జీగారిని. “అప్పుడే పునర్ముద్రణ మనవరమగునా?” అని మహాత్ము డనెను.

“600 ప్రతు లప్పుడే విక్రయింపబడెను. 2000 ప్రతులు మూలమే ముద్రింపబడెను. విశాఖ ఖండరాజుగారు కొన్ని ప్రతులను పంపిరిమి అని బెనర్జీగారినిరి.

“మీ ఉత్సాహము వాక్యధికము నచ్చెను పును కలిగించినది. మీరు పద్ధతిప్రకారము నడుచుకొనటయే దీనికి కారణము. ఎన్ని పను లున్నను మీరు సకాలమునకు బాంధవులకు ప్రతి రాత్రియును వచ్చెదరనియే వింటిని” అని మహాత్ము డనెను.

నిజమున బెనర్జీగారు నడిచిరి. ప్రాత్యక్షులను తెప్పించిరి. —పుస్తకములను తేగా వానిని మహాత్ముడు చూచి బెనర్జీగారి చక్కని దస్తూరని చాల మెచ్చుకొనెను. మెకాత్రాత్రతలపైత నున్నవనెను.

లోకమాన్యసి గీతారహస్యము ప్రాత్యక్షులను మహాత్ము డు చూడలేదు. వా ని లో ని ప్రా తి ము త్యా ల కో వ యే కా ని లోకమాన్యము ఆ గ్రంథమును ప్రాయఃవరికి 60 ఏండ్లు వరకు ముద్రియించెను. “నే నీ గ్రంథమును రిపను కళాకాలియ్యవలసింది” అని బెనర్జీగారు నడిచిరి “భూర్వర్చ విశ్వావీతమునని నేనడుగంటి చిని. విశ్వావీతమువాడుగూడ నిట్టి గ్రంథములను సమకూర్చుచున్నారగాని రిపను కళాకాలకే అధికముగ పాత్కులదు. ఎన్నివర్షములు ప్రేమపడి ప్రాసీతిలో?” అని మహాత్ముడినెను.

“1915 లో ప్రారంభించితినిగాని ముద్రితవనితో నేరగానే నిలిపివేసితిని. ఆపని చాలించుకొనినది మొదలు మరల విడువకుండ ప్రాయఃచేయున్నాను” అని బెనర్జీగారినిరి.

“60 ఏండ్ల జీవితచరిత్రను 10 ఏండ్లలో ప్రాసీతి” అని మహాత్ముడినెను. “మీరన్నమాట నిజమేగాని విషయనూచకముగ నేను 50 ఏండ్ల జీవితచరిత్ర అని మాత్రమే ప్రాసీతిని.

“మీకు 17 వ ఏడు వచ్చినప్పటినుండియు మీరు రాజకీయరంగమున దీగిరి గాన 60 ఏండ్ల చరిత్రమనియే చెప్పవలెను” అని మహాత్ముడినెను.

“వానినిరెను నేను వివరించితిని. విశ్వాచివాహ సంక్రమణమునకే కలిగిన కష్టముల నన్నిటిని వివరించితిని. నా పథమచరిత్రను వాన్యభ్యుదయము, పునరుద్ధరణ అనవని రెండే చాల అశక్తమును కలిగించుచుండెను. మేము గ్రామములకు బాయి బోధించితిని. రాజకీయములను గూర్చిన విషయములను తిప్ప ముసేసిని గ్రామస్థులు వివరంబడిరి” అని బెనర్జీగారు నడిచిరి.

స్థితియు విద్యలయను గ్రామముల దుస్థితిగూర్చి చెప్పించిరి. మహాత్ముడు రాట్టమునుగూర్చి ఆలోచించుచుండెనో యేమేగాని ఏమియును నడచెను. “అన్నపర్ణ ప్రాంతము నెనుకచాల అనారోగ్యకరముగా నుండెను. ఇప్పుడు దానిని చాల అరోగ్యవంతముగా చేసిరి” అని బెనర్జీగారుచెను. “అటులే బారక్‌పూరును నేనుగూడ చేసితిని.” అని బెనర్జీగారినిరి. అది కంటోన్మెంటుకాదా అని మహాత్ము డనెను “కాదుకాదు ఈ ముగ్గునిపాటికి 15 ఏండ్లు నేను అన్యథుడనుగా నుంటిని. రిపుడు నాకునూరు అన్యథుడుగా నున్నాడు. అని వార సర్వమువలనగాదు. పోగలెని నెన్ను కొనిరి. ఒక కసాయివానిని నేను గ్రామమునండి లిపావహించితిని. కంటోనుమెంటులోని హొల్లరులారకు కసాయివాడు వట్టుగాను నిత్యమును గోవులను పశువులను చూచి పిండువులు చూచి పిండుకలలకంబి నుండిరి. పశువుల రక్తము నదిలో కలియగూడదు. పశువుల కొల్లదలను నదితీరమున పూర్చుగూడదు అని నేను ఉక్తవుచేసితిని. దానితో నరకు నెదిరిపోయెను. అటులే మరియొక కసాయివాడు నాగనందితిని. ఇప్పుడు ముగ్గునిపిండు పరిపాట్లలోపల కళాయి చుకొనుచు లేచె.” అని బెనర్జీగారినిరి. మహాత్ముడియులక కొరము రారేదా? అని యొక రిడిగిరి. మహాత్ముడియులే లేరు అని బెనర్జీగారినిరి.

“ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను మింట్రీప్రభువు తెచ్చి పెట్టెను. ఇది చాల అశక్తము. మిశ్రమ నియోజక వర్గములే యుండవలెను. స్థానికుల సంఖ్యను కొద్ది సంఖ్యగా నిర్ణయింపవలెను” అని బెనర్జీగారు నడిచిరి.

చాల విషయములనుగూర్చి ప్రసంగములు జరిగినవి. “యువకులలో ఆ విధి యే తి తెచ్చుపెరుగుచున్నది. కథలలో ఉపన్యాసములు మాటలాడుకుండ గోలచేసెదరు. పెద్ద మనుష్యులయిండ్లనుగూడ పోయి నిరోధించెదరు. ఒకరియొక యొ అకడు కాల్చుకొనెనునధికు వల్ల కోలు ఇయ్యకుండ

నిరోధించిరి. ఈ అవిధి అత ముదేశమునకు విలక్షణము. మన తాతతండ్రులకాలమునం దిది లేనేలేదు. మహాత్ముడే! మీరే దీనిని నిరోధించవలెను” అని బెనర్జీగారు నడిచిరి.

“ఒకే గాని రాట్టములేకుండ నేనులు నిరోధింపగలము.” అని మహాత్ము డనెను. దాని కెవ్వరును బదులు చెప్పలేదు.

“క్రీష్ణ” సమస్యను, అస్పృశ్యుల సమస్యనుగూడ మీరే చక్కబరచవలెను ఈశ్వరచంద్రుడు ప్రాగంభించిన వనిని మహాత్ముడే! మీరే ప్రార్థించెయవలెను” అని బెనర్జీగారినిరి.

“అస్పృశ్యులనుగూర్చి మాత్రమే మహాత్ముడిపుడు కృషి సలుపవలెనని నేను చెప్పియుంటిని” అని బాదరి గారినిరి.

“నేనిపు దానిని చేయుచునే యున్నాను. నేను రాట్టముగూడ యిట చేశితిని. మీరే దానిపై నానక్తి లేనటుల యన్నది.” అని మహాత్ము డనెను.

“నేను మీతో నేతీభవించెదను” అని బెనర్జీగారినిరి.

“మేనుండరమును ఖద్దరు నామిడింకుము. నూలు వసుకు పనిని పాకాలలో నేర్పుచున్నాను. ఆ పాకాలతో మాకందరికిని సంబంధము కలదు” అని తిక్కినవా రినిరి.

“మీరు ఖద్దరు కట్టినపుడు దానివలన లాభమేమి? అని మహాత్ముడినెను. అట్లనుచు మహాత్ముడు లేచెను. అందరనులేచిరి. బెనర్జీగారు మహాత్ముని గాఢానిగన మొరించెను. అంతకు పూర్వమే అచటికి చేరుకొనిన ప్రజలు మహాత్మా గాంధీకి జయ అని కేకలుజేసిరి. మీయారోగ్యమునే కోరవలెను. అని మహాత్ము డనెను. నామిడ చుచుండి మీరు మరియొకసారి దర్శన మియ్యవలెను. అని బెనర్జీగారినిరి.

“మీరన్ను కలసియ్యగూడదు. నేను తప్పక వచ్చెదను” అని మహాత్ము డనెను.

మేడ దిగినచెట్లనే సామాన్యప్రజలను చూచి “మీరు నూలువసుకుమన్నారా?” అని మహాత్ముడిడిగెను. వారిలో కొకడు జేహారు ఖద్దరుపంచులో మంచినడుగు నూలుకట్టలను మహాత్మునికి చుట్టించుటకుగొనివచ్చెను. “మీరు మాటలేరములకువచ్చి వానిని పావనము చేయవలెను. మాఖద్దరు నాకేర్పడింపవలెను.” అని అతడినెను. అతడు తెల్ల యతక ఖద్దరుకట్టులే కట్టుకొనెను. అతడు భాగ్యపూరు వాలురువచ్చి యింజనీరు కచేరీలో ను మామ్రాగా నున్నాడు. అతడును మరికొందరుకు ప్రశంసపూని ఖద్దరును కట్టుచు నూలువసుకుమన్నాడు. వైసాఖండు ఏర్పరచి సామ్యులనులచేసి అత దాఖద్దరు మకామును పెట్టెను. వారు యింజనీరునడిగి ఒకగడపుచ్చువాని దానిలో రాట్టముతా దాట్టించివేసివచ్చెను. ఖద్దరుకట్టులను వాగుగా నున్నిరి. “మీరు కలకత్తాఖద్దరుకట్టుల నేలకొను” అని మహాత్ముడిడిగెను. “జేహారు రాష్ట్రమునందలి ఖద్దరును విక్రయించుటకే నేను పూనుకొంటిని. మేము ప్రతినిగూడ జేహారునుండియే తెప్పించి ఏక ఏకలను చేశితిమి” అని అతడు తెలిచెను.

భారతపూర్వలో ప్రచారమేమియును లేకున్నను అచట గూని కొనియి చేతభక్తు లీటుల నూలు వసుకునుచేయున్నాడు. నా రిరకర్మములవలన హట్టపానుగొనుచు చేతసేకొనకే నూలు వసుకుచున్నాడు. నాకు వీరిసంగతి తెలియకు ఇక వీరితో పరిచయము కలిగించుకొందును. వీరికి నుంచి రాట్టములను పంపించెదను “అని పరీశబాలు నుడిచెను. మహాత్ముడుగూడ చాల సంతోషించెను. అని నుమాదేవ జేహాయిగారు ప్రాసీన వ్యాపకును నూలానా మహాత్మువారిగారు భీష్మనగరమున ప్రకటించుచున్న కా ప్రేమపత్రములో ముద్రింపబడెను.

రుక్మిణి కుక్కరును

ఉపయోగించుటచే ఆందులో వలచుచేయుటలను అహరమునందును

పుష్టి

తగ్గును. మిక్కిలి సుఖముగాను మితవ్యయముతో, సౌకర్యముగాను అన్నముతో నాలుగైదు సాదకములను మిక్కిలి రుచికరముగా తయారుచేయుచున్నాను.

ధరలు			
ఇద్దరికి పరిపోవునది	4 నుండి	6 నుండి	8 నుండి
య్య 18.	య్య 22.	య్య 27.	య్య 38
కారకకి ప్రత్యేకచ్చా.			
ప్రాప్తివివరములగుల పుస్తకము యివాముగా పంపబడును. ఏజెంట్లు కావలెను.			

Sole Manufacturers:—
Rukmani Cooker Co,
Tram Terminus, Royapuram, MADRAS.

చీనా కల్లోలము

చీనా పరిస్థితులగూర్చి సరియగు వార్త లరు దెంచుట అరుదు. అక్కడి సీతీగతులను గ్రహించుటకు తగినయాధారము గూడ గనుపిం పదు. చీనాలోని ఆంతరంగికకల్లోలమునకు దోడు, విదేశీయుల ఒత్తిడిగూడ ప్రబలుచుండును. విదేశీ యులు చీనీకిమాటికి జోక్యముకలిగించుకొనుటయు, చీనాదేశీయుల బాగ్రహము జూపిన, వారి పై కురుకు లయు, నిన్న నేను జనించినవి కావు. బాక్సరు తిరుగుబాటుకాలమునుండియు, విదేశీ యులు చీనాను పీడించుటకు తలపెట్టియుండిరి. మిషనరీల కపాయము గలిగినను కారణమున, విదేశీయులకు చీనాదేశము చిరకాలమునుండియు నట్టపరిహార మును చెల్లించుచుండెను. చేరువు న నున్న జపానుసయితము, చీనాను రక్షించుటకు మారుగ, పాశ్చాత్యజాతులతో గూడి శిక్షించుట కాయత్న మగుచుండును. ఎన్ని యిబ్బందులకు లోనయినను చీనా ఇంకను తలయెత్తుచునేయున్నది. మరికొంత కాలమునకు ప్రపంచమునందలి ప్రసిద్ధజాతులలో కొకటిగ వరిగనింపబడుననుటకు సందియము లేదు. ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వము స్థాపిత మయిననాటినుండి యు, చీనాలో కేంద్రప్రభుత్వము బలహీనమయ్యె ను. క్రతిసేనానియు, తన ప్రాముఖ్యమును బల పరచుకొనుటకు, ప్రత్యేకరాజ్యముల స్థాపించెను. అందుచే, అంతఃకలహము లధికమయ్యెను.

నక ఎటుసేనుగారి మరణానంతరము అంతః కలహములు కొంతవరకు దగ్గియుండవచ్చును. నిజ పరిస్థితులు తిన్నగ గోచరించుటలేదు. ప్రస్తుతసమయ మున వివిధపక్షములతో గలిసిన కొయలిషను ప్రభుత్వము రాజ్య మేలుచున్నటుల గనుపట్టు చున్నది. ఛాంగ్ సోలీనుగా రొక వంకను, నక ఎటుసేను పక్షవలంబు లింకొకవంకను కమ్యూ నిస్టులకు జెందిన యువజన జాతీయపక్షము పేరొక వంకను కొయలిషను ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడు చున్నటుల తెలియుచున్నది. ఇది శుభచిహ్నము. త్వరలో బల మగు కేంద్రప్రభుత్వ మేర్పడవచ్చును. చీనా యంతయు ఏకాశయబద్ధ మై ఆసియాఖం డమునం దత్వంబు తస్మానము నలంకరింపవచ్చును. ఛాంగ్ సోలీనువారే కేంద్రప్రభుత్వ బాధ్యతను వహించెదరను ప్రతీతి గలదు. ఏది ఎటులున్నను ఛాంగ్ సోలీను, నక ఎటుసేనుపక్షముల కలహము లంతరించుచో చీనాయందు నూతనశక్త మేర్పడక మానదు. నేటి వార్తల ప్రకారము ఛెంగుయిన్ సినింగు, ఛంగు సోలీను అను సేనాను లిరువురు తలపడెదరనియు, ఒకరిని జపానువారును, రెండవ వారిని రుష్యావారును మద్దతు జేసెదరనియు తెలియు

చున్నది. చీనాలోని యంతఃకలహముల నవకాశ ముగ నైకొని విదేశీయు లొత్తిడి గలిగించు చున్నారు. చీనా పునరుద్ధరణమునకు తోడ్పడుటకు బదులు దేశపునత్వరాభివృద్ధి కడ్డకలిగించుటచే యువజనుల కుద్రేకము గలుగుట సహజము.

ప్రాచీనకాలమునం దున్న తనాగరికము ననుభ వించి ప్రసిద్ధిపడసిన చీనాదేశము నేటికిని ఉన్నతాశ యపూరితమైయున్న దనుటకుసందియములేదు. ఏవిధ మగుకలహములేకుండ మొదటప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వ మును స్థాపించినశక్తి యద్యుత్తమని ఎంచవలయును. స్వతంత్రజాతులు చీనాకు తగినసహాయము జేసియు న్నచో ప్రస్తుతపరిణామమునకవసరముండెడిదిగాదు. నల్లమందువాడుక సంతరింపజేయుటకు చీనా సలిపిన ప్రయత్నములకు, పాశ్చాత్యజాతులు తోడ్పడ వయ్యెను. కొంతకాలముక్రిందట జరిగిన నల్లమందు సమావేశములో, చీనా అమెరికాలు ఉన్నతాశయ ములను వెలిబుచ్చియుండ, బ్రిటీషు ప్రతినిధులు సంకుచితముగ ప్రసర్తించిరి. విదేశీయుల ఒత్తిడికి గినిసి, పాంగాయి విద్యార్థులు తమ ఆగ్రహమును శాంతముగ వెలిబుచ్చిరి. విద్యార్థులభావములపట్ల ప్రజలు సానుభూతిజూపిరి. రైల్వేకెలిగ్రాఫ్ నమ్మెలు ప్రారంభమయ్యెను. చీనా ప్రభుత్వమునకు గూడ యువజనుల ఆశయములపట్ల సానుభూతి గలదని తెలియుచున్నది. విదేశీయులప్రాబల్యమును నిరా కరించి, చీనాదేశము తనప్రాముఖ్యమును నిలుపు కొన గోరుటయందు అసహజమేమియు లేదు. ఇట్టి సీతిలో విదేశప్రభుత్వములు సహనముజూపి, చీనా కోర్కెలను మన్నించుట భావ్యమై యుండెను. అందుకుమారుగ విద్యార్థులపై పశుబలము ప్రయో గింపబడెను. విద్యార్థులు పలువురకు దెబ్బలుతగిలెను. ఇందువలన పరిస్థితులు మరింతకీ ఘభాయిత మయ్యెను.

బలప్రయోగమున కెట్టి యవసరము గలుగ లేదని, రూటరు తంతివార్తలవలననే గనుపించు చున్నది. ఇట్టి, జపాను లనవసరముగ నాడం బరము నలుపుట కావశ్యకత గనుపింపదు. విదేశ ప్రభుత్వములుసయితము, కలసి తీవ్రచర్య నైకొ నుట కంగీకరించుట లేదు. బ్రిటీషు సైన్యములను పాంగేనుండి తీసివేయవలయు నని, కార్మికసంఘ ముల సమావేశమువారు ప్రధానమంత్రి యగు బాల్గవినుగారినికోరినటుల తెలియుచున్నది. అమెరి కను మిషనరీలు సయితము, పోలీసువారి కాల్పుల కెట్టి యవసరము గలుగలేదని ప్రకటించుచున్నా రు. బ్రిటీషువారి కెట్టిదెబ్బలు తగులలేదని తెలియు చున్నది. సందర్భములన్నిటిని జూడ, శాంతభావ ముతో తమ అసమ్మతిని తెలుపుచున్న నిరపరా ధులపై, ఇటాలియను అధికారులు తుపాకుల ప్రేచ్ఛినటుల గనుపించును. చీనాప్రభుత్వము పంపిన లేఖకు ప్రత్యుత్తరముగ, ప్రజలు తమమీద బడుటచే పోలీసువారు కాల్చి రని, ఇటలీమంత్రి దెలిపెను గాని, న్యాయస్థానమువారు ప్రజలు నిర్దోషు లని తీర్పుజెప్పటచే, వీరివాదము నిరాధార మని ఎంచ వచ్చును. తరుచుగ నిట్టికాల్పులు జరుగుటచే, చీనా ప్రభుత్వము మరియొక అసమ్మతిలేఖను పంపి, యిట్టి దుండగములను మాన్పవలయు నని కోరెను.

రుష్యారాయబారి, చీనామంత్రికి తన సాను భూతి తెలిపెను. ఆందోళనకారకులకు రుష్యతో

సంబంధమున్నటుల యొకవార్త వెలువడుచున్నది. వారిని శిక్షించుట కేదియోయొక కారణ ముండవల యునుగద. కాని, పాశ్చాత్యజాతులు తమఅసహన మును వదలుకొని, ప్రాచ్యదేశమును సముచితరీతిని గౌరవింపనిచో, రుష్యాప్రాబల్యము చీనా లో హెచ్చగుచో నాశ్చర్యముండదు. యువజనపక్షము రానురాను ప్రబలమగును. పాశ్చాత్యుల నిర్బం ధము లతిశయించుచో, చీనాయువజనులు తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుటకు సోవియటు సహాయమును కోరవచ్చును. దూర దృష్టి తో జూచిన చీనాపరిస్థితులు ఉపద్రవముతో కూడుకొని యున్న పని ఎంచవచ్చును. ప్రస్తుతసమయమున, విద్యార్థుల ఆందోళనమే ప్రబలముగనున్నను, చీనా యందంతటను అశాంతి ప్రబలియున్నదని గ్రహింప వలయును. పాశ్చాత్యజాతులు ఆసియావాసులను మానవమాత్రు లని ఎంచక, వారిని చులకన జేయుచో, చిరకాలము వారు ఓరిమి జూపజాలరు. ఇంగ్లండు, అమెరికా, మున్నగు ప్రభుత్వములు ప్రతిష్ఠ కొరకు ప్రాకులాడక ఇటాలియను సైనికభటుల చర్యలనునిరసించి, చీనాపట్ల స్నేహ భావముజూపుట ముఖ్యము. జపాను సయితము, చీనాపట్ల గల ప్రాచీన వైరమును మానుకొనవలయును. తనస్వాతంత్ర్య ప్రయత్నమును, అమెరికాదేశము కార్యరూపము దాల్పజేయవలయును. లేనియెడల భావిపరిణామ మెటులుండునో చెప్ప వీలుండదు.

రంగుభేదపు చట్టము

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు రంగుభేదపు చట్టమును నిర్మించుటకు జేసిన ప్రయత్నములు పాతకులకు దెలియును. ఈచట్టముగూర్చి దక్షి ణాఫ్రికా పార్లమెంటు సభలో జరిగిన చర్య నిది వరకు ప్రచురించి యుంటిమి. రంగుభేదపు చట్టము శ్వేతేతరులు శరీరపాటవము జేసి భుక్తిని సంపా దించుట కయినను ఆటంకము గలిగించుచున్నది. నల్ల వారలు కొన్ని వృత్తులను చేపట్టుట కనలే వీలు లేదు. గనులలో పనిజేయుటకు వీరికవకాశములేదు. ఇంతకన్నను క్రూరచట్ట ముండజోదు. అయినను, స్మట్టు పక్షమువా రీ చట్టము నెదిరించి సెలెక్టు కమిటీవారు విచారించునటుల మాత్రము జేయగలి గిరి. కాని లాభ మేమి? సెలెక్టు కమిటీవారు ఉభయపక్షముల సాక్ష్యమును విచారించి ఆపిమ్మట తమ యభిప్రాయమును తెలుపవలసి యుందురు. అందుకు మారుగ ఆసియావాసుల సాక్ష్యమును గాని ఆఫ్రికావాసుల సాక్ష్యమునుగాని సెలెక్టు కమిటీవారు విచారింప నిరాకరించిరి. కారణమేమి? వీరలసాక్ష్యమునై కొనుచో కాలయాపనజరుగునట. విచారణకు అందుండదట. చట్టమును త్వరలో శాసన ముగావించుటకు వీలుండదట. క్రొత్తచట్టమువలన ఎ పరికిబ్బందిగలుగునో వారిసాక్ష్యమునువివక్షుండతీర్పు జెప్పచో, సెలెక్టుకమిటీనియూమకము వట్టిబూటక ముగాదా? ప్రతికూలపక్షమువారు, ప్రభుత్వనిశ్చ యమును మరల్చుటకు ప్రయత్నించిరి గాని, వారి ప్రయత్నములు విఫలము లయ్యెను. సెలెక్టుకమిటీ వారు తెల్ల వారి యభిప్రాయమునుమాత్రము నై కొనెదరు. ఇట్టిసీతిలో సెలెక్టుకమిటీనిహద్దు ఏతీరున నుండునో చెప్పవలయునా? శ్వేతేతరుల నన్నివిధ

ములను అణగద్రొక్కుటకు, దక్షిణాఫ్రికా తెల్ల వారు తమ శక్తి సంతను వినియోగించుచున్నారు. ఆసియావాసులను పీడించుట యటుండ, ఆఫ్రికా వాసుల రక్షణ నయినను, తెల్ల వారెంతచక్కగ నిర్వహించుచున్నారో, రంగుభేదపుచట్టము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

పన్నులు: నిజస్థితి

కరాచీ ఛేంబరుకమిషన్ సి. ఎ. బక్ గారు, పన్నుల విచారణసంఘమువారి యెటుట నిచ్చిన సాక్ష్యము, టాడుహంటరు ప్రభృతులలో కొంత కలవరము గలిగించెను, విచారణసంఘమువారు వీరిని చాలనేపు పరీక్షజేసినటుల తంతివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ప్రస్తుత పన్నులపద్ధతి, చాల లోపభూయిష్ట మనియు, పన్నుల విధించువైఖరి మిక్కిలి ఆక్షేపణీయ మనియు వీరు ధైర్యముతో బలికిరి. ప్రజలు పన్నులను భరింప గలుగుదురా లేదా యని విచారించకనే వానినివిధించుట వాంఛనీయము గాదని బక్ గారితలంపు. పన్నుల నెందుకు విధించుచున్నారో అందుకు సంబంధించిన ఖర్చును ఇచ్చవచ్చినటుల నిర్ణయించుచున్నారు. నై న్యవ్యయము, హాంఖర్చులు మున్నగు వానిని బక్ గారు ఖండించుచు జీవితమున కవసరముగాని భోగములపై పన్ను విధింపవలయు నని గోరుచున్నారు. ప్రభుత్వ వ్యయమును చాలవరకు తగ్గింపవలయునని వీరు సలహానిచ్చిరి. దేశీయవస్తువులపై పన్నును తొలగింపవలయు ననియు దేశీయపరిశ్రమలను పోషించు నిమిత్తము రివిన్యూ పద్ధతులను పూర్తిగ మార్చి వేయవలయుననియు వీరు గోరిరి. విదేశవస్తువులపై హెచ్చుసుంకములను విధింపవలయు నని తెలిపిరి. బక్ గారి సాక్ష్యము పన్నుల సంఘమువారికి కొంచెము యిబ్బందిగ నుండియుండును. కాని బక్ గారు నిజస్థితిని దెలిపినందులకు వారి నభినందింపవలయును. ప్రభుత్వవ్యయాధిక్యమును తగ్గించుటకొత్తపన్నులను విధించుటవలన నేమి ప్రయోజనముండును? వంగదేశమున రిజిస్ట్రేషన్ పన్నులను హెచ్చుజేసి హెచ్చుధనమును సంపాదించుటవెట్టిది. ఇటులనే అన్ని ప్రాంతములలోను పన్నుల విధింపవలయునను కోర్కెగలదు. పన్నుల విచారణసంఘమును నిర్మించుటకు, పన్నులను హెచ్చుజేయు తలంపే కారణమని దోచును. ప్రజల దుర్భరదారిద్ర్యమును సరకుగొనకుండ, హెచ్చుపన్నులను విధించుటవలన, ఎంతయన్యాయము గలుగునో, యూహింపవచ్చును.

మధురచీరలు

మధురపట్టణము, రంగుచీరలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. విశేషపు విలువ గల నాణ్యమగు రంగుచీరలు మధురనుండి ఎగుమతి యగుచున్నవి. ఆంధ్రదేశమునగూడ ఈచీరలు పరిపాటి యయినవి. వీని పొడవును, రంగులును, స్త్రీలదృష్టి నాకర్షించుట సహజము. కాని, మధురచీరలు విదేశపునూలుతోగాని, యంత్రపునూలుతోగాని తయారగుచున్నవి. మధుర నేతగాండ్లు రాటపునూలుతో చీరల తయారుజేయుచో, చెన్నరాజధాని కెంతయో మేలు గలుగును. హెచ్చుఖరీదును భరించి మధుర

చీరలను గొనుచున్నవారు, వ్యయమునుగూర్చి యోచించుదు. ఖరీదు కొంచెము హెచ్చుగనున్నను, నాణ్యమగు ఖద్దరుచీరలను కొనుటకు వీరు వెనుదీయరు. ఇటులనే నేత విస్తారముగ నున్న చీరలు, పెడన, ఉప్పాడ, మున్నగు ప్రదేశములలో కద్దరును తయారుజేయుటకు, నేతపనివారు శక్తిమూనుచో, కద్దరు నిర్మాణము పూర్తియగుట కెంతకాలమో పట్టుదు. మధురలో కద్దరు చీరలను తయారుజేయుటకు ప్రోద్బలము గలుగుచున్నదని వినుట కెంతయు సంతసించెదము. రంగులదెడియిండ్ల వారనేకులు, పడుకునూలుతో తయారయిన బట్టలకుగాని రంగువేయమని, ప్రమాణము జేసిరట. మధురస్త్రీలు రాటమును చేపట్టునటుల ప్రోత్సాహ మొనగుటకు, స్త్రీసంఘ మొకటి ఏర్పరుపబడెను. మధురలో గలిగిన కార్యోత్సాహము త్వరలో సంతరింపక, సత్వరాభివృద్ధి గాంచుగాక యని కోరెదము. గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రతమిళదేశములను సందర్శించునప్పటికి, కద్దరునిర్మాణమునందేమి, కద్దరుధారణయందేమి, ప్రజలు ముందడుగు వైచి, ఆమహామహుని సంతోషితుని జేయుట ధర్మము.

గుత్తి పూనిటీపు పోలీసు

గుత్తిలో పూనిటీపు పోలీసును నియమించుటకు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తుత్తుపు జేసిన పిమ్మట, ప్రబలమగు అసమ్మతి వెలువడెను. ప్రభుత్వమువారి సంగతిని గుర్తించి, ప్రత్యేకవిచారణజరుగుటకేర్పాటుజేసిరి. ఇందుకుగాను, సేలంజిట్టి యగు కోర్కెగూర్చి విచారణకర్తగ నేర్పరచిరి. వీరితో అనధికారులనుగూడ జతజేర్చిన భావ్యముగ నుండెడిది. ఏలయన, అనధికారులయభిప్రాయము వెలువడుటకుగూడ తగినయవకాశ ముండవలయును. ప్రభుత్వమువారిదివరకు గావించిన ప్రకటనము నందు ప్రత్యేకపు పోలీసుగార్డును ఒకసంవత్సరముంచి తీసివైచిన పిమ్మటనే మరల బండిపోటు జరిగెనని తెలుపబడినది. పోలీసు గార్డు నుంచినంత మాత్రమున అల్లరులు జరుగకుండగ దాని నేల తీసి వేయవలసివచ్చెను? ఇప్పటికయినను పోలీసుగార్డును మరికొంతకాల ముంచిన ఎట్టి యిబ్బందులు గలుగవని తేలుచున్నది. ఇందుకు స్వల్పపు ఖర్చుమాత్రమగును. హెచ్చు వ్యయమును ప్రజలపై విధించి పూనిటీపు పోలీసును ఏర్పరుపవలసిన యవసరము గనుపించదు. ప్రభుత్వప్రకటనమునందే పూనిటీపు పోలీసు నియామకమునకు తగిన కారణము గనుపించుటలేదు. అట్టితరీ విచారణావ్యోగి తోపాటు అనధికారులను తేర్చుటచే నెక్కుడులాభ ముండునని చెప్పవచ్చును. వీరిరిపోర్టును ఆగస్టుమాసములో గూడెడి మదరాసు శాసనసభవారు చాకల్యముగ విచారింప వీలగును.

వరదల సహాయనిధి

ప్రభుత్వమువారు వరదలచే బాధ నొందిన వారికి సహాయము జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. పానగల్లురాజుగారు వరదలచేనష్టపడిన ప్రదేశములను చూచుటకు వెడలియుండిరి. రివిన్యూ బోర్డు మొంబరుది. బ. రాఘవయ్యగారు గూడ ఇంగనిమిత్తమే పోయియుండిరి. కృష్ణామండలము

నందు ఇండ్లకు నష్టముగలిగినవారికి, గృహపరికరముల నిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారేర్పాటు జేసినటుల ప్రకటించబడినది. ప్రభుత్వసహాయము ప్రజల బాధలను కొంతవరకు పశమింపజేసినను, ఆంధ్రదేశ ధనికుల సహాయ మత్వవసర మగుచున్నది. ఇతర మండలములవారు, కృష్ణాగుంటూరు మండలముల దుస్థితిని నివారించుట ధర్మము. రాజధాని పట్టణమునం దింతవరకు కడలిక గలుగలేదు. కేంద్ర సహాయనిధి యింతవర కేర్పడుతుంటు మిగుల శోచనీయము.

మహాత్ముని పర్యటనము

వంగరాష్ట్రమునుండి అసాముకు వెడలుట

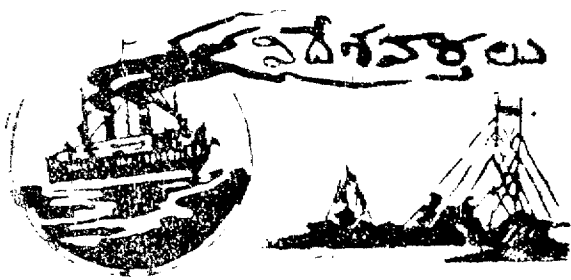
మహాత్ముడు 6-వ తేదీని దార్జిలింగనుండి బయలుదేరి ఆవాడు మధ్యాహ్నముకు జలపగిరి చేరును. 7వ తేదీ మధ్యాహ్నము జలపగిరినుండి బయలుదేరి 8వ తేదీ కలకత్తాచేరును. ఆవాడే కలకత్తానుండి మరల సంచారమునకు బయలుదేరును. 16వ తేదీనుండి మహాత్ముడు ఆసాములో సంచారము ప్రారంభించును. అచట పదిరోజులుండును. జూలై నెల 11వ తేదీకి వంగ ఆసాము రాష్ట్రములలో సంచారము పూర్తిచేసి బెహారు రాష్ట్రమున కేగును. (ఆ. ప్రె. స్పెషలు)

"తమ్ము తామే మోసపుచ్చుకొనుట"

మహాత్ముని సత్యప్రియత్వము

ట్రెబ్యూనువత్రికా ప్రశంస

ఇతరులకు మోసపుచ్చుట తమ్ము తామే మోసపుచ్చుకొనుట మున్నగు కుచ్చిత సాధనములను ప్రజాపితామహుండి బహిష్కరించుటకై మహాత్మునిని నేన వారి అమూల్యముగ నేకలలో ఆగ్రగణ్యమైనది. ప్రస్తుతము భారతదేశమున్న స్థితిలో నందు ఇతరదేశములు ఈకుచ్చితసాధనముల నుపయోగించుచున్నారు. ఎట్టి ఆధారములు లేకున్నను ప్రజలయందు కొక దుష్ప్రభు ను కలుగజేసి వారిని మోసపుచ్చు తమ పనిని నెరవేర్చుకొనుటకు ఈప్రతి జేయబడుచుండును. ఒకనియము మనకు లాభకరముగ నుండుననియు ప్రతిపక్షులకు మిగుల నష్టప్రదముగ నుండుననియు తెలిసిన నిజమును లక్ష్యముచేయక పక్షితులన్నియు మనకు అవకూలముగ నున్నవి ఇతరులు నమ్మునట్లు పాలుపడుచుండును. కాని మహాత్ముని కీపద్ధతి ఎంతమాత్రము సరిపడదు. నూలుచందాపై మహాత్మునకున్నంత విశ్వాసము మరి ఇతరరాజకీయ కార్యక్రమముపట్లను మరి ఏనాయకునకును లేదు. అయినను ఈ నూలుచందావిషయమైగూడ మహాత్ముడు ఇతరుల మోసపుచ్చుటలేదు. తమ్ము తామే మోసపుచ్చుకొనుట లేదు. నూలుచందాను ప్రజలు ఏ విధమున ఆదరించుచున్నారో తెలుపు సంపూర్ణ వివరములను ప్రతివారము మహాత్ముడు ప్రకటించుచున్నాడు. ఏదైనను ఒకరాష్ట్రమునకు సంబంధించిన వివరములపట్ల వారికి సందేహములు కలిగిన ఆసందేహములను స్పష్టముగ ప్రకటించుచు నిష్పక్షపాతి బుద్ధితో విమర్శించుచున్నారు. నూలుచందాను పలువురు ఆక్షేపించుచున్నారు. మహాత్ముడును పరిస్థితులలోనే ఇతరులెవరైనను యుండిన నూలుచందా విషయము గాంచుచున్నది ప్రజలు నమ్మునట్లు పనిచేసియుండెడివారు. ఇతరుల విషయము మట్లుండ ఈ నూలుచందా నిజముగ లక్షల కొలది ప్రజలచే ఆదరింపబడుచున్నదని పిచ్చి నమ్మకమునకు లోనై యుండెడివారు. భారతదేశమున 15వేల మంది మాత్రమే ఈనూలుచందాను ఆమోదించినది ఎట్టి సంఖ్యయను లేక మహాత్ముడు ప్రకటించుచున్నాడు. వీరిలోగూడ అందరు అన్ని మరతులను సంపూర్ణముగ కొనసాగించుట లేదని మహాత్ముడు తెలుపుచున్నాడు. ఈవిధమున సర్వకాల పర్యావస్థలయందును సత్యమునే ప్రమాణముగ నుంచుకొని ప్రసర్తించుచున్నందుననే మహాత్ముడు భారతదేశము నందేకాక ప్రపంచమునం దంతయు రాజకీయ నాయకులలో ఆగ్రగణ్యుడై పూజింపబడుచున్నాడు.

ఇటలీ - రషియా

వర్తమాన ట్రాడింగు

ప్రధానామాత్యుని యభిప్రాయములు

జూన్ 4:—1924 ఫిబ్రవరిలో సంతకమైన ఇటలీ రషియా ఒడంబడికను ఇటలీ పార్లమెంటువాడు అంగీకరించింది. 15 నెలలపట్టి ఒడంబడిక తృప్తికరముగానే యున్నదని ముహూర్తించిన గారనిరి. 1925 మొదటి నాలుగు నెలలలో రషియానుండి 19000000 రూపాయి (నాణెములు) విలువగల సరుకులను ఇటలీ దిగుమతి చేసెను. ఒడంబడికను నిరాకరించినచో ఆర్థికరాజకీయ అనర్థము గలుగవలెను.

జరను ఆయుధ విసర్జనము

మిత్రమండలి తేల్చి నందజేయుట

జూన్ 4:—మధ్యాహ్నము మిత్రమండలి తరపున ఆయుధవిసర్జనలేఖను దావారు లాభరుగారికి యాంధ్రా ప్రభుత్వ ఆదేశపెను.

లాభరుగారి ప్రత్యుత్తరము

జూన్ 4:—కొలన భారతీయు విషయమై తమయభిప్రాయమును మిత్రమండలి కంక్షన లేఖలో తెలియజేసితిమని లాభరుగారి ఆర్థిక ప్రభుత్వం తెలియజేసిరి. తమ ప్రభుత్వము నారు తక్షణమే ఈ ప్రతిలేఖను ఆలోచించగలరనియు తరువాత తీసికొను నిర్ణయ నిశ్చయించెదరనియు తెలియజేసిరి.

బల్గేరియా కమ్యూనిస్టులు

అనుమానముమీద అరస్టుజేయుట

సోఫియా, జూన్ 4:—కమ్యూనిస్టులనుగూర్చి వేయి కమ్యూనిస్ట్ పోలీసువారు కనిపెట్టిరమమన్నారు. సప్తమగ తీవ్రవాదములేదనియు ప్యాస్సాడిస్టులేవని 450 మందిని అరస్టుజేయించిరి. 140 మంది కమ్యూనిస్టుల నివాసాధికారులు అరస్టుజేసిరి.

రషియా బ్యాంకులు

ప్రైవేటు సుప్రీముకోర్టు తీర్పు

జూన్ 4:—రషియా పారిశ్రామిక బ్యాంకు డెల్టా బ్యాంకుపర్కముకు 300000 బంగారు మార్కులవలన బసియందెను. నిరుడు ప్రతిహతప్రభువులసభలో నిశ్చయించి సమయ అధికనిపుణుల సలహా తీసికొని సామ్యురాజ్యము కొనవలెనని ప్రక్షియా సుప్రీము కోర్టువారు తీర్మానించిరి.

అంతర్జాతీయ ప్రతిసభ

12 వ సమావేశము

నియన్నా, జూన్ 4:—తేది 12 వ అంతర్జాతీయ ప్రతిసభ ఇచ్చట సమావేశమైనది. రిజర్వ్ అధ్యక్షుడు ప్రభుత్వ సభ్యులు, 20 ప్రతినిధులు విచ్చిరి. మూడుగంటలపాటు సభ జరుగెను.

కార్మిక సభ

సరిపాలకసంఘము నెన్నుకొనుట

జనీవా, జూన్ 4:—కార్మికసభవారు తేను క్రొత్తగ పరిపాలకసభ నెన్నుకొనిరి. ఫ్రాంసు, జపాను, జర్మనీ, ఇటలీ, బ్రెజిలు, కనడా, ఇండియా దేశములు గూడియున్నయవి.

బల్గేరియా వైస్యము

అదనపు వైస్యమును తొలగించుట

లండన్, జూన్ 2:—మిత్రమండలి బల్గేరియా వైస్యమును అదనముగనున్న 10000 వైస్యకులను తొలగించవలెనని తీర్మానించిన సోఫియాకుండి మైస్యవర్తికా విలేఖరతెలుపుచున్నది. కాని కమ్యూనిస్టులయొక్క ప్రయత్నముండి తప్పించుకొని వైస్యకులను సమావేశపరచుట కంగీకరించుటచే విచారకరముగనున్నదట. చాల ఆకాభంగముగనున్నదట. కాని మే 31 తేదీ ఆయన తరువాత కొంతకాలము పొగించుటకు గడువుచేర్చవలసియు గోస్టావియాగ్రీనులకిచ్చిన వాదనానును జ్ఞాపకము చేయుచున్నది. నూటికి 25 వాళ్ళను బల్గేరియా సాయుధ వైస్యకులను తగ్గించిన దేశములో పరిస్థితు లెటులాండునో తెలియదనియు ఏమి జరుగునో యనియు అనుచున్నారు. మిత్రమండలి గొప్పభాగ్యతను మీదబెట్టుకొనిరనుచున్నారు. అంతా నెమ్మదిగనున్నచో మిత్రమండలిచర్య సమర్థనీయముగానే యుండును. అల్లరులు గనుక మరల చెలరేగిన, పక్షికులను చక్కగ పరిశీలించ లేకపోయి రను నిరీడకు వలగుదురు.

వైమానిక ప్రమాదము

లండన్, జూన్ 3:—కోళంగారు వైమానిక పయనము

నర్మమండ ప్రమాదముచే దిగిపరిచివచ్చెను. ప్రయాణికునికీ, మక్రాన్ సెవపువాకికీ ప్రమాదముగాని అపాయముగాని గలుగలేదు. మీ లైలమీద పయనమగుచున్నార. బెర్లినులో తేలిక విమానములగట్టి పోటీని జూడబోవుచున్నారు.

జర్మనీలో, 1 వ తేదీనుండి తేక విమానములు సంచరించుచున్నవి. కొన్ని ప్రదర్శనవి. కొంచుకు కాల్గివిరిగినవి. యంత్రము నాశనమాయెను.

మరరాను కాపరసభలో నెమకబడియున్న ఏకైక ప్రదేశములకు ప్రతినిధిగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన కల్లికోట రాజుగారు, (గంజామూల్లా (ఫాలో - ప్రెమఫాలో దీగో)

మరాఠో పరిస్థితులు

పరిస్థితులు నిరబడుట

పూర్ణి, జూన్ 4:—మంత్రివర్గము తేను సమావేశమైనది. మరాఠో పరిస్థితులు స్థిరపడెనని తెలుపి పుగారు ప్రకటించిరి. విస్తారము వైస్యములను జంపి పోర దలంచలేదు. ఫ్రెంచి, దేశీయ వైస్యము దివ్యముగ పోరినిరి.

రిపుల నష్టము

జిక్క వైమానిక బాంబులకే రిపులు 250 చనిపోయిరనియు, 300, రెండుగంటలలో మరగామ్రైరనియు తెలియచున్నది.

మద్రాస్ క్రొత్త ప్రభుత్వము క్యామిల్లప్రెమ్యాయను అను నారిడు పరమపదించెను.

భారతదేశ వ్యవహారములు

ఇండియా కార్యాలయ సంభాషణలు

త్వరలో ప్రకటించవలెననుట

లండన్, జూన్ 4:—జూలైలో రీడింగు ప్రభువు ఇంగ్లండునుండి ఇండియాకు మరలును. ఈలోపుకే ప్రభువులసభవారికి బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు రీడింగు ప్రభువు ప్రతిదినము మాట్లాడిన సంగతులను స్వభావమును ఇండియామంత్రి తప్పక తెలియజేయునని అనుకొనుచున్నారని మాంచెట్టరుగార్డియన్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. రీడింగు ప్రభువు లండనులో యుండగానే పార్లమెంటును గూడ చర్చలోనికిదింపుట మంచిదనుచున్నది. రీడింగు ప్రభువు ఇండియా తప్పక తిరిగివచ్చును. రీడింగు దంపతు లిద్దరును రెండవ వర్యాయముగూడ కొలదికాలమే అంత నను ఇండియా రాజప్రతినిధిగ నుండుటకు సమ్మతించెదరట. రీడింగు ప్రభువు ఇండియాకు వచ్చినగాని ఏమియు ప్రకటించరు.

లండన్ జూన్ 5:—రీడింగు దంపతులు ఇండియాకు

జూలై 27 తేదీని బయలుదేరెదరు. ఇండియాకు ఆగస్టు 7 తేదీకి వచ్చెదరు. సరిగా భారతసామ్రాజ్య సభకు వచ్చెదరు. ఇయ్యది 22 ఆగస్టున జరుగును. రీడింగు ప్రభువు ఇండియాకు తేరినగాని బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు తామిద్దరము మాట్లాడిన సంగతులను ప్రకటించరట.

కార్మికసభ్యుల

క్రొత్త ఏర్పాటులు

లండన్, జూన్ 4:—నిమిషి వర్తక సంఘముల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు అందరి లాభముకొనుట క్రొత్తగ ఒడంబడిక చేసికొనవలెననిరి. అతిభాగ్యతగ సభ్యులు ఆలకించిరి. ఈమధన నాలోచించుటకు పారిశ్రామిక సంఘముల ప్రతినిధులు గలసి ఆలోచించుట కొకసంఘము నేర్పాటుజేసిరి.

కప్టన్ అముందసేన్

గారిని ఇరవయ్యవ అమెరికానాకం ప్రయత్నించునని ల్యాండును గారు తెలుపుచున్నారు.

నెక్యూరిటీ ప్యాక్టు

అంగ్లో ప్రెంచిఒడంబడిక

జనీవా సభ

ప్యాసిస్ జూన్ 4:—మంత్రివర్గ సమావేశము పూర్తియై వెంటనే నెక్యూరిటీ ప్యాక్టును జర్మనీ మాచించినవిషయమై మిత్రమండలికి సంపూర్ణముగ ఒడంబడిక కుదిరె ననియు బ్రెయిండుగారు తెలియజేసిరి. వారాంతమున బ్రెయిండుగారు జనీవా కేగి ఆస్టికాచెంబర్లను గారితో రహస్యలోచనలను జేయబోయెదరు.

ఇండియా వైమానిక ప్రయణము

ఈజిప్టునుండి

లండన్ జూన్ 4:—ఇంగ్లండు ఇండియా వైమానిక ప్రయణము జర్మనీనుండి విద్యుత్ కమ్ముగ నుండును గాన స్థిరపరచుండు మీదగ వర్గలనివచ్చుననుటచే ఈజిప్టునుండి ఇండియాకు బోప నిశ్చయించి రని అధికారులు తెలుపుచున్నారు.

తర్కి ప్రాగై సివులు

విప్లవకారులనియు మత ప్రచారమును రాజకీయములకు పయోగించుచున్నారనియు ఆకారముచే అన్ని కాఖులకు ప్రభుత్వమువారు తక్షణపు తేసిరి.

మగ్డో నెలు ప్రభువు చాల అపాయకర మగు స్థితియందున్నాడు.

జపానునాకాదళము

200 మందితో బయలుదేరెను

తంతికార్యాలయముల నమ్మే ప్రాచ్యఉదీతంతికార్యాలయములను చీనా పని వాండ్రందగున సమ్మగిరి.

బ్రిటిషునై న్యములను మరలించవలెననుట

మ్యాంగుపేసమ్యోలోనియమించుచుసాయాధ బ్రిటిషు నైన్యమును మరలించుచునీ శ్రేడయూనియను కాంగ్రెస్ వారు బాట్వినుగారితో జెప్పి.

అంతటను సమ్మగిట్టునటులజేయు

ఏర్పాటువర్ధమగుట

సమ్మోలో అందరును, దుకాణముదారులు గూడ జేరు నటుల విద్యార్థులు జేయు ప్రయత్నములు వర్ధమాయెను. ఇంత వరకు భావములన్నియు ప్రతిపూలబ్రిటిషుజపాన వైఖరినేకాపు చున్నవి.

చీనాలేఖకు ప్రత్యుత్తరము

పోలీసువారిని ముట్టించుటచే పోలీసువారు కాల్పిరని యు, కాన ఇందులకు బాధ్యులు అంతోశపరులేమనియు ఇ టలీమంత్రి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. నేరస్థులను మిశ్రమవ్యాయ సానము వదలివేసెనెను. త్వరలోనే సక్రమతెరిసితులను బ జేతబెట్టుటకు రాయబారులవలెనే చీనాప్రభుత్వముగూడ సఖ్య తతో విషయమును పరిష్కరించ ప్రయత్నించవలెననిరి.

చీనా మొఱ

మ్యాంగుపే పోలీసు మరల కాల్చె నని చీనావారు ఇటలీమంత్రిపేర వ్రాసిరి. చాలమంది చనిపోయిరట. గాయము లు తగిలెనట. ఇదిచాల అన్యాయము. మ్యాంగుపే అధికారం వైఖరి సమ్మోలకు కారణమగుచున్నదనియు ఇకనైనను రక్తపా తము లేకుండ, కాల్పుకుండ జేయుటకు తమ కాన్సల్సుకు ఉత్త రవుల సంపవలెనని ఆయాప్రభుత్వప్రతినిధులతో జెప్పెను.

సోవియటు సానుభూతి

మ్యాంగుపేలో కాల్పుబడిన చీనా కార్మికుల, విద్యార్థుల పట్ల సానుభూతిని జూపుచు సోవియటు రాయబారి చీనా ప్రభుత్వమునకు వ్రాసెను.

పరిసితులు నెమ్మదిగ నుండుట

మ్యాంగుపే, జూన్ 4:— పరిసితులు నెమ్మదిగ నున్నవి. పోలీసువారు రెడ్డును కొందరిని అరెస్టుజేసిరి. స్థానిక పాకళులలో బోలీషివిక గ్రంథములు చాల దొరకను.

సరకుల కరెన్సీ బహిష్కరణము

మ్యాంగుపే, జూన్ 5:—నరకసంఘమువారు సర్వ త్ర సమ్మోను విస్తరింపజేయరాదని తలచిరి కాని మ్యాంగే వ్యవ హారములకు సంబంధించిన దేశముల వస్తువులను, వాడెములను బహిష్కరించవలె ననిరి. బ్యాంకులనుండి తమసొమ్మును తీసికో వలెననిరి.

పోలీసు కాల్పులు

అమెరికను అభిప్రాయము

పోలీసువారు కాల్పులంత అసరము గన్పించలేదని అమెరికా, చీనా క్రైస్తవమతప్రచారక సంఘమువారు చెబువు చున్నారు.

ప్రత్తిమరను బట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుట

సమ్మోనాయకుల ప్రధానకార్యాలయమును ముట్టించి నప్పుడు ఈ అల్లరులకు బోలీషివిక సొమ్ము ఆధారముగ నున్న దని బలమగు వ్యప్తాంతమును పోలీసువారు సంపాదించిరి. సమ్మో విస్తరించుచున్నది. విదేశీయులపట్ల విశ్వాసముగ నున్న కార్మిక సంసారముల ప్రాణముల దీ పెనుమని సమ్మోదారులు ప్రకటించి తెనరించుచున్నారు. నిన్నటిదినము చీనా జపాను ప్రత్తియం త్రాలయపు యజమానులు సమ్మోదారులను గాల్పిరి. సమ్మో దారులు యంత్రాలయమును బట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించినపు డు గాల్పి 5 గుడిని క్షతగాత్రులుగ జేసిరి. కిటికీలు సానాను తగులబడిన పినప జపాను ఇన్స్పెక్టరు పోలీసుదళముతో దొమ్మి సమ్మోవారిని తరిమివేసెను.

మ్యాంగుపే జూన్ 6:—చీనాలో యుద్ధనాయకులు ఇద్దరున్నారు. వీరియవులను ప్రతిపక్షులు. చాంగ్గోల్నిగారికి జపాను వైఖరిపకాయ నున్నది. రషీయా నైన్యముల తోడును వైతిక యుధులను గను వెంచునే నానిక తోడ్పడుచున్నదట. ఇట్టి పరిస్థితి

కు బలవంతకరమని వాసిండ్లకొవిలేఖ రనుచున్నాడు. చీనా అంతను స్వాధీనపరచుకొనుటకు జరుగుచున్న పోరాటము జరు గనున్నది. ఇందులో సోవియటులు పాల్గొననున్నటుల చెలియు చున్నదనుచున్నాడు. రషీయానుండి సరిహద్దుదాటి చాలమందు గుండుసామగ్రి చేర్చెనుచున్నాడు. ఈ ప్రరచేమన అరివిస్తా రముగ పోరుజరుగుననియు, అమెరికా ప్రభుత్వమువారు అతి ఆశురతతో పరిస్థితులన్నిటిని కనిపెట్టుచున్నారనియు చెలి యుచున్నది ఇంతవరకు అమెరికనుఅధికారులు వ్యాఖ్యజేయక మిన్నకుండిరి.

మ్యాంగుపే అల్లరులు

(ఆంధ్రవత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పికింగు పార్లమెంటు బహిష్కరించుటకు

సిక్సయించుట

మ్యాంగుపే జూన్ 4:— నేడు విదేశీయులను ముట్ట డించలేదట. కాని సమ్మోవ్యాపించుచున్నది. 100000 మంది ముఖ్యముగ కూలీలు సమ్మోగిట్టిరట.

ప్రభుత్వముల వైఖరి

ఇంతవరకు మ్యాంగుపేలో యుధవద్రవము తగ్గినదని జెప్పుటకు మిలులేదు. కాని ప్రభుత్వము లన్నియు కలసి పని చేయుటలేదు. ఇంజోచీనా, మన్జునుండి కొన్ని నైన్యముల సంపవలెననుచు న్నారు. ఇంతవరకు బంపిన సహాయము చాలదట. మ్యాంగుపేలో బ్రిటిషువ్యక్తిని జంపి నట్టుగాని క్షతగాత్రుని జేసినట్టుగాని తెలియదు.

పికింగుప్రభుత్వ పరిస్థితులు

పికింగులో కొయిలిననుప్రభుత్వ మంగీకరించబడెను. చాన్సిలో గారుగూడ ఆమోదించిరి. కాయూన్ సేనుగారి పక్ష ముగూడ గలదు. జాతీయయువకులుగూడ యున్నారు. చీని కమ్యూనిస్టులతో జేరిరి. వీరు రషీయాతో సంప్రరించుచున్న టున్నది. శేంద్రప్రభుత్వమువైఖరి తెలియవచ్చుచు విద్యార్థుల పక్షమే యున్నటుల చెలియుచున్నది. పికింగుప్రభుత్వమును చాంగ్గోల్నికాకే స్వీకరించెద రనుకొనుచున్నాడు.

రషీయా వార్తాపత్రికల వ్యాఖ్య

వార్తా, జూన్ 5:—రెవ్యూరీటీస్వ్యాక్స్ వెర్సయిల్సు ఒడంబడికయందు విశ్వాసము లేదని తెలుపుటకు మార్గము ను జూపెను. ఆయ్యది ప్రైస్సును గారికి విజయము చేకూర్చెను. ఆతడు జూర్జున బ్రిటిషువారి తాటప్రయమున పడమటిదేశమున ఇంకొక ఒడంబడికబట్టి దాఖలుజేయుటకు సాధించి నెదె నని వార్తాపత్రికలు అనుచున్నవి.

దూరప్రాచ్యదేశ పరిస్థితులు

సోవియటు కేంద్రీకరణము

లండన్, జూన్ 5:—రీగానుండి ప్రెమ్సుక్రతిభావిలేఖ రిట్లు చెబుతున్నాడు. దూరప్రాచ్య పరిస్థితులు కష్టముగ నున్నవనియు యుద్ధము గావచ్చుననియు భయపడుచున్నాడు. మొన్నటి సోవియటు జపాను ఒడంబడికకు భిన్నముగ జపాను ప్రసర్తించుటచే ఈ కష్టములకు కారణ ముట. సోవియతేతరులును, చీనా దేశీవీతరులును అను కార్మికులను చీనా తూర్పు ఇనపదారినుండి తొలగించ వలెనని జేసిన పోలీషివిక తీర్పును కొనసాగించని వారిని కా పాడెదనని చాంగ్గోల్నికాగారు అభయమిచ్చుటగూడ దీనికికారణముట. ఇది ఎంతవరకు నిజమోకనుగొనుట కష్టము. సోవియటు నేనలు సరిహద్దులలో కేంద్రీకరణమగుచున్నవట. వైనిక సిబ్బం డిలో మార్పులు జేయబడుచున్నవి. సోవియటు సరిహద్దునకు వే నలను గొంపోవుటకు 400 రైలుబండ్లను పురమాయించిరి.

యువరాజు సంచారము

క్రొత్త నాకాశయమును ప్రతిష్ఠించుట

నర్రన్, జూన్ 4:—నేన్న యువరాజు దిర్బాలో క్రొత్త నాకాశయమును ప్రతిష్ఠించిరి. ప్రపంచములో నున్న ఎంతటి పెద్దనాకాయమును ఇందులో పట్టును. 10 వల భార తీయుట బాటబడినీ మార్గముననుండ వారిపంపులగుండా యువ రాజు వెళ్లెను.

హెన్రీ ప్రదర్శనములో విధించిన 1/2 క్రవును సమ్మోను రైతులు మొదటెట్టుచే తీసివేసిరి.

గాంధీ - అస్పృశ్యత

హిందువుల క్రొధమును బెంచుట

లండన్ (లేడీలేడు) మహాత్మాగాంధీగారి అస్పృశ్య తోద్యమమునుగూర్చి మాంచెట్టరు గార్డియనుపత్రిక ఇట్లు వ్రా యుచున్నది:—కొన్ని నెలలనుండి గాంధీగారు సాగించుచున్న అస్పృశ్యతోద్యమము హిందూసర్వశ్రమధర్మ పాక్షికుల కోప మునకు గాంధీగారిని గురిచేయుచున్నది.

ఇంత వరకు దెవారన్ సభ వారు గాంధీగారికి ప్రతి యుద్ధ మును నెత్తిరి. గాంధీగారు అస్పృశ్యతానివారణకై ఎంతవోరాడుచున్నది ఎంత విజయము గాంచినదీ ఇతే తెలుపుచున్నది.

దెవారన్ వ్రాహ్మణులు కాంగ్రెసునాయకులు రావ తీయములను మరలవిషయములతో ముడిబెట్టురాదనుట నిష్ప్రయోజనము. అస్పృశ్యులపరిస్థితులు హిందూమతమునకు అవమాన ముగ నున్నవనిరి. కళంకము నాపాదించినవనిరి. ఈవిషయమై ఆయనను ఊరకుండవలెననరాదు.

వర్ణభేదచట్టము

సెలక్టుమిటీవారు సాక్ష్యమును విసరట

శేపులవ్రక, జూన్ 2:—వర్ణభేదచట్టమును గూర్చి పార్లమెంటులో చర్చ మరలప్రారంభమైనది. సెలక్టుమిటీవారు సాక్ష్యమును తీసికొనజాలమని నిశ్చయించిన ఏర్పాటును రద్దు జేయడాని ప్రతిపక్షులు సవరణకు ప్రణేకబెట్టిరి. ఇట్లుములో ఆ సియావాసులు అనువదమే ఎన్నటికిని లేకుండజేయుటకు సెలక్టు కమిటీవారు ప్రయత్నించుచున్నారు. అంతకుదప్ప మరెద్దానిని దేశీయులనుండిగాని ఆసియావాసులనుండిగాని వినుటకు ఆలో చింపలేదు. వారి యభిప్రాయమును గైకొనడలంపలేదు.

దేశీయులు ఆసియావాసులకు పార్లమెంటులో ప్రాతినిధ్య ములేనికారణముచే వారుజెప్పునంగతులనువిసవలెనని ప్రతిపక్షుల వాదము. కొన్ని హక్కులను తీసివేయ నుటంజేసి వారిసాక్ష్య మును దీసికొనవలె ననుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు తమపట్టు ను విడంకున్నారు. తనసభలోనే చట్టము కాననయాపమును దాల్చవలె ననుచున్నారు. సాక్ష్యము దీసికొన్నచో అందుతే కుండు ననుచున్నారు.

ప్రతిపక్షుల తీర్మానము పిరిపోయెను.

జర్నీ వైమానికదళము

కేక్ గారి హెచ్చరిక

వైమానిక యుద్ధసాధకములను గ్రేటుబ్రిటను ఇంగను గ్రహించలేదనియు జర్నీలోఅంతటను కడుక్రద్ధతో వనిజేయు చున్నవారనియు ప్రెమ్సుక్రతికలో కేక్ గారు హెచ్చరించు చున్నారు. వైమానికదళము యుద్ధకాలమున అధునికసహారక ప్రకృతికాస్త్రపరిజ్ఞానముతో వైనికనాకాశములను లయమొన ర్చగల వ ను చు న్నా డు. యుద్ధవనగా రాకపోకలని నెపొలియను అనెనట. బ్రిటను ఎప్పుడు దీనిని గ్రహించునో? వచ్చే యుద్ధమునకు ముందు మేల్కొంచునో? విదేశసేనాకము దేశములో ఎగురుతుండ కండ్లు చెరవవలసివచ్చుననుచున్నాడు.

టారిఫ్రుబోర్డులో పనిచేయుటకై రెండు సంవత్సరముల కాలము జొంబాయి ఫెర్డ్యునన్ కళాకాలముండి పంపబడిన ప్రా ఫెసరు కాశేగారు తిరిగి కళాకాలంలో ప్రవేశించుచున్నారు.వారి స్థానేబోర్డులోనికి దక్షిణహిందూదేశ అధికాస్త్రవేత్త యొక డు చేర్చుకొనబడునని “పయిసిరు” పత్రిక చెప్పుచున్నది.

(ఆ. పె.)

ప్రకటన

ద్వారంపూడి వెంకయ్యగారి రైస్ మిల్లులో రహదారి రెండుసంవత్సరముల క్రిందట మేనేజరుగా నియమింపబడిన చింతా బాపయ్యగారి కుమారుడు సోమిరెడ్డిగారి మానేజి మెంటు కడు దురవ్యాయముగాను లేకొను యావత్తు తప్పులు గాను మిల్లులోలాకు చాలసొమ్ము అవసరించినట్టుగాను స్పష్ట ముగా తెలియుచున్నది. గాన ఆయనను మామిల్లుకు మానేజరు ఉద్యోగమునుండి 1 వ జూను 1925 సంవత్సరము లేడినుండి తొలగించడమైనది. ఈయన మామిల్లునిమిత్త మని చెప్పిచేసిన ఋణములకు మేము యొంతమాత్రమును జవాబుదారులము కా మని యిందుములముగా ఎల్లరకు తెలియజేయడమైనది.

ద్వారంపూడి మాణిక్యమువ్రాలు.

పానుగల్లు రాజాగారి పర్యటనము

గుడివాడ

పానుగల్లు రాజాగారు 8 తేదీ ప్రార్థన మొట్టమొదట బెల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారితో కుడివాడ వెళ్లిరి. ఆచట పర్యటన చేసి మల్లిఖార్జునమఠమున గయిరాల స్వాగతమిచ్చిరి. మొన్న వంద పొడిచిర్రులముల పగిలించిరి. బుడమేరు పొంగి వీడలను గావించిన అపకారము గాంచగనే ఆమాత్యుని మనస్థితియినది. అంతఃక్రియారాత్రి వాని కుడిపాదముల యీ అవసర కట్టినది. రెండుపొట్ల మంత్రిగారు 1 క్వి ఆడుగు నీటిలో పోవలసివచ్చెను. మంత్రిగారికి ఈ పైనగాలి నవ్వును తెలిసి వచ్చినది. కానలు రాక పూర్వము కమ్రామములు బాగు చేయించవలె నని పుట్టుకుంటు ప్రాంతపుజనులు కోరిరి. మంత్రి గారు రథము మిచ్చిరి.

సాయంత్రము గుడివాడ యూనియన్ బోర్డు ఆది మాంధ్రసేవాశ్రమమువారు మంత్రిగారికి స్వాగతపత్రముల నీయగా మంత్రిగారు తగుసమాధానముల నిచ్చిరి. ఆశ్రమమును కొనియాడిరి.

మొట్టమొదట బంధువులను పోనిచ్చుచు ప్రాంతలో ఆంగలూరుకాడ ఆసీరి. అక్కడ తంజాయతీ, భాండాగారములవారు స్వాగతపత్రముల నిచ్చిరి. భాండాగారము కి ఏడ్వ కిందట మంత్రిగారి ప్రారంభోత్సవముచేసిరి. అంగలూరు భాండాగారము మంచుకట్టచేసిరి. ఇప్పుడు అందుచే అంగలూరులో చాలా పులువ్నారు. ప్రస్తుతము 5000 గ్రంథములు భాండాగారములో నున్నవి.

బంధువులు

గడనకరము మంత్రిగారు బంధువులై. మునిసిపాలిటీ వారు స్వాగతపత్రమిచ్చిరి. అందులో 15 లక్షలవస్తువులు వచ్చి నట్లు తెలిసిరి. వీరవా రెక్కువ బాధపడుచున్నట్లు కనిపించిరి. మంత్రిగారు జవాబిచ్చుచు బెల్లాబోర్డువారు 10000, బెజవాడ మునిసిపాలిటీవారు 5000 యిచ్చిన వాటినిగూర్చి చెప్పమనుపద్యమిచ్చిరి. బంధువులతోబాటు తరువాత దర్శించిరి. బంధువులతోబాటు మంచుకట్ట పడెడియలెనని చెప్పిరి. తిరుగా రాత్రి 10 గంటలకు బెజవాడవచ్చిరి. 4-తేదీ ఉదయం ఏలూరువచ్చిరి. ఏలూరున బెల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి ఆతిథిగా పోయిరి.

ఏలూరు

ఏలూరు, జూన్ 4:—సానిక స్వపరిపాలనకాఖ్యమంత్రి పాత గలరాజాగారు బెల్లాబోర్డు అధ్యక్షునితోను కడనకరములోను నిన్న కలకత్తామెయిలులో వచ్చిరి. కొందరు బేకెట్లు కొట్టి గుంజులై లుతు లోయ సన్యాసి లుంచిరి. మునిసిపలు చెయిలుకును గారు మంత్రి గారు మొట్టమొదట రెస్ట్రువహనునకు బోయిరి. కొన్ని పినిమలు, సత్రములు చూచిరి. మునిసిపలు అధ్యక్షుడు వెంకటరామనాయుడు గారింట పడలేసిరి. మునిసిపలు సభ్యులు కొందరు రెస్ట్రు హనునవద్ద మంత్రిగారిని కలసిరి. మంత్రిగారు వారి వివరముల యుక్తియుక్తముగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. యవజన హిందూ సంఘమువారు విక్ర వింతుకొనగా మునిసిపలు కొన్నిలువారితో తగవులాడక సభ్యులగా జరుపుకొనమని మంత్రిగారు సహా తెప్పిరి. మంత్రిగారు మోతే నరసింహారావు జమీందారుగారి భవనము జూడబోయిరి. పాండురంగ సినిమావద్ద సినీపోయిన వారి కుటుంబములకు ధనసహాయము చేసిరి. బెల్లా కలక్టరు టానుగారు మంత్రిగారిని సన్మానించిన పిదప వెంటరా లేరు. రాత్రి భోజనసంతకము మునుపాడు మెయిలులో భోజనము మంత్రిగారు రాత్రి 1 గంట వచ్చి సెంటరులో సేపాయిరి. సన్యాసులను లంతడాలుగాలేవు. ఇదివరకు మంత్రులరాక జుండినం వైభవముగా లేవు. మంత్రుల పక్షమువారి పలుకుబడి తగ్గుచున్నదని తెలియగలదు.

(స్వకీయావిశేషం)

* * * *

ప్రధానమంత్రి శ్రీభరని ఆగమనము

అద్వితీయగు దీనసేవ

ఏలూరు పౌరుల సానుభూతి

ఏలూరు 4-6-25:-మద్రాసు దొరతనము ప్రధానమంత్రి పుంగవులకు శాశి పానుగల్లు రాజాగారు యాదినమున మద్రాసు మేయిలో ఉదయము రేలూరుపట్టణము దయచేసిరి. ఏ

లూరు పురపాలక సంఘసభ్యులను తాలూకాబోర్డు సభ్యులను పెక్కుమంది వర్తకులను స్వాగతములు గవర్న మెంటు ప్రద్యోగియులను రైతువద్ద మంత్రి శ్రీభరని కలిసికొని స్వాగత మిచ్చిరి. ఏలూరు పట్టణము ఈమంత్రి శ్రీభరని ఆహ్వాన విపర్యయ తో విసిగి బోవుచున్నది. నిరుడు యాదినములలో శాశి పానుగల్లు రాజాగారు వచ్చిరి. రెండు మాసములక్రితమే గాః సర్ పాత్రోమంత్రి శ్రీభరని వచ్చెను. ఆవెనుకనే గాశి సర్ అభి ముల్లా సర్. కె. వి. రెడ్డి మహాశయులు, దయచేసిరి. కాని వీరందరి ఆగమనములను రేలూరు పురపాలక సంఘమునకు గాని, వీరజలకు గాని తుదకు దొరతనమునకు ఆయాప్రపట్టుగ రయతులకు గాని ప్రయోజనము యిస్తున్నట్లు కలిగినానని ప్రశ్న కేసికొనిన ప్రశ్నోత్తరము గాన్పించుచున్నది. ఈమారు ప్రధానామాత్యుడు మాపట్టణము దయచేసినపుడు బ్యాండు వాయిద్యముల, రంగులవర్షిగొని, టీ, పార్టీల గడివిడగాని సభాంతరాళ్యమున, కారాజు వ్యవస్థలచేలగాట గారి లేక ప్రజలందరూ, చివరకపుతో స్వాగతమిచ్చిరి.

ప్రధానామాత్యుని కార్యక్రమము

ఉదయము మాస్సాకురు బంగళాలో ప్రవేశించినపిమ్మట గాలివానలవలన నవ్వుపడిన ప్రదేశములను ఆదిమాంధ్ర పల్లెలను సీసీమా కూలిపోవుటవలన నవ్వుపడినవారి కుటుంబములను చూచిరి. పౌరసంఘ భవనమున పురపాలక సంఘసభ్యులను కలిసి కొని వాటకస్థము, డ్రైనేజీ లను గురించి వుచ్చరించి తగు విషయాలతోడనుచుని చెప్పిరి. సాయంత్రమున హిందూయోజన సంఘసభ్యులకును యితర పెద్దలకును దర్శనమిచ్చి మ్యునిసిపల్ భవనమున విశాలమున హిందూగ్రంథాలయ మహాసభాభిరూప. ఏలూరు పట్టణములోని ప్రముఖులను, తదితర పౌరులను, దాదాపు 600 మంది గృహంకరించిరి. ప్రవేశించిన సీసీమానులను గృహంకరించినట్లయ్యెను. కుతగాత్రులైనట్లయ్యెను వారికుటుంబములకు ద్రవ్యసహాయము చేయుటకు రేలూరు పౌరులు జూపిన సానుభూతియు నివర్తనయులను గొందరు భీములతోడైన విజయమును, వీరజలకు ఆపన్నయమున తోడ్పడుటకు యేర్పాటు చేసిన విధినిగూర్చియు తెలుపుచు మాపౌరసంఘాధ్యక్షులు మ. రా. రా. శ్రీ. బడేటి వెంకట రామయ్యారాయుడుగారు కార్యనివేదికను సభాసభ్యులకు చదివి వినిపించిరి.

దీనజనసేవ

మహా జనులారా ! కడనకర నెల 16 వ తేదీని, మన గ్రామములో జరిగిన విచారకరముగ భూర విపత్తు మోకందరమును జూరకముండవచ్చును. ఆ దినమున చూచినది అత్యంత విచారకరమైన పుష్కలము కనురెప్పపాటులో 24 గురు మాసవ పాణులు వృథాపునాల బడిరి. 24 గురుకు గొప్పగాయములు తిగిలెను. మనపౌరసభాసభ్యులకు మ. రా. రా. శ్రీ. కోటే రామారావు, సబ్ యస్పెక్టరు వెంకటరంగము, డాక్టరు కాంతారావునాయుడుగారు ధైర్యసాహసములతో ప్రాణములకు తెగించి యీ 27 గురులో 9 మందిని యీ వలకు లాగి ప్రాణదానము చేసి కాపాడుకున్నయెడల వీరందరు మానవ ప్రపంచమున వరల చూచు అదృష్టమునకు నోచుకొనెడివారు కాదు. ఈ మధ్యకు భీకరసంస్థము నియమైన సాహసమునకు అభినందించుచున్నాను. ఈపాను ప్రళయకారమునదాల్చి వహాన్ముతులను యింద్రుడు కూల్చుచు భీకరాకృతిగానున్న సమయమున వీరు స్వయముగా కొందరితో గలిసి ఆ కూలి పోయిన భవనము యడుగున నుంచి 9 గురుకు కాపాడిన సేవ ఘనమైనది. అనేకపంథులనుండి అచ్చట సమావేశమయిందయ్యెను. కొద్దిమందిమాత్రమే అప్పుడు తోడ్పడిరి. ఈవహనీయుల ఆపారముల సాహసమును ప్రశంసించుచు కృతజ్ఞతగా పి పురపాలకసంఘము తీర్మానము గా, వి.ంచి నది నేను యీ వహాసభలో యీ సమయమున వీరకు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా వందనము లాచరించుచున్నాను. కుతగాత్రులను, వైద్యుల యునునకు వెంటనేబంపి ఔషధసేవ చేసితిమి. కొందరి పాటక పుష్కల యింద్రులకు గాలివానలకు యెరిగిపోయినవి. ఇంద్రులైన కప్పలు, ఆకులు మొదలగునవి వాయుదేవుడు యెత్తుకొని పోయెను. జరిగినవస్తువునకు అంచనావెయ్యలేకున్నను ప్రాణనష్టముదప్ప యితరచోట్లకంటె యిచ్చట అంతవిశేషము యేమియు కలుగలేదు. అయితే కలిగిన ప్రళయము మాత్రము అపారము.

వీరజనులకు దోడ్పాటు

నవ్వుపడిన కూలిజనుల యిండ్లు, తాటివాసములతో కట్టుకొనవచ్చును. పౌరసంఘసభ్యుల తోడ్పాటుతో పట్టణములో

గల తాటిచెట్టులన్నియు, ఈ చి తము గాయ వ్యవధు దినవి. చెట్టు 1 కి రూ కిమ్మరుగల 500 చేపతాళ్లు నవ్వుపడినవారి కుదితముగా యివ్వబడెను. చెట్టు 1 కి 4 రూ చూచుకొన్నను యీరూపమున 2000 రూ|| అగును. మహారాష్ట్ర కోనే రామకృష్ణయ్య, వెంకీసేని పెదవేంకట కుబ్బయ్యగార్లు, వందలవర్తకులు, పాపాలు వీరవంశయ్యగారి సహాయంతో దినమునకు 500 రూ|| ఖర్చుచేసి 8 దినముల వరకును నిరధారలకు అన్నధానము చేసిరి. వీరు గాక యింకను అనేకమంది వర్తకులు యితరవిధముల తోడ్పడిరి. మహారాష్ట్ర పాలు శెట్టి గోపాలస్వామిగారివంటి, అనేకమంది వర్తకులు, మృతి నొందినట్లయ్యెను. గాయపడినట్లయ్యెను వారి కుటుంబములకు 100 రూ|| కంటె యెక్కువ విలసతేయు వస్త్రధానము చేసిరి.

దీనసేవానిధి

ఇటువంటి విపత్తుకుయములలో ద్రవ్యము నేకరించి తోడ్పడుట చాల కష్టతరము. అనవరము కలిగినపుడెల్లడు, యీవిధమున అప్పటికప్పుడు పౌరులను సహాయము కొరకు కంటె యీసానకాళము పీసికొని ఒక కాళ్యతనిధిని నేకరించుట యచితమని తోచింది. నేనును, దిట్టాటి కలెక్టరు మహాంతిగారును, డాక్టరు కాంతారావు నాయుడు అసిస్టెంటు సర్జనుగారును బ్యాంకు మేనేజరు శేషరావుగారును కలిసి రెండుగంటపాటు ప్రయత్నములకు పరీక్షామణులను చూడగా వారు 2000 రూ. విరాళములిచ్చిరి. పిమ్మట యీ మొత్తము 2500 వరకు వృద్ధియయ్యెను. పౌరసంఘము వారు వా సలహాను ఆమోదించి, ఇట్టి సమయములలో తోడ్పడుటకు దీనసేవాసంఘమును యేర్పాటుచేసి అందు యితర పెద్ద మనుష్యులను కూడను యేర్పాటుచేసి ఒక వెయ్యిరూపాయలు బీదసహాయనిధికి సహాయమిచ్చిరి. ఈనిధి యంతయు మొత్తము 3500 వరకు అయ్యెను. మేము దీనిని 5000 రూ|| వరకు వృద్ధిచేయించితిమి. ఈ బీదనిధికి దొరతనమువారిని సహించి 5000 రూ||కొరకు నిశ్చయించితిమి. ప్రస్తుతము నవ్వుపడినవారికి తోడ్పడుటకు ఒక వెయ్యిరూపాయలు సహాయముచేసి మిగిలిన దానిని యింపీయల్ బ్యాంకులో నిలవయించ నిశ్చయించినాము. సీసీమా పడిపోవుటవలన మృతి నొందినట్లయ్యెను గాయపడినట్లయ్యెను కుటుంబములకు 880 రూ సహాయముచేయ విర్వరమకొంటిమి. ఇది అంత సంకల్ప ప్రకరముగా లేదని మాకు తెలియనుగాని, ప్రస్తుతము యీకష్టసమయమునంది తాత్కాలికముగా విముక్తి పొందుటకు యిది కొంతపొలెను. దొరతనమువారు కార్యరూపమున ఆదరణజూపి సానుభూతి కనపరచినయెడల యింకను యీకుటుంబములకు ముందు యెక్కువతోడ్పడుటకు పిలెను. మిగిలిన మొత్తమును నవ్వుపడినవారి యింద్రుల వినియోగించుచున్నాము.

ఈమహావిపత్తు కలిగినపిమ్మట తాము నాదాపు యిచ్చుటకు వెంటనే దయచేసి మీ యమూల్యమైన సానుభూతిని నవ్వుపడినవారికి కనపరచి యీ పుష్కలమును స్వయముగా చూచునందులకు మాకు యెంతయు సంతోషముగను, సంకల్పప్రకరముగను, యుండుటకు వీలైనది. మహాశయా! విపత్తుశేరిన కుటుంబములకు మొత్తములను తామే పంచిపెట్టుటకు చేదుచున్నాము.

పానుగల్లురాజాగారి పువన్యాసము

పూజనీయులగు పౌరవాఙ్మత సభ్యులారా!

ఇచ్చట కలిగిన పుష్కలమునకు నేను విశ్చిలించితిల్లుచున్నాను. ఆవిపత్తుకుయమున తోడ్పడిన భీకరానుభులగు డాక్టరు కాంతారావు, రంగస్వామయ్య, కోటే రామారావుగార్లు, ఎంతయు కొనియాడుచున్నాను. మీ పురప్రముఖుల సానుభూతి ప్రశంసనియ్యమైనది. ఇందువిషయమై ప్రధానమునంది యీ కృషిపల్లిన మీపౌరవాఙ్మతులగు రావుసాహెబు బడేటి వెంకట రామయ్య నాయుడుగారు వందనీయులు. దొరతనమువారు యీ బీదసహాయనిధికి వీలైన తోడ్పడవచ్చును అని చెప్పను నవ్వుపడిన కుటుంబములకు ద్రవ్యమును పంచిపెట్టిరి.

రాత్రి మంత్రిగారి గౌరవార్థమై మాపౌరవాఙ్మతులు విందుజేసిరి. నూరుమంది అతిథులు సంకల్పప్రకరముగ విందాకరించిరి. రాత్రి మంత్రి శ్రీభరని విశాఖపట్టణము జనెను.

యిట్లు

(బి.పౌరుడు.)

వాతావరణసితి

CHAMBERLAIN'S
COLIC, CHOLERA AND
DIARRHOEA
REMEDY

CURES
PAIN IN THE STOMACH,
Colic, Cholera Morbus,
CRAMP COLIC,
BILIOUS COLIC,
PAINFUL COLIC,
SUMMER COMPLAINTS,
CHOLERA,
DYSENTERY, DIARRHOEA,
BLOODY FLUX,
CHRONIC DIARRHOEA,
INFANT COLIC,
COMPLAINT
IS ALL ITS CURES.

PREPARED BY
Small Size

శూలనొప్పి
అతిసార
నివారిణి
ఈ మధ్యమున
సేవించుటచే
కడుపునొప్పి,
అతిసారము,
శూలనొప్పి,
కేగు సంబంధ మైన వా
ధులు మున్నగునవి అ
న్యులముగా కునుదు
అన్ని జాగాలలో విక్ర
మమునకు వారకును.

_____

లాల్లా లజపతి రాయగారు

విద్యార్థులకు హితము.

లాల్లా రు, జూలై 5:— సహితన ధర్మకళా కాల యందు పండిత దీనదయాలు శర్మగారు రచనసంపగ అధ్యక్షత వహించిన లాలలజపతి రాయగారు విద్యార్థుల హేచ్చరించుచు నిల్లు చెలిపిరి:—పండితులవారు చెప్పిన దంతయు ఆచరణలో తెట్టక, గ్రహించి యూరకుండినచో ప్రయోజనములేదు. ప్రతి హిందువును గూడ నిజము హిందువుడయినచో స్వరాజ్య ముపై దూరముగనుండదు. హిందువులు తమకాస్త్రముల నశన రించి అన్ని తగవులందును విజయము గాంచవలెను. కాస్త్ర నియమముల ననుసరింపనిచో హిందూ విజ్ఞానమును నాశనకరింపఁబోయిరి. మిరందరు కార్యనాథములుగనుండవలెను. తమనాగరికత నమర్చిన యెప్పుడేమి వచ్చినను దీక్షానుటకు సంసిద్ధముగ శత్రుబాంధి తయారయి యుండవలెను. ప్రైక్షనులను ఆచారములను మాత్రమునుసరించిన ముక్తిరాదు. కావున హిందువులందు తటస్థ భావము వదలి అవసరము వచ్చినచో ఒక్క జాతిగా చావుకు తెగించి పోరుటకు సిద్ధముగ నుండవలెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా కార్పొరేషను

ఋణములుచేయు అధికారము

కలకత్తా జూలై 5:— రు 84, 74, 000 ఋణముచేయు మాచనగూర్చి ప్రభుత్వమువారి ప్రశ్నకు ఆర్థిక సంఘమువారు తయారుచేసిన ప్రత్యుత్తరము నకలును కార్పొరేషను సభవారు బాగా చర్చించిన పిదప సంగీకరించిరి. ఆర్థిక అవసరము వారు చేసిన రాబడి ఖర్చుల లెక్కల అంచనాలను సరియగు సమాచారము సంఖ్యలనుబట్టి కొంతవరకు సవరించినది సరియయి యీ మార్పులబట్టి జూలై 5 న కార్పొరేషనువారికి సదరు ఋణము నిమిత్తము అప్పజేయు అధికారముగలదనియు ఆ ప్రభుత్వ తరమునందు తెలియజేయబడినది. కావున కార్పొరేషనువారు జూలై 6 నాపున పడ్డితో 84, 70, 000 ఋణమును ప్రభుత్వమువారివద్ద కొరవచ్చుననియు, అందు 30 లక్షలు సింకింగు ఫండుక్రింద ప్రత్యేకముగ నుంచవచ్చుననియు ఆర్థిక సంఘము వారు చెలిపిరి. ఈ ఋణమునందు కొంతభాగమైనను వెంటనే రావలసియున్నది. ఇండియా గవర్నమెంటువారి అనుజ్ఞబడయుట కాలస్యముగనో యీ లోపుగా బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు రు 25 లక్షలైన ముందుగా ఋణ మింజువలెనని అవసరము వారు నూచించిరి. (ఆ. ప్రె.)

వస్తుల విచారణ సంఘము

బొంబాయిలో విచారణ

బొంబాయి, జూలై 5:— పన్నుల విచారణ సంఘము వారు బుధవారమునాడు బొంబాయిచేరి. గురువారమునాడు సాట్టరివెన్యూ కలెక్టరు గ్రేగోరిగారిని రహస్యముగ విచారించిరి. ఎక్సైజుపన్ను లొలగించవలెను.

జొంబాయి కలెక్టరు జె. పి. బ్రాండరుగారిని తరువాత విచారించిరి. వీరు ఇండియాలో ప్రతిపరిశ్రమపై వేసిన ఎక్సైజుపన్నుగూర్చి చెలిపిరి. ఇంగ్లండు వస్త్రములకు ఇండియా మిల్లు బట్టలకు ను పోటీ లేదు. జపాను బట్టలు మాత్రము పోటీ తగులుచున్నవి. రిక్షింగ్ పన్ను తీసివేసినచో ఇండియామిల్లు బట్టలు జాపానుపోటీకి నిలువలవు. ఎక్సైజుపన్ను మిల్లులో తయారయిన ప్రతిబట్టైన విధింపబడుచున్నది. అది అమ్ముకమైనను కాకున్నను సరియే మిల్లువారు తమప్రోత్సాహము దీగ్రుమతి పన్నుగూడ చెల్లించుచున్నారు.

పి. బి. ప. కరాచీకుండి వచ్చిన జె. టి. బూచిగారిని సరిక్షించిరి. వీరు ప్రజలసామర్థ్యమును గమనింపకయే ఖర్చుల నిమిత్తము పన్నులు విధించుటచే ప్రస్తుతవిధానము బాగులేదని చెప్పిరి. వీరు విశేషముల పన్నున కంగీకరించిరి గాని వైసిక వ్యయమున కంగీకరించలేదు. ప్రభుత్వవ్యయము తగ్గించవలసి. ప్రతిపన్ను లొలగించవలసి. టారిఫువిధానమువలన కొనువారికి నష్టము దనిలేరి.

ఇండియాలో వ్యాపారము వదులుచు, ప్రైవేటులలో పాపర మేర్పరచుకొను కంపెనీలకు పన్నువిధింపవలెనని. ఇతర విషయముల నేకముగూర్చి ఈతని ప్రశ్నించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వము

(The Telugu Encyclopaedia.)

ఇందు చరిత్రలు, ప్రకృతిశాస్త్రములు జీవితములు, నీతి, మత, సాంఘిక, వైద్య, రాజకీయాది విషయములు, భూగోళము, న్యాయము, శిల్పము, జ్యోతిషము మొదలగు నమస్త విషయములు చర్చింపబడును.

ప్రతినంపుటమును, ఆరుసంచిలుగ పంపబడును. ఒక్కొకసంచియందును రమారమి 100 పుటలుండును. ఆరు సంచిలకు చందా రూ. 5-0-0. అంచెకూలి అ. 0-8-0. మొదటిసంచికను వి. పి. గా పంపి రూ. 5-8-0. వసూలుచేసికొని మిగత విదను క్రమముగ బుక్కుపోస్టుగ పంపుచుందుము.

ఆరుసంచిలు ఒక్క సంపుటముగ చేసి బైండు చేయబడును. ఒక్కొకసంపుటమునకు అంచెకూలి 0.12-0. ప్రస్తుతము మేలు (నగముతోలు) బైండు చేసినవి మూడుసంపుటములు సిద్ధముగనున్నవి.

ఒక్కొక సంపుటము వెల రూ. 6-8-0.

ఆంధ్రవిజ్ఞాన సర్వస్వ కార్యాలయము

7, తంబుకెట్టివిధి, జి. టి., మద్రాసు.

బారిష్టరు సార్వత్రిక (భాగము ౧)

గ్రంథకర్త: శ్రీ మొక్కపాటి నరసింహశాస్త్రిగారు (సాహితీసమితి)

క్రానుసైజు. మేలుకాగితము. పుస్తకము క్రొత్త పోకడలతో ముచ్చట గూర్చుచున్నది.

సార్వత్రిక మను కుట్టువాడు ఇంగ్లాండుకు ప్రయాణముచేయు కథ. హాస్యరసభరితము.

నవ్వు - కడుపు చెక్కలగును. వాడుకమాటలలో వ్రాయబడినది. సాహితీసమితి వారి కథల రుచి దాదాపు ఆంధ్రులందఱు నెఱిగినదే. ప్రతి యాంధ్రుడను చదువదగినది.

వెల రూ 1-4-0 మాత్రమే.

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము,

పోస్టుబాక్సు 212 మద్రాసు.

శ్రీ శ్రీ తుంగల రాజుత్వము

కృష్ణాజిల్లా మచిలీపట్టణ కారవస్తులు వర్తకమునందు సత్ప్రయోగముగా ప్రఖ్యాతిగాంచిన తుంగలవంశమువారు రంగూను నగరమునకు వెళ్లి చాల ధనము గడించుటయేగాక ధర్మకీలరని గూడ పేరుపొందిరి. వీరిలో కడవటివారు శ్రీ యంత తుంగల వీరయ్యనాయుడుగారు. వీరు కల్వవర్తకము చేయుటయేగాక రంగూనునందున్న (Indo Burma Commission Agency) అను కంపెనీకి యజమానులు వీరు గవర్నమెంటువారికి జనరల్ కంట్రాక్టర్లు. వీరిభార్య రాజ్యలక్ష్మమ్మగారు. రంగూను నందున్న ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిలో నీమె యొక్కరు.

ఈమె కొకవిధమై: యగ్నిక సంభవించినది. ఈమె నేవించని బొవధములు లేవు. ఆంగ్లవైద్యమందు ఆసక్తివన వారును, ఆయుర్వేద బొవధాలయములు నెలకొల్పి పేరు పొందినవారు ఈమమ్మ జబ్బు నయముచేయలేక పోయిరి. వారు మనరాజధానియందున్న చల్లని ప్రదేశముల నన్నిటిని దర్శించి అచ్చటచ్చట కొంతకొంతకాలమున్నను వారి శ్రమ వృధయయ్యెను. చిట్టచివరకు లెక్కచేసి చూడగా 16000 వేల రూ. వ్యయము, బొవధములకును ప్రయాణఖర్చులకు వ్యయపరచడమైనది. ఇంతఖర్చు అయినను వారు జీవించక 27-5-25 న తారీఖున పరలోకమున కేగిరి. ఈమె యత్నము కాంతి గలుగుగాక ! (ఒక విలేఖరి)

అల్లాబాదు కాశ్యప ఫాతకాలయొక్క (ట్రస్టీలు మున్నీ యాక్సరకెరెన్ గారిని 5 సంవత్సరముల వరకు అధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనిరి. వీరికి 129 ఓట్లును మున్నీ బొల్బారీలాలు గారికి 125 ఓట్లును వచ్చినవి.

సం॥ రా॥ ప్రభుత్వ విదేశ విద్యార్థి వేతనములు

మిస్. నూర్జహాన్, వహమ్యుద్ యూసుఫ్ లక్నో ఉపాధ్యాయశిక్ష పొందుటకును, పి. యస్ యం. చక్రవర్తి లక్నో పాశ్చాత్య విద్యావర్ధకుల సేవకొనబడుటకును, పి. యల్. మిత్తరు గారికి బొంబాయిలో పరిశోధనలు సల్పుటకును సం॥ రా॥ ప్రభుత్వమువారు విదేశవిద్యార్థి వేతనముల సొసంగియున్నారు.

(ఆ. ప్రె.)

మైసూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

4.6-25 తేది:— మైసూరు ఆర్థికసమావేశము జగన్నాధభవనులో సర్. పి. ఆర్. బెనర్జీగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది.

అధ్యక్షుడు ప్రస్తుత ఆర్థికస్థితి, ధనలోపము, వర్తక క్షేత్రము పారిశ్రామిక దౌర్బల్యము నిరుద్యోగ సమస్యలను గూర్చి చెప్పుచు యువకులు వ్యవసాయమొనర్చుటకు దురలుట శ్రేష్టమనిరి. విద్యావిషయములకు శతశాతావేశమువరకును, తరువాత చర్చజరిగినది. తీర్మానము లామోదించబడినవి. అధ్యక్షుని అంత్య ిమార్పులతో సభ ప్రారంభమైనది. గభ యొక్క రోజులోనే ముగిసినది.

మైసూరు మహారాజాగారి 42 వ జన్మదినోత్సవము అతి వైభవముగా జరుపబడినది.

పాలకొల్లు

(ఒకవిలేఖరి)

మాపుగమన సబరిజిస్టారు గారు నున్న మహారాజశ్రీ తణుకు చెంకటన్నంపంతులు పి. పి. గారు యిచ్చుటనుండి వ్రయ్యూరు గ్రామమునకు ట్రాన్సుఫరు అయి వెళ్లు సందర్భమున గౌరవాధ్యక్షుగా మాచ్యునిసిపర్ షైర్ మన్ గారైన మహారాజశ్రీ బోల్ల చెంకటసుబ్బారావుగారు వగైరాలచే షైర్ మన్ గారి లోటలో భోజనపువిందు చేయబడినది. పురప్రమాఖులు చాలమంది వచ్చిరి.

చెంగన్నచేరి బిషపు మరణము

కొచిను, 5:— చెంగన్నచేరి బిషపుగారు రోములో 52 వ ఏట మరణించిరిని తెలియుచున్నది. వారు మలబారులో సిరియను కాథలిక్ క్రైస్తవ మతమును స్థాపించిన మహానీయులు. వీరు మే 18 వ తేదీన పోపుగారిని దర్శించిరి. 1911 సం॥ నుండి చెంగన్నచేరి బిషపుగానుండిరి. విశేషాన విషయములందు పాటుబడిరి. వారికొరకు విచారించు మిత్రులు సంబంధీకులు. పలువురు గలరు. (ఆ. ప్రె.)

స్వరాజ్యపక్షమువారిలో ఆక్రమ పద్ధతులు

కొందరు ప్రముఖులు మహాత్మునకు తెలుపుట ప్రముఖులగు వారు కొందరు నాకడకువచ్చి స్వరాజ్య పక్షము వారిపై చాలసందేహ మెఱిసి. వంగరాష్ట్రమున రాజకీయ జీవితమునంతట స్వరాజ్యపక్షమువారు ఆపవిత్రముగావించిరి. మీరు వారికి జాంగిపోగూడదు. వంగరాష్ట్రమున రాజకీయములకు పవిత్రతనుగలిగింపవలెను. అని వారు నాతో చెప్పిరి. మీరు నాకు వివరములను తెలుపవలెను. పిమ్మట నిదర్శనములను చూపించవలెను. అట్లు చేసినచో నేను విచారణచేసి నిజమని నమ్మకము కలిగినచో యీ ఆక్రమచర్యలను బహిరంగముగా ప్రకటించెదను. అంతవరకును నీనిందలను నమ్మజాలను. ఇదివరకే నేనిట్టి వార్తలను విని దేశబంధు దాసుగారి నడిగితిని "నిందలు నిరాధారములు. ఎవరైన న్యధృఢపరచుటకు పూనుకొనచో విచారణచేయుటకు నేనుగూడ శక్యుతించెదను. అని దాసుగారు నాతో చెప్పిరి. అని నేనా ప్రముఖుల కెరిగించితిని.

స్వరాజ్య పక్షమువారక్రమములను చేయుచున్నారని అందరును నమ్ముచునే యున్నారని నిదర్శనములు చూపుట కష్టము. అని ఆ ప్రముఖులు తెలిపిరి

అట్లులేన మీ రానిందలను నమ్మగూడదు. అట్లుప్రతి నిలివార్తను నమ్మసాగినచో ఏవ్యక్తియును దేశసేవజేయజాలడు. అని నేను వారి కెరిగించితిని.

నేను కలకత్తాకువచ్చిన పిమ్మట బాబు హెచ్. సర్కారు (చీఫ్ కమిషనర్) నిర్మల చంద్రగౌరీశంకరరావు, హీరేంద్రనాథ దాసగుప్తగారు నాకడకువచ్చి స్వరాజ్య పక్షమును గూర్చిన ప్రశ్నల కన్నిటికిని సమాధానము తెలిపెదమని వారంతలు వారే నాతో చెప్పిరి. నేను వినిన ఆక్షేపణముల నన్నిటిని వారి కెరిగించితిని. వారు నాకు సంకల్ప నివారణ గావించిరి. తెక్కలను తనిఖీచేయుదు విచారణ చేయుదు. అని గూడ వారు నన్ను కొరికి. "నింద మోపువారు నిదర్శనములకు చూపినగాని నేను తనిఖీచేయును." అని నేను నుడివించితిని. నిందలకట్టి ఆధారమును లేదని వారు నాకెరిగించిరి. అని మహాత్ముడు నిన్ను వ్రాసిన వ్యాసము (4వ తేదీ గురువారము) వెలువడిన ఎంగు యిండియాపత్రికలో ప్రకటించబడినది.

ముఖ్య సేనాధిపతి దక్షిణయిండియా పర్యటనము ఉదకమండలమునకు జూలై 21వ తేదీకి వేంచేయును

ఉదకమండలము, జూన్ 4:—భారతదేశముయొక్క ప్రధాన సేనాధిపతి దక్షిణయిండియా దేశమున సంచారముచేయు నున్నారు. ఈ దక్షిణ యిండియా పర్యటనమునందు ఘనత వహించిన సేనాధిపతియు, శేఖారు సరియు ఉదకమండలము నకు జూలై 21 వ తేదీకి రానున్నారు. వీరు 24-వ తేదీనరకు గవర్నరుమెంటు భవనమందు మదరాసు గవర్నరుగారైన వైకాంటుగాస్మీనుగారి అతిథులుగ నుండెదరు. (ఆ. ప్రె.)

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ

బీరారు ఉపసంఘము బీరారును సంబంధించిన విషయమున శాసనముల తయారు జేయుటకు 17 రు శాసనసభ్యులు గూడియుండిన ఒక ఉపసంఘమును మధ్యరాష్ట్రముల గవర్నరుగారు నియమించిరి. ఈ సంఘమువారు బీరారు లాండురిమన్యూ కోడును విచారించును. మ. రా. సభాధ్యక్షుడగు తెంచీగారు యీసంఘమునకు అధ్యక్షులుగ నుందురు. గౌ. ప్రాంథను రా. బ. బ్రహ్మగారు నిమ్నజాతుల ప్రతినిధియును భక్తూరు గారుగూడ సభ్యులుగా చేయున్నారు. ఈ సంఘమువారు జూలై 15 వ తేదీన అనురాగినిలో సమావేశమయ్యెదరు. ముందుగా ప్రాంథను గారు చిత్తులాండు రిజిస్ట్రారోడును ప్రవేశ పరచెదరు. దానిపై జరుగును. తెలత్తుమిట్టి ఒప్పగింప గోరెదరు. అందు కంగీకరింపబడినచో తెలత్తుకమిట్టినారు తన పనిని ఆగట్టులో ప్రారంభించెదరు. సభలన్నియు శాసనసభ కార్య క్రమమువలెనే బహిరంగముగ జరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

జీవమువలె ప్రాణాధారమైనది... మీ బిడ్డలు బాగుగా పెంచుచు చున్నారా అనునది మీకు నిజముగా తెలియవలెను. మీ బిడ్డలయందు మీరు యెంత విశ్వాసముగా నున్నను తగని యాహారము లిచ్చుటచే నచ్చెడి వ్యాధులను పోగొట్టుకొనజాలరు. తక్కిపాలలో గుణమునందుగాని, లేక పరిమాణమునందుగాని లోపమున్న పుడు వేరే తృప్తికరమైన ఆహారము గాకొనరాదు. ఈ ఆహారము గట్టికండను, అనేక ఎముకలను, నిజమైన మంచి ఆరోగ్యమును బిడ్డకు కల్పించును. Glaxo గ్లాక్సో విటమిను పాలాహారము "చిక్కిన బిడ్డలకు బలమునిచ్చును"

గ్లాక్సోచే నాలుగురాజకుటుంబముల బిడ్డలు మిక్కిలి జయప్రదముగా పెంచబడిరి బోడుగా పరభరాచేయువారు ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో., లిమిటెడ్. (ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొన్నింటిని చేయుచున్నది.) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు 1886

తాతా యినము ఉక్కు-కంపెనీ

వాటాదారుల సాధారణ వార్షిక సమావేశము

బొంబాయి, జూన్ 4:—నేటి మధ్యాహ్నమున తాతా యినము ఉక్కు కంపెనీయొక్క సాధారణ వార్షిక సమావేశము జరిగెను. మొదటి ప్రధానము వాటాలమీద తప్ప యితర వాటాపై కంపెనీ డివిడెండు బంపిపెట్టబాలనందుటకు ఆర్. డి. తాతాగారు విచారమును జెలియజేసి నివేదిక నామోదించి ఎలసినదని ప్రతిపాదించిరి. గతసంవత్సరము ఉక్కుపరిశ్రమకు ప్రపంచమున దంతటను దుష్టివము లనియు, యుద్ధానంతరమున ఈ పరిశ్రమయందు దుష్ప్రతి తగ్గించవలసి వచ్చుటచే నిపుడు దాని ప్రతిఫల మనుభవించుచున్నదనియు తాతా గారు జెల్పిరి. కంపెనీ వ్యవహారములు పరిగ నడప కుండుటచే గాని లేక మారదృష్టితో వ్యాపారము చేయునందు టవలన గాని యిట్టి పరిస్థితులు బయలుదేర లేదనియు, ప్రపంచ మందలి ఉక్కుకంపెనీలలో బాటు యీ కంపెనీయు బాధ పడుచున్నదనియు ఆర్. డి. తాతాగారు నుడివించిరి. ప్రపంచ మందు అన్ని దేశములలో ఇనుమును ఉక్కును ఉత్పత్తిచేయు చున్న పెద్ద దేశమున యింగ్లాండునం దీపరిస్థితులను దిలకించవల సినదని ఆయన వాటాదారులను గోరెను.

గతసంవత్సరమున చనుకూలపరిస్థితులు లేకుండుటచే పెక్కు కొలుము లీదేశముందు బనిచేయుట మానివేసెను. కష్టపడె యందు మన కంపెనీయొన్నను 2,48,000 టన్నులు ఉత్పత్తి చేసి సరకంతయు ఎమ్మితిమి. ఉక్కు పరిశ్రమకు గతసంవత్సరము లి రు త్సాహకరమైనదిగ నున్నప్పటి కిని, 65 లక్షల రూపాయల నికర పులాభము నొందగలిగితిమి. నష్టపూరణమునకును కంపెనీ అర్థికస్థితి బలపుట్టుటకును ఇంక అధికపుము త్రవేల ప్రత్యేకించవలయు నను ప్రశ్నలకు తాతాగారు సమాధానము నిచ్చిరి. కంపెనీ డైరెక్టు రులుకాని యేజింటుగాని వాటాలపై డివిడెండు పంచునందు ట క్విట్ గావించలేదనియు తాత్కాలికపు కారణములచే కంపెనీ స్థితి చెడిపోయెనందుట క్విట్ చేయుట దెదనియు అగ్ర్య యిదు తాతాగారు జెల్పిరి. కంపెనీస్థితి చక్కబరచినచో డివి డెండు దానియంతట నదియే నచ్చుననియు కంపెనీ ఆర్థికస్థితి బలపడినకొలదిని వాటాలమీద హక్కు ననియు జెల్పెను. కం

పెనీస్థితి చక్కబడుచున్నదని డైరెక్టురు విశ్వసించునొడల డివి డెండుపంచిపెట్టునునీపార్శ్యచేసియుండదు. మీ వాటాధనమునూ వద్ద వాచుకొనివారు. మీధనము భారతజాతి అభివృద్ధికొరకు మీరు ఉపయోగించవలయును. రైలు పట్టాలమీదను, ఉక్కు కడ్డీలమీదను 65 లక్షలు దొరతనము పొందగలిగి గత సంవత్సర ముం దిచ్చెను. స్వప్రయోజనార్థము కంపెనీ నడపుటకు భారత జాతి అంగీకరింపజాలదు" అని చేరుమీను గారైన ఆర్. డి. తాతాగారు జెల్పిరి. ముగిసిన ప్రశ్నలకు సమాధానము రీయ బడినపిదప నివేదిక యేకగ్రీవముగ ఆమోదించబడినది. (ఆ. ప్రె.)

దేశముకన్న మతమెక్కువ

ఫజలులు హకుగారి సలహా కలకత్తా, జూన్ 4:— ఫజలులు హకుగారు న్యూఢి లో మహమ్మదీయుల బహిరంగ సభయందు ఉపన్యసించుచు, మహమ్మదీయు డెవ్వరుగూడ తనమతము సంఘము జాతిని కద్ద రించుటకు పాటుపడదనిది దేశము కొరకు పాలుబడరావని జెల్పి రి. వారు ముందుగా మహమ్మదీయులనియు పిదప భాగ్య తీ యులుగను భావించుకొనవలెను, ఇండియా స్వరాజ్యము గూర్చి తలచుటకు పూర్వము తమ మహమ్మదీయ మతము గూర్చి చలపోయవలెను. (ఆ. ప్రె.)

నమ్మకమైన నగలుదొరకు స్థలము

మావద్ద పెండింగొనులు, గిన్నెలు, తల్లెలు, కంగుములు, కూజాలు, బంగారెగాజాలు, గొలు ములు, చెయినట్టిగెలు, నాగనత్తులు, నగ్గి నాగరలు, తామంతిబిళ్ల, స్త్రీ మొట్టికం పువ్వరాగము తొం నిల, లేసరీలు, క్లావరులు మన్నుల బయటిపూరి ఆర్డరులు అతిపాక్షాత్తి వలదును. ఒకదాని మాకు అర్పరిచ్చిన మానమృతము మీకు తెలియును. నీమనెండికి, సవరంబంగారకు పూచీ నిచ్చెదము. తృప్తికరముగాతనిచో మైకమువాసనిచ్చెదము. బీచు వెంకటస్వామిశెట్టి నగలువర్తకులు, కన్నులు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ జూన్ నెల 6-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

చనియాలు కా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 నుక		
లియను బస్తాలు	మొదలు	వరకు
కునుమ తెనాలిది ,, వ 48 గలది రు	18 0 0	15 0 0
నల్లారిది ,, డిటా ,,	15 8 0	17 0 0
డిల్లిది ,, డిటా ,,	16 0 0	18 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
నవ్వులు ,,	20 0 0	24 0 0

2. వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 8 0	18 8 0
నెనగలు ,, డిటా ,,	12 0 0	128 0
నెసలు ,, డిటా ,,	14 8 0	15 0 0
మినుములు ,, డిటా ,,	18 0 0	16 0 0
ఉలములు ర 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె కా 1-కి	154 0 0	155 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురం నెయ్యి నెనగవత్తు కా 1-కి	55 0 0	60 0 0
ఇతర ప్రదేశము ,,	50 0 0	58 0 0
జేరు నెనగనూనె గానుగ కా 1-కి రు 128 మినుగనూనె 125		
అముగనూనె కా 1-కి	189 0 0	140 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపగుపు కా 1-కి	135 0 0	
కురకగుపు ,,	55 0 0	60 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరుది) కా 1-కి	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి రు	50,50	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	70,75	
తెల్లము కా 1-కి	85 0 0	45 8 0
చింతమందు కా 1-కి	40 0 0	60 8 0

5. ఇనుము

వట్టారం కా 1-కి	88 0 0	84 0 0
చదరం ,,	86 0 0	40 0 0
రవుండు ,,	85 0 0	86 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 కులంకి	71 0 0	78 0 0
అంగారము, కులము 1-కి	21 10 0	21 12 0
నవరము 1-కి	18 11 8	
ఇత్తడి కా 1-కి	254 0 0	260 0 0
రాగి డిటా ,,	285 0 0	290 0 0
అస్కాచక్కెర 226 కా 1 గలది	85 0 0	85 4 0

7. కంగులు అలిజరైను

అవుకన్లుడు 20 డిగ్రీలు	62 0 0	70 0 0
తోట్టికన్లుడు డిటా ,,		
సింహం డిటా ,,		
గుర్రం డిటా డిటా ,,	67 0 0	68 0 0

8. కూడి

కోండావెట్టుబారు 1-కి	రు 800 0 0	
జల్నూరు కూడి ,,	240 0 0	

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	7 8 0	
నూరుగ నెం 12½ పెట్టె 1-కి	5 1 0	
నూరుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	7 4 0	
నూరుగ నెం 12½ పెట్టె 1-కి	7 4 0	
నూరుగ నెం 20	9 8 0	
జవాన్ నెం 20	9 8 0	
,, నెం 40 ఏ తేదిలు అయినను	12 0 0	
వద్యాకా నెం 24½	10 4 0	
14½ క్విలక్ పక్షి	7 6 0	
నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె	10 8 0	
నెం 22 ,,	10 12 0	
నెం 12½ తెన్ని పర్కాను	8 8 0	
నెం 14½ ,,	8 12 0	

వృత్తాంతలేఖలు

ఆముదాలవలస - (గంజాంజిల్లా)

సంఘసేవ నొనర్చుటకు గాను, ఆముదాలవలస పురజనులు "ఆముదాలవలస సంఘసేవ" మను దానితోకటి నెలకొల్పిరి. రాజకీయ వ్యాపారములలో జోక్యము కలుగజేసికొనక కేవల సంఘాభివృద్ధికి పాటుపడుట ఈ సంఘసేవ మొక్క ఆదర్శము. కార్యక్రమము జరుపుటకు, మిల రా|| రా|| శ్రీ కె. నర సయ్యనాయకుగారు అధ్యక్షుడుగాను, కాక్టరు కె. ఆర్. చౌదరిగారు కార్యదర్శిగాను, మిల రా|| రా|| శ్రీ జీలకర సత్య నారాయణగారు కోశాధిపతిగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

(ఒక విలేఖరి)

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

తుపాను నష్టము - బీదలకు హెచ్చరిక

జూన్ 4:- మొన్న ప్రధానమంత్రి యగు పాడుగల్లు రాజాగారు బెజవాడ వచ్చిన సందర్భమున అచ్చటనే మా జిల్లా బోర్డు సెవల్ సమావేశ మొకటి జరిగినది. ఆ సమావేశములో నరసాపురమును తుపాను గాలిజల్ల గల్గిన నష్టమును గురించి 20,000 లు ఉచితముగా జిల్లాలో బీదలకు అవసరమును బట్టిని తాలూకాబోర్డుల అధ్యక్షుల సలహాతోటిని పంచి పెట్టుటకు బోర్డువారితో తీర్మానింపబడినది. ఇది చాలా సంతోషించవలసినవార్త. బీదవారితోపలు ఆశక్తులు జిల్లాలో ఎగిరి పోయినవి. దూడలు చచ్చిపోయినవి. కనుక ఎచ్చటి ప్రజలవల్ల ఆయా తాలూకాబోర్డుల అధ్యక్షులకు తమకు గల్గిన నష్టమును రిజిస్ట్రేషన్ కోసి లాభము పొందుదురుగాక యని కోరుచున్నాను. గాగోవా ఇప్పటివారలనుబట్టి మాచిన యెడలను గుంటూరు జిల్లాలో చాలాభాగమున్న కృష్ణా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పూర్తిగాను తూర్పుగోదావరిలో కొంతభాగమున్న నష్టము కలిగించినదని తెలుతెలుసుగుచున్నది. అందులో కృష్ణా జిల్లా తుపానుకు మధ్యగా నుండుటచేత ఎక్కువ బెట్టు తీసినది. ఈ నష్టములో కూడా ఏళ్ల ఒడ్డున గాని సముద్ర త్రుటొడ్డున గాని ఉన్న గ్రామాదులకు ఆతి విస్తారము నష్టముగలుగుట తటస్థించినది. ఎందుకనగా సముద్రము పొంగుటచేత, మానరసాపురము తాలూకాలో మావస్తి గోదావరియొడ్డున ఉన్న గ్రామాదులకు కూడా అట్టి నష్టమే కలిగినది. కాని ప్రజలనష్టముగాని దూడలనష్టముగాని యిచ్చలు జరిగినట్లు మాత్రము నేను వినలేదు. ఈవస్తియొడ్డున ఉన్న గ్రామాదులలో చాలవరకు గొల్లలచేతను ఇంకా చిన్న వ్యవసాయదారుల చేతనున్న నిండియుండెను. అట్టి గ్రామాదులు అధము ఇరువదివరకు చెప్పవచ్చును. అవి ఏవన నేను పాలెం, సంబడివి, తూర్పుతాళ్లు, సారవ, వేములవీధి, లక్ష్మేశ్వరం, కాళిబట్నం, మత్తాలపల్లి, మైనవాని లంక మొదలుగా గల్గినవి అనేకములున్నవి. ఇచ్చటి ప్రజ మూడువంతులు బీదలు గొల్లలు. వీరు మా గ్రామమునకు ఉదయముననే పాలు పెరుగు మొదలగునవి తెచ్చి అమ్ముకొనిపోయి జీవించువారు. వీరం దళకు ఇన్ని గ్రామాదులలోను ఆకోజన అనగా క్రిందటి నెల 15 వ తేదిని రెండు పూటలు భోజనము తేనట్లు నేను విన్నాను. మొలలో తు గోదావరి పొంగి ఈ గ్రామాదులను మట్టివేయటచేత ఆ ప్రజలకు తలదాచుకొనుటయే దుర్భరమయ్యెను. వీరల ఇండ్లన్నియు ఎగిరిపోయినవనికూడా విన్నాను. కనుక ఈ ప్రజలు యావత్తు ఈతరగములో మా తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు శ్రీ గ్రంథి వెంకట రెడ్డినాయుడు గారికి తమకుగల్గిన నష్టమును రిజిస్ట్రేషన్ కోసి లాభముపొందెదరుగాక! కాలముమించుకుండా చురుకుగా ప్రజలు తొందరపడవలెను. తేనియెడల పైన చెప్పిన రు 20,000 లు ఇతర తాలూకా లలో ఖర్చు పెట్టబడును.

నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు

దేశోద్ధారకులు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు గారు అవ్యథముగా నున్నారనిగాని ఉపవాసములు చేయుచున్నారనిగాని మాకు నిన్నటిదినము పేపరులో చూచేదరకు ఎంతమాత్రము తెలియలేదు. కాని ఉపవాసానంతరం పంతులుగారు ఖులాసాగా ఉన్నారని తెలిసికొనుట కంటే మేము సంతోషించుచున్నాము. త్వరలో వీరికి భగవానుడు యథార్థిని ఆరోగ్యమునిచ్చి పూర్ణాయుష్యవంతులుగా జేయుగాక యని మా నరసాపుర ప్రజలంతరపున ఈశ్వరుని వేడుచున్నాను.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఫోరరీనోట్లకేసు

5 వ తారీఖున మల్లెసోదరుల జామీను విడుదల వినిపింపుటకై వల్లూళ్లనుంచి గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి, 9 వ తారీఖున జుర్రుల వాయిదా పడినదని విని నిరత్యాహముతో జెడలి పోవుచున్నారు. నిన్న సాయంకాలము పోలీసువారు ఛార్జీ షీటు దాఖలు చేసిరి. కేసులో 12 గురు ముద్దాయిలు గలరు. ఆ రెండు చేయ బడి న ఒక శ్రీ ని వినుదలచేయవలసినదిగా పోలీసువారు కోరిరి. బహుశా ఆమెను విడుదలచేసెద రనుకొనుచున్నారు. పోలీసువారి అమాకీ యింకను సాంతము కానందున అవుసరమైనయెడల మరియొక ఛార్జీ షీటును దాఖలుచేయు నవకాశ ముండుకొనిరి. కేసులో 50 మందికిపైగా సాక్షులున్నట్లు తెలియుచున్నది. బంధులు మిత్రులు 9 వ తారీఖు నైకోర్టు జామీనుతీర్చు వినుటకు మిక్కిలి ఆతురతతో వేచియున్నారు. విచారణ 15వ తారీఖున ప్రారంభ మగు ననుకొనుచున్నారు. (డో. పుం.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

కాకినాడ

సర్కులరు నెం ౧ రు

౫-౬-౧౯౨౫

జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులకు. మీజిల్లాలోని నూలుచెల్లియ కాంగ్రెసుసంఘాల శీఘ్రమే సెలవులవచ్చు పూర్తిగా యాదినవ తేదీలుగల ఫారము లందు వెంటనే పంపించగోరెదను.

ఫారము

వరుస నెంబరు	సభ్యుని పేరు	మాసము	నూలు తరగతి ఎ. బి.
మర్రి గజములు	నెం	యే.ప్రియం గజములు	నెం
		మే గజములు	నెం

౧. ఈనెల 11 వ తేదీని కాకినాడలో రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి సమావేశము జరుగుచున్నది. కావున యీసంజాయిషి చాల అవసరమైయున్నది. కావున యీనెల 10 తేదీకి కాకినాడ చేదనట్లుగా పదరు సంజాయిషిని దయచేసి పంపగోరెదను.

౨. అఖిలభారతసంఘమువారివద్దనుంచి వచ్చిన ఉత్తరములకు జవాబిచ్చుటకుకూడ వై సంజాయిషి అత్యవసరమైయున్నది.

౩. మీజిల్లాలోని అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులున్ను, రాష్ట్రసంఘసభ్యులున్ను నూలుచందానిచ్చిన వివరములు ప్రత్యేకముగా తెలియపర్చుకోరెదను.

౪. మీజిల్లాలోని రాష్ట్రసంఘసభ్యుల జాబితా పూర్తిగా పంపించవలెను. ఏతాలూ కానుండియైన ఎన్నికలు యింత వరకు జరుగనియెడల వెంటనే ఎన్నికలు జరిగించి పూర్తియైన సభ్యులజాబితాను పంపించగోరెదను.

౫. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు వారికిరావలసిన 10% వంతు నూలుచందానుగురించి పుత్తరములు ప్రాయోచుచున్నారనుక అవతున్ను, రాష్ట్రసంఘమునకు రావలసిన 15% వంతున్ను మొత్తం నూటికి 25 వంతు నూలును పోర్షలు ద్వారా కాకినాడలోని రాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘ కార్యక్షాసమునకు పంపగోరెదను.

౬. ఈనెలనుంచి ప్రతినెల 25 వ తేదీనోపున నూలు చందానిచ్చిన సభ్యులజాబితా పయిఫారము ప్రకారము పంపుచు రాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘమువారి తీర్మానానుసారము నూటికి 25 వంతులు చందా నూలును యీ కార్యక్షాసమునకు పంపుచుండవలెను.

మండపాకరంగయ్య,

కార్యదర్శి.

మరా:-జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యక్షాసమందు ప్రస్తుతం హాజరుగానున్న సంజాయిషినుండి ప్రెసెనరులకు వెంటనే జవాబు ప్రాయగలందులకు కోరుచున్నాను. తక్కినసంజాయిషి చెనకనుండి పంపవచ్చును.

జూ బు లు

తుంగల వీరయ్య - రంగూన్

నా భార్య రాజ్యలక్ష్మమ్మ 27 వ తారీఖున యీ గ్రామములో ఆసుపత్రియందు పరలోకగతురాలయిన సందర్భములో రంగూన్ నుండియు, ఆంధ్ర జిల్లాలనుండియు నామిత్రి నేతలు తమతమ సానుభూతి తెలుపుచు జాబులు వ్రాయుచున్నారు. వారందరికి విడివిడిగా ప్రత్యక్షతరము లిచ్చుట దుర్లభమైనందున తమప్రతి ద్వారా వారందరికి నా వందనము లర్పించుచున్నాను.

తుంగల వీరయ్య.

ది బెజవాడ స్పిన్నింగు అండు వీవీంగుమిల్సు
లిమిటెడ్, బెజవాడ

ది 16-5-1925 వ తేదీన వచ్చిన తుపానకు ముఖిల్లకు ప్రతిలేనినవ్వము నాటిల్లినదని పలుమంది పరిపరివిధమున చెప్పుకొనుట మేమువిని, మానాటాదార్లకు, యితరులకు వారలు ఆసుకొనవి యెంతమాత్రమును విశ్వసనీయములు కావనియు, మిల్లుకుకల్గిన నవ్వము:—గోడలు ఆర్పీలు 2100; కడులుడువల్ల పోయిన చిమ్మి పైభాగము 750; కేకుప్రస్ములు వగైరాల రిపేరి 900; యనుప స్తంభములు వగైరాల రిపేరిలు 250; మిగతా యిండ్లకప్పులు కేకులు, తిరుగ కప్పుటకుగాను 500, యితరచిల్లరలు 500; కలసి యొత్తం రు5000/-లుకు మించలేదనియు, మరియు యిట్టి యపవాదులను జేయుటవలన వారలకు కలుగులాభము ఎంతమాత్రము కలుగదనియు తెలుపుచున్నాము. ఇంతియకాక యీ నవ్వమయినను యీశోజాలలో యిట్టి విపరీతము కలుగుట వలన కలిగినది కాని జేరుకాదు.

గూడూరి లక్ష్మణరావు,
మేనేజింగు ఏజెంట్.

గుడివాడ పంచాయతీకోర్టు సభ్యుల విన్నవము

మహారాజరాజశ్రీ మదరాసు దొరతనమువారి ప్రధాన మంత్రిత్వంగవులును పానుగల్లు ప్రభువులును గౌరవజీయులగు శ్రీరాజా పానుగంటి రామారావుజీంగారి సముఖమునకు, కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ పంచాయతీకోర్టు సభ్యులు అభ్యింపు స్వాగతప్రతం

ఆశ్చర్యమా!
తమబోటి మహాశయులు మాగ్రామమునకు విచ్చేసి ఈమధ్య పాసగిన తుపానువలన గల్గిన నవ్వము స్వయముగా జూచి కష్టములో నున్న ఈమండల ప్రజలకు సానుభూతియు సహాయమును జనగ సమకట్టిన తమకు సమీపయ స్వాగతము.

హాపంచాయతీకోర్టుకు తమ పరిపాలనాకాళితో సంబంధము లేకున్నను, తమబోటి ప్రముఖులరాక పురస్కరించుకొని మాజేయింపని కొంత విన్నవించుము.

మాకోర్టుకు, సివిల్ అధికారము యేబదిరూపాయలవరకున్ను, క్రిమినల్ అధికారము పదునైదురూపాయల జరిమానా వరకున్ను మాకోర్టుకు యివ్వబడినది.

ఈకోర్టు 1924 వ సం॥ అక్టోబరు 1 వ తారీఖున స్థాపించబడి ఈ యేడుమాసములలోను, సివిల్ కావాల్సిన సుమారు 400 బుక్కులు, క్రిమినల్ కేసులు సుమారు 75 న్ను దాఖలై, వానిలో సుమారు 300 సివిల్ దావాలున్ను సుమారు 50 క్రిమిల్ దావాలున్ను పరిష్కరింపబడినవి.

ఇంత భారముగునని నిర్వర్తించుచున్నను, తొరతనము వారివల్ల, బల్లలు, కుర్చీలు, వగయిరా సామానులుగాని, కాగితములు, కలములు వగయిరా లేఖకు పరికరములుగాని, కోర్టు పెట్టుకొనుటకు ఒక బహిరంగస్థలముగాని, అమితముగా పెరుగుతున్న రికార్డు వ్రాతపత్రులుచేయుటకు ఒక్క గురుస్తాగాని, వేసిపహాయము లేకపోవుటయేగాక గొప్ప ఇంగ్లీషు విద్యావంతులు కానట్టి రైతులచేతను నిమ్మజాలకు జేరినవారిచేతను, అట్లు జేరిన (గొడవలమునకు చెందియున్న) ఒకరి అధ్యక్షత కింద ఈ పంచాయతీకోర్టు జయప్రదముగా జరుగుచు, న్యాయమునకును, నిష్కర్షుపాతమునకును పేరుకాంచినది.

ఈ రాకకు కృతజ్ఞతాభివందనములు అర్పించుచు, తమ అధికారమును ప్రజల సౌభాగ్యమునకు ఉపయోగించు

వటుల ఆశీర్వదించుటకోరక శ్రీరాముని పదా ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇట్లు విన్నవించు విధేయులు,
మరీనాగోపయ్య.

గుడివాడ, } బోడి రామస్వామిగారు, మెంబరు.
3-6-25. } శొంఠి రామస్వామిగారు, ,,
                  } తుమ్మలపల్లి గోవిందగారు, ,,

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము - బందరు
1925 మే నెల జమాఖర్చు పట్టిక

ఖాతాపేరు	జను	ఖర్చు	మి
రు	ఆ	వై	రు
ఖద్దరుకాళి ఖాతా	౨	౦	౦
సాదరు			౦ ౮ 3
కడుక్కు	౦	౪	౦
తపాలా తంతి			3 ౦ ౦
రాటపుచెవులు	౦	౨	౦
రాటములు			౦ ౨ ౦
ఆసులు	౦	౧౦	౬
బాక్సీలు	౨3౮	౧	౫
ఏకులు	౨౫	౧	౫
దూది	౪౨౫	౧౪	౧౦
నూలు			౨ ౬ ౦
హిండిపుస్తకములు	౦	౮	౬
ఆదె			౪౧ ౧౦ ౦
మాలుచందా(Franchise)	౩	౦	౦
ఆఫీసు ప్రయాణపుఖర్చులు			౨ ౫ ౦
అల్లచెక్కులు			౨౦౦ ౦ ౦
మాసారంభమున చికానిల్వ	౨3	౩	౧౧
మాసారంతమున చికానిల్వ			2 ౬ ౬
కూడికలో పారపాలు	౦	౩	3
మన కేదా			

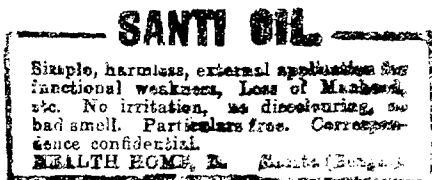
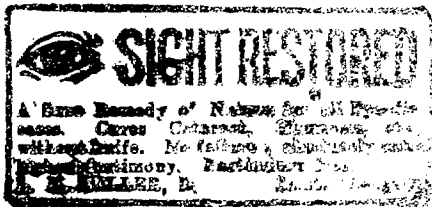
2౨2 ౧౦ ౬ 2౨2 ౧౦ ౬

జై. వెంకటసుబ్బారావు,
కార్యదర్శి.

నాగపురము విశ్వవిద్యాలయము

విజ్ఞానప్రకటన

నాగపురము, జూను 4:—కీ 8 కేసు రాలగు తనకుమాత్రే యగు శ్రీమతి మహారీసుశీలాగారి జ్ఞాపకారాధము స్థాపించునన్న పుస్తక భాండాగారమందు సంస్కృత గ్రంథములను జేర్చుటకు విష్ణుపంతు జకల్ దారుగాను రూ5000లను విరాళము నిచ్చిరని వై నుచ్చాసెల్లదగారు తెల్పుచున్నారు. (ఆ. ప్రెం.)

3397

చేతిమగ్గుములకు కావలసిన

సామానులు

చేతిమగ్గుములకు కావలసిన వార్నిసువడి

(Cotton Healds) తీగవడి (Wire Healds) పన్నె (Steel Reeds) నాడి చక్రములతోగాని లేకుండ గాని (Steel Rollet Shuttles) ఊచలు(Bobbins) వడిలాగుటకు సూదులు (Reed Hooks) ఊడతలు (Pickers) మొదలగునవన్నియు చిల్లరను, టోకు గను. మిక్కిలి సరసమగుధరకు మావద్ద దొరకును. వివరములకు క్రింది విలాసమునకు ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును,

The Indo-British Trading Bureau,
15/19, Ghoga Street, Fort, BOMBAY

ఆయుర్వేదబూషణ నోరి రామశాస్త్రి ఏ. కే. ఏ. సి. వారి

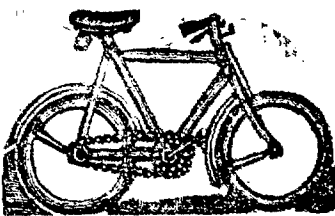
వరాళరవటి
అన్ని విధములైన నెలలకు
24 మాత్రలు రు 2-0-0

మేహారి
అన్ని సవామేహములకు
30 మాత్రలు రు 2-8-0

ఆయుర్వేద నిలయము, బెజవాడ.

Rudge-Whitworth Britain's Best Bicycle

మిక్కిలి సుప్రసిద్ధమైన బైసికిలును ఉపయోగించుటకు వీలున్నవ్వడు
ఏల మీరు కష్ట నడచెదరు

రజ్జివిట్ వ హడల్ డి లక్సు నెం 8 రు
1 కి ధర రు 190/-
పట్ వల్ల వర్చు నెం 1 రు ధర రు 160/-
రజ్జి విట్ వర్చు స్టాండర్డు నెం 25 రు ధర రు 139/-

ముఖ్యగమనింపు:— సరసమైన లాండర, గంటకూడ ఇనాముగా సరఫరా చేయబడును.

పోల్ ఏజెంట్లు:— ఇంగ్లీషు సైకిల్ మోటారు & ఇంపోర్టింగు కంపెనీ,

బ్రాంచిజిఫీసు: నెం. 3 మాంటురోడ్డు.

23, బ్రాడ్వే మదరాసు.

Printed and Published by K. Nageswara Rao Editor, Andhrapatrika Lower Press, 6 & 7, Thanlu Chetty Street